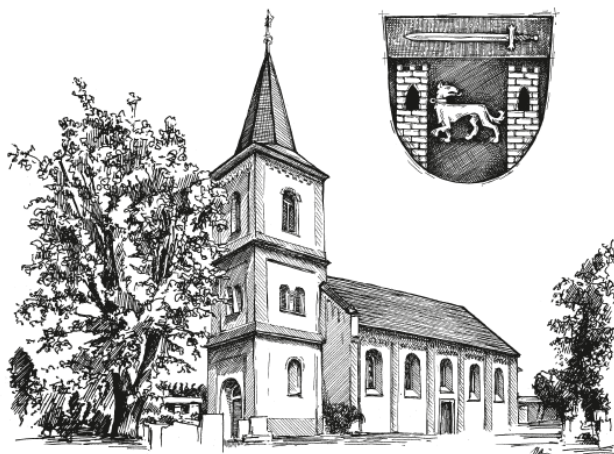

Strategie rozvoje odpadového hospodářství obce Psáry

RNDr. Martina Vrbová, Ph.D.

2025

Název díla:

Studie „Strategie rozvoje odpadového hospodářství obce Psáry“

Zadavatel:

Sídlo:

IČO:

DIČ:

Obec Psáry

Pražská 137, Psáry, 252 44

00241580

CZ00241580

Osoba oprávněná

jednat za zadavatele:

Vít Olmr, místostarosta

Zpracovatel:

Adresa:

IČO:

DIČ:

Osoba oprávněná

jednat za účastníka:

Bank. spojení:

Kontaktní e-mail:

Tel.:

RNDr. Martina Vrbová, Ph.D.

Javorová 200, Psáry, 252 44

68588879

CZ6762191139

RNDr. Martina Vrbová, Ph.D.

ČS, a.s. Praha 4, č.ú. 390163349/0800

martina.vrbova@volny.cz

+420 602 647 833

Seznam zkratk

AOS	autorizovaná obalová společnost
BD	bytový dům
BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DSO	dobrovolný svazek obcí
EU	Evropská unie
ISOH	Informační systém odpadového hospodářství (CENIA)
ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
KO	komunální odpad
k. ú.	katastrální území
KS	kolektivní systém
KÚ	krajský úřad
MF	ministerstvo financí
MV	ministerstvo vnitra
MŽP	ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OPŽP	Operační program životní prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
OÚ	obecní úřad
OZV	obecně závazná vyhláška
POH	plán odpadového hospodářství
RD	rodinný dům
SD	sběrný dvůr
SKO	směsný komunální odpad
VOK	velkoobjemový kontejner
TSDB	Technické služby Dolnobřežanska
ZEVO	zařízení na energetické využití odpadů

Obsah

Úvod	6
I. ANALYTICKÁ ČÁST	7
1. Obecná charakteristika území	7
2. Právní rámec a dokumenty k rozvoji OH obce	10
2.1 Zákon o odpadech č. 541/2020 Sb.	10
2.2 Vyhláška o obecním systému odpadového hospodářství	17
2.3 Vyhláška o místním poplatku za obecní systém OH	18
3. Organizace odpadového hospodářství	19
3.1 Zajištění služeb v odpadovém hospodářství	19
3.1.1 Technické služby Dolnobřežanska	19
3.1.2 Ostatní smlouvy	21
3.2 Organizační zajištění OH v obci	22
3.3 Zapojení ostatních původců odpadů do obecního systému OH	23
3.4 Informování a vzdělávání veřejnosti	23
3.5 Předcházení vzniku odpadů	24
4. Zařízení pro nakládání s odpady	25
4.1 Zařízení pro nakládání s odpady v obci	25
4.2 Zařízení pro nakládání s odpady v okolí obce	27
5. Produkce a nakládání s odpady	30
5.1 Směsný komunální odpad (SKO)	34
5.2 Biologicky rozložitelné odpady (bioodpady)	36
5.3 Objemný odpad	37
5.4 Nebezpečné odpady (NO)	37
5.5 Materiálově využitelné složky komunálního odpadu	38
5.5.1 Sběrná síť na materiálově využitelné složky KO	39
5.5.2 Textil, oleje, dřevo	41
5.6 Zpětný odběr vybraných výrobků	42
5.6.1 Pneumatiky	42
6. Ekonomika odpadového hospodářství obce	43
6.1 Náklady na odpadové hospodářství obce	43
6.1.1 Směsný komunální odpad, objemný odpad	44
6.1.2 Odděleně sbírané využitelné složky komunálního odpadu	46
6.2 Příjmy a bilance odpadového hospodářství obce	48
7. Shrnutí analytické části	50

7.1	SWOT	55
II.	NÁVRHOVÁ ČÁST	56
1.	Východiska pro úpravu odpadového hospodářství obce	56
1.1	Výchozí stav odpadového hospodářství obce	56
1.2	Zákonné cíle odpadového hospodářství	57
2.	Návrh opatření na změny hospodaření s odpady v obci	59
2.1	Zvýšení míry třídění využitelných KO	59
2.2	Nakládání s bioodpady	61
2.3	Objemné odpady, sběrný dvůr	62
2.4	Snížení produkce SKO	63
2.5	Řešení živnostenských odpadů	65
2.6	Rozvoj aktivit na předcházení vzniku odpadů	66
2.7	Podpora recyklace odpadů	67
2.8	Komunikace systému OH obce	68
2.9	Spolupráce s obcemi v DSO Dolnobřežansko	68
2.10	Spolupráce s Technickými službami Dolnobřežanska, zajištění provozu OH	70
2.11	Návrh organizačních opatření pro obec	70
3.	Časový postup realizace opatření	72
3.1	Krátkodobá opatření (r. 2025-2026)	72
3.2	Střednědobá opatření (r. 2027–2029)	76
4.	Shrnutí návrhové části	80
	Seznam tabulek	85
	Seznam grafů	86
	Seznam obrázků	86
	Seznam map	86
	Příloha č. 1	87
	Přehled sběrných stanovišť na recyklovatelné komunální odpady	87
	Příloha č. 2	96
	Návrh úprav obecně závazné vyhlášky o obecním systému odpadového hospodářství	96
	Příloha č. 3	100
	Činnosti a rozvoj TSDB v oblasti odpadového hospodářství	100
	Příloha č. 4	102
	Informace o odpadovém hospodářství obce Psáry za rok 2024	102

Úvod

Strategie rozvoje odpadového hospodářství obce Psáry (dále také „Strategie OH“) je zpracována na základě jednání s panem místostarostou obce a objednávkou obce Psáry.

Cílem Strategie OH je navrhnout další rozvoj odpadového hospodářství obce s ohledem na zákonné povinnosti a předpokládaný vývoj nakládání s odpady v podmínkách evropského oběhového hospodářství.

Strategie OH obsahuje dvě části:

- Analytická část
 - zhodnocení stavu odpadového hospodářství obce pro jednotlivé materiálové toky produkovaných odpadů z pohledu technickoorganizačního řešení a ekonomické náročnosti systému pro obec a s ohledem na povinnosti dle zákona o odpadech a dalších souvisejících právních předpisů.
- Návrhová část
 - návrh opatření a nástrojů na úpravu jednotlivých prvků systému OH obce, vedoucích k předcházení vzniku odpadů, maximalizaci využívání komunálních odpadů a zásadnímu omezování jejich skládkování ve snaze o ekonomickou udržitelnost a kontrolovatelnost celého řešení

Při zpracování analýzy byly použity především datové podklady z odpadového hospodářství obce, informace z Technických služeb Dolnobřežanska, obecně závazné vyhlášky obce, smlouvy upravující nakládání s odpady v obci apod. K hodnocení byly použity také informace z informační databáze systému EKO-KOM.

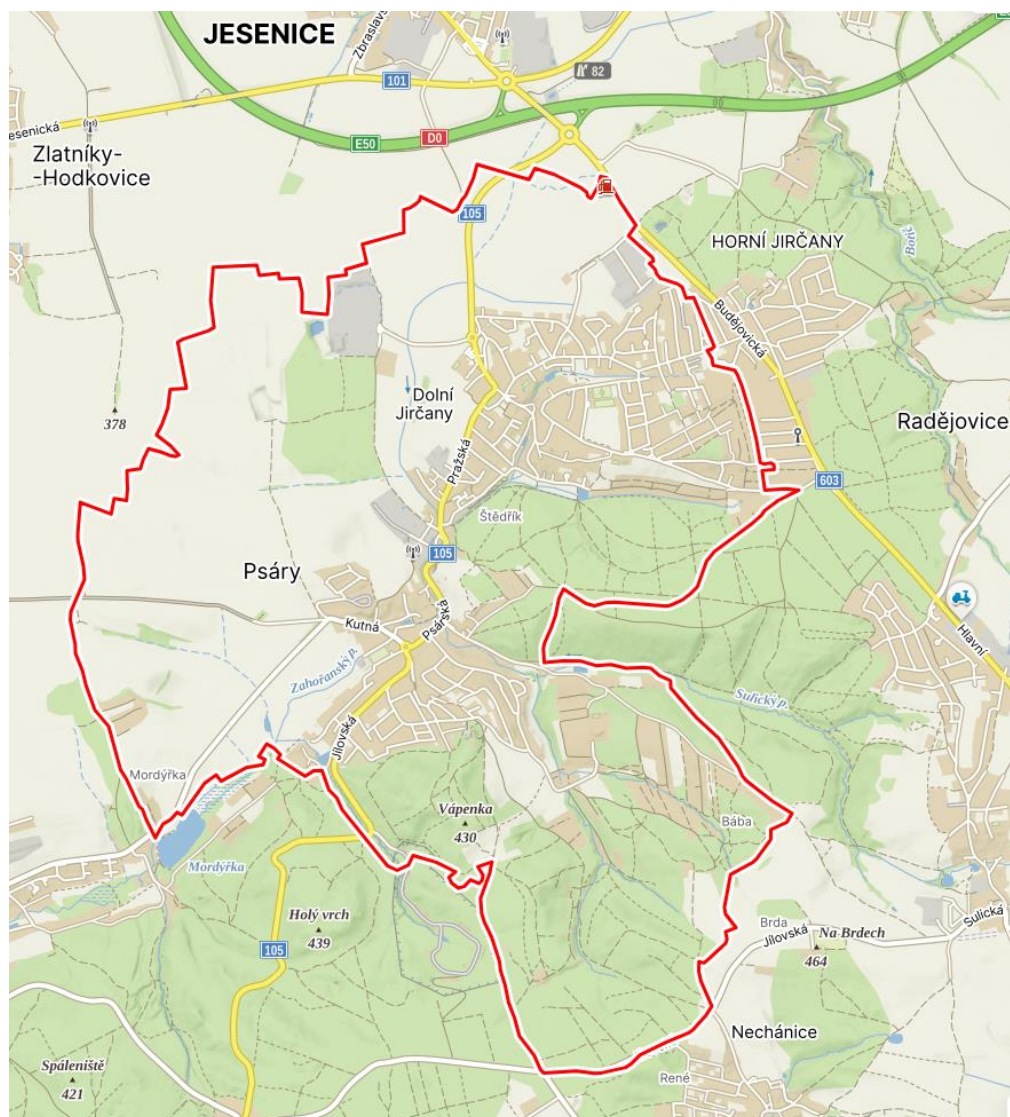
I. ANALYTICKÁ ČÁST

1. Obecná charakteristika území

Obec Psáry leží ve Středočeském kraji, v okrese Praha – západ, cca 10 km jihovýchodně od hl. m. Prahy mezi městem Jesenice a Jílovým u Prahy. Psáry se rozprostírají na severozápadním okraji Benešovské pahorkatiny (části Hornopožárských lesů a Přírodního Parku Střed Čech) s nejvyšším vrcholem na katastru Vápenka (430 m). Katastr obce leží v průměrné nadmořské výšce 346 m n.m. Částí obce Dolní Jirčany protéká Záhořanský potok, od Sulic pak Sulický potok.

Obec se skládá ze dvou částí - k.ú. Dolní Jirčany a k.ú. Psáry. Dolní Jirčany na svém východním okraji plynule přecházejí zástavbou do k.ú. Horní Jirčany (část města Jesenice). V obci jsou rozlišovány 3 územní jednotky Dolní Jirčany, Psáry a Štědřík, který leží mezi nimi. Důležitá je rovněž oblast Bába s větším počtem rekreačních objektů. Na území obce je evidováno 680 rekreačních objektů, které jsou často přestavovány na celoroční bydlení, přičemž obyvatelé v obci nemají většinově trvalý pobyt.

Mapa 1:

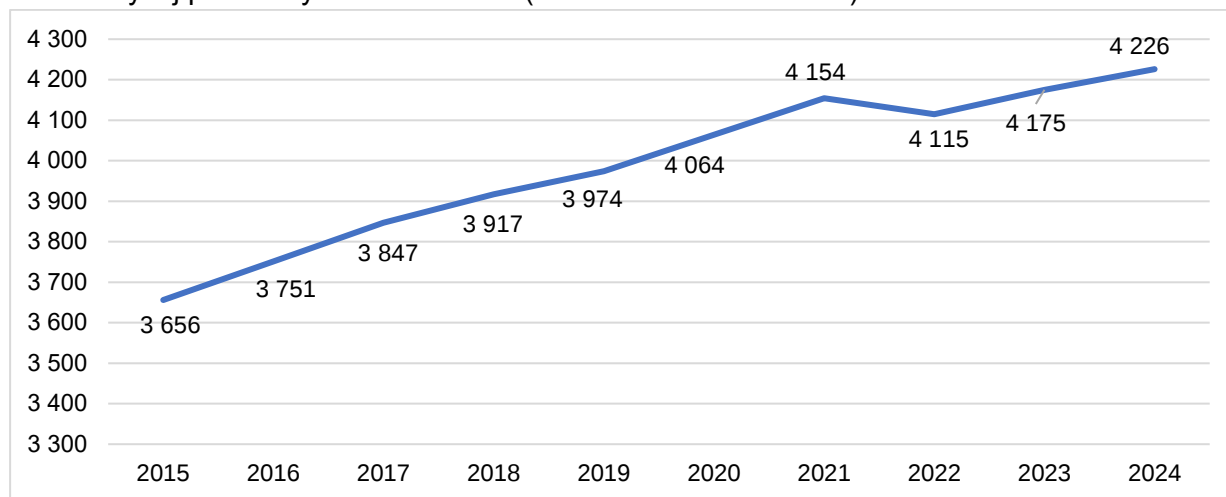

Zdroj: Mapy.cz

Rozloha katastru je 11,25 km². Většinu plochy celého katastru tvoří zemědělská půda a zahrady (60,7 %), lesy 26,1 %, zastavěná plocha činí pouze 3,6 %, ostatní plocha představuje 8,9 % (silnice a komunikace, veřejná zeleň, sportoviště, hřbitov apod.).

Počet obyvatel v obci neustále roste. K 1. 1. 2024 bylo v obci dle údajů ČSÚ evidováno 4 226 trvale hlášených obyvatel. Vývoj ukazuje graf 1.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v Psárech (k 1.1. kalendářního roku)

Zdroj: ČSÚ

Kromě trvale hlášených obyvatel žije v obci větší množství bydlících obyvatel, kteří nejsou hlášeni k trvalému pobytu. Dle sdělení obce se jedná o cca 1200-1500 lidí.

Psáry a část Dolní Jirčany jsou obcemi s venkovským typem osídlení. Dle údajů ze Sčítání lidu, domů a bytů 2021 bylo v obci 1301 domů, z toho 97,5 % domů tvořily rodinné domy, bytových domů je pouze 16. Celkem se v obci jedná o 1786 bytových jednotek, z toho je 1473 bytů v rodinných domech. V bytových jednotkách žije celkem 1667 hospodařících domácností. Z toho v 56 % bytů žijí jedno až dvoučlenné domácnosti.

Počet aktivních podnikatelských subjektů (fyzické osoby oprávněné k podnikání, právnické osoby) byl na konci r. 2024 celkem 858 (ČSÚ). Přehled typů podnikatelských subjektů je uveden v tabulce 1. Počet podnikajících subjektů a charakter jejich činnosti může mít vliv na systém odpadového hospodářství v obci, a to jak v případě, kdy obec podnikatele zapojuje do svého systému nakládání s komunálními odpady, tak i v případě, kdy si podnikatelé zajišťují tyto služby ve vlastní režii.

Tabulka 1: Podnikatelské subjekty na území Psár (k 31. 12. 2024)

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	1 299	858
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	35	21
B-E Průmysl celkem	153	111
F Stavebnictví	124	84
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	248	158
H Doprava a skladování	49	33
I Ubytování, stravování a pohostinství	44	29

J Informační a komunikační činnosti	75	54
K Peněžnictví a pojišťovnictví	14	12
L Činnosti v oblasti nemovitostí	50	29
M Profesní, vědecké a technické činnosti	235	167
N Administrativní a podpůrné činnosti	45	30
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	3	1
P Vzdělávání	40	27
Q Zdravotní a sociální péče	12	11
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	37	28
S Ostatní činnosti	93	46
X nezařazeno	.	.

Zdroj: ČSÚ

Obec Psáry je členem Svazu měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv ČR, DSO Posázavský vodovod, DSO Dolnobřežansko a MAS Dolnobřežansko.

2. Právní rámec a dokumenty k rozvoji OH obce

Právní rámec pro nakládání s odpady produkoványými obcí tvoří platné právní normy, a to především zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech a další související zákony (zákon č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností, novela zákona č. 477/2001 Sb., o obalech, novela zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích). Dalšími normami jsou závazná část Plánu odpadového hospodářství Středočeského kraje (krajská vyhláška) a obecně závazné vyhlášky obce k systému OH a zpoplatnění obyvatel.

2.1 Zákon o odpadech č. 541/2020 Sb.

Pro OH obcí je zásadní zákon o odpadech a jeho prováděcí předpisy, především vyhláška č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady. Zákon oproti předcházejícímu zákonu č. 185/2001 Sb. stanoví některé nové povinnosti pro obce.

Definice KO

Definice komunálních odpadů (dále také „KO“) vychází z evropské směrnice a zahrnuje komunální odpad od fyzických nepodnikajících osob a nově také podobný odpad od podnikajících fyzických a právnických osob (tzv. živnostenský odpad).

Obce musí od r. 2021 všechny produkované odpady, které odpovídají definici, zařazovat do skupiny 20 dle Katalogu odpadů (vyhl. č. 8/2021 Sb.). Vytříděné využitelné odpady od občanů nelze zařazovat do podsk. 15 01 (pro nápojové kartony, resp. kombinované obaly byl vytvořen nový kód 20 01 01 01 – kompozitní a nápojové kartony), bioodpad do sk. 2 apod. Nové kódy pro některé druhy odpadů (resp. osmimístné podkódy) se používají od začátku r. 2025.

Spolu s novou definicí jsou v zákoně používány také nové pojmy pro jednotlivé fáze nakládání s odpady (např. oddělený sběr = oddělené soustřeďování apod.). Rovněž jsou definovány způsoby recyklace a využití odpadů.

Povinnosti obce jako původce odpadů

Obec je (§ 5) stejně jako v předchozím zákoně původcem a vlastníkem odpadu od okamžiku, kdy osoba odloží odpad podle § 59 a 60 na místo obcí k tomuto účelu určenému. Pro obec platí i nadále všechny povinnosti původce (§ 15) a k tomu i obecné povinnosti (§ 13), např. předcházení vzniku odpadů, povinnost odděleně soustřeďovat odpady, nabízet odpady k využití, vést evidenci, předávat odpad pouze do zařízení k nakládání s odpady atd.

Specifické povinnosti obce jsou stanoveny v §§ 59-60. Patří k nim zejména následující povinnosti.

- **Obec je povinna přebrat veškerý KO vznikající na území obce od nepodnikajících fyzických osob**
 - Nelze tedy v systému OH nastavit omezení množství některých druhů KO (např. množství nebezpečných složek KO, objemných odpadů ve sběrném dvoře apod.) odevzdaných fyzickými osobami nebo zapojenými podnikateli do obecního systému. Přebírání KO v obecním systému rovněž nelze omezit ve vazbě na nezaplacení poplatku za komunální odpad, pokud jej obec stanovila.

Pozn.: částečně lze omezit odběr složek KO ve sběrném dvoře např. pro nízkou kapacitu, ale obec musí v takovém případě určit další „náhradní“ místa, kam lze takový odložit.

- Částečně lze omezit přebrání produkce SKO, a to v rozsahu stanoveném poplatkem za odkládání odpadů z nemovité věci v kapacitě soustředovacích prostředků, pokud obec takový poplatek stanovila

Pozn.: na veškerý objem produkováného SKO v případě použití uvedeného poplatku si musí občan objednat dostatečnou kapacitu sběrných nádob.

- **Obec musí určit místa pro oddělené soustředování KO min. NO, papíru, plastů, skla, kovů, bioodpadů, olejů a textilu** (textil od 1.1.2025). Sklo, plasty a kovy lze sbírat společně, pokud to neohrozí recyklaci

- Rozsah tříděných odděleně sbíraných složek je stejný jako v předchozím zákoně. Od ledna 2025 přibyla povinná složka textilních odpadů (kód 200110, 200111), který musí být sbírán v režimu odpadů (textil je v současnosti sbírán většinou v režimu předcházení vzniku odpadů). Více o sběru textilu je uvedeno v metodickém pokynu MŽP (https://www.mzp.cz/cz/textilni_odpad_leden).
- U směsných, tzv. multikomoditních sběrů více komodit je nutné se dohodnout s provozovatelem dotřídovací linky, zda je schopen sbíranou směs uspokojivě roztřídit pro využití k recyklaci (např. plast - nápojový karton). Způsob vedení evidence pro multikomoditní sběry jak při soustředování v nádobách, tak při roztřídění a úpravě na dotřídovací lince je stanoven metodickým pokynem MŽP, https://www.mzp.cz/cz/multikomoditni_sber_metodika, který je platný od konce října 2023.

- **Obec je povinna zajistit, aby odděleně soustředované recyklovatelné složky komunálního odpadu tvořily v kalendářním roce 2025 a následujících letech alespoň 60 %, v kalendářním roce 2030 a následujících letech alespoň 65 % a v kalendářním roce 2035 a následujících letech alespoň 70 % z celkového množství komunálních odpadů, kterých je v daném kalendářním roce původcem.**

- Jedná se o cíle na třídění KO, které mají podpořit plnění závazku ČR pro recyklaci KO. Tento závazek je uveden v příloze č. 1 zákona
 1. Zvýšit do roku 2025 úroveň přípravy k opětovnému použití a úroveň recyklace komunálních odpadů nejméně na 55 % celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky.
 2. Zvýšit do roku 2030 úroveň přípravy k opětovnému použití a úroveň recyklace komunálních odpadů nejméně na 60 % celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky.
 3. Zvýšit do roku 2035 úroveň přípravy k opětovnému použití a úroveň recyklace komunálních odpadů nejméně na 65 % celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky.
- Výpočet míry třídění je stanoven ve vyhlášce č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (příl. 18 - množství vytríděných využitelných složek pa, pl, sk, kov, tex, dřev, bio/celková produkce KO, přičemž do odpadů z obce je připočten i odpad ze zařízení, ve kterých je odkládán odpad od občanů obce – např. z výkupu, kompostáren, skládek apod.). Nově lze do produkce a vytríděných odpadů započítat i rostlinné zbytky z území obce zpracované na komunitní kompostárně (novela vyhl. č. 18/2025 Sb, o podrobnostech nakládání s odpady).
- Při neplnění cílů hrozí obci pokuta až do výše 200 000 Kč (§ 122)

Způsoby a rozsah odděleného soustřeďování složek KO je stanoven vyhláškou o podrobnostech nakládání s odpady (§33):

- Oddělené soustřeďování složek komunálních odpadů může obec zajistit prostřednictvím
 - o sběrných dvorů,
 - o zařízení určených pro nakládání s odpady,
 - o velkoobjemových kontejnerů,
 - o sběrných nádob,
 - o pytlového způsobu sběru, nebo
 - o kombinací výše uvedených způsobů

Pokud obec chce určit konkrétní zařízení pro nakládání s odpady jako místo k odkládání vybraných komunálních odpadů (např. výkupnu, kompostárnu, skládku apod.), pak je potřeba uzavřít s provozovatelem smlouvu o zajištění takového místa a o způsobu vedení evidence. Odpad sebraný od občanů obce je pak na základě smlouvy součástí produkce odpadu z obce (kód nakládání A00). Provozovna je pak místem určeným k odkládání KO a měla by být uvedena v OZV o obecním systému OH. Provozovna vede tento odpad pod kódem B00.

Dle zákona o odpadech je obecně každý provozovatel zařízení pro nakládání s odpady povinen poskytovat 1x ročně do 15. 1. obci informace o odpadech od fyzických osob, od kterých převzal složky KO (§ 17, odst. 1, písm. h). Tyto odpady ale obec neuvede ve své evidenci, jelikož není jejich původcem (obec neurčila zařízení jako místo pro odkládání KO). Odpad vykázaný např. z výkupu je ale možné započítat do výpočtu míry třídění KO (viz. výše).

Dle § 59, odst. 4,5 ke splnění uvedených povinností obec nastaví obecní systém odpadového hospodářství (dále jen „obecní systém“). Obecní systém obec může nastavit obecně závaznou vyhláškou (OZV).

- Je vhodné nastavit systém vyhláškou. V OZV jsou stanovena pravidla pro sběr a další nakládání s odpady pro všechny účastníky systému. OZV umožňuje lepší vymahatelnost stanovených povinností.
- Pro fyzické osoby plyne povinnost dodržovat pravidla stanovená OZV ze zákona o odpadech. Případy nedodržování těchto povinností mají povahu přestupku dle § 117 odst. 1 písm. t) zákona o odpadech, případně zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích
- **Kromě povinných odděleně soustřeďovaných složek KO může obec nastavit systém pro:**
 - o stavební odpady (možnost stanovit limity přebíraného množství odpadů, zpoplatnění odpadů podle množství apod. Stavební odpady nejsou KO a podmínky pro ně stanovit lze.)
 - o živnostenský KO (viz dále)
 - o výrobky ve zpětném odběru (místa zpětného odběru po dohodě s výrobcí a jejich kolektivními systémy)
 - o komunitní kompostování, resp. určit místa pro komunitní kompostování. Komunitní kompostování může nahradit systém třídění bioodpadu v obci. Komunitní kompostárna ale musí splňovat podmínky standardních kompostáren nebo malých zařízení. Podrobnosti jsou stanoveny vyhláškou.
 - o Přebírání movitých věcí při předcházení vzniku odpadů (např. RE-USE koutky apod.)

Zákon upravuje možnost zapojení podnikajících fyzických a právnických osob do obecního systému (§§ 59, 60, 62).

Úprava vychází z předchozího zákona, je stejně nepružná, protože zachovává povinnost smlouvy mezi obcí a podnikatelem. Pro zapojení podnikatelů se živnostenskými odpady do obecního systému OH platí následující podmínky:

- Obec nastaví systém pro podnikatele v OZV (druhy odpadu, které může právnická nebo podnikající fyzická osoba předávat do obecního systému, způsob určení výše úhrady za zapojení do obecního systému a způsob jejího výběru)
 - o Musí se jednat pouze o KO a jeho složky a odpady z obalů papíru, plastů, skla a kovů (§ 62). Do obecního systému nelze přebírat odpady z výroby a jakékoliv jiné než uvedené odpady. Nejčastěji obce zapojují podnikatele s využitelnými složkami a bioodpadem. Případně se směsným KO, objemným odpadem a min. i s nebezpečnými složkami KO.
- podnikatel se zapojí do systému na základě písemné smlouvy s obcí (obec v tomto případě poskytuje podnikateli službu, která podléhá pravidlům o DPH).
- Obec se stává vlastníkem „zapojených“ živnostenských odpadů
- Živnostník nevede evidenci KO pouze v případě, že jej obec „zapojí“ se všemi produkovánými KO

Podnikající osoby mají obecnou povinnost (dle § 62) zajistit třídění papíru, plastů, skla, kovů a biologického odpadu pro odpady vznikající činností fyzických osob v provozovně. Kromě toho pro ně platí, stejně jako pro obce, všechny ostatní povinnosti původce (§15 a dále).

Obec je povinna informovat nejméně 1x ročně způsobem umožňujícím dálkový přístup o systému nakládání s KO v obci a o výsledcích a nákladech tohoto systému.

- Nová povinnost pro obce
- 1x ročně je nutné uveřejnit na webových stránkách obce (nebo jiným vhodným způsobem) informace o tom, jaké odpady jsou v obci sbírány, jaká je jejich produkce, jakým způsobem se s odpady dále nakládá, jaké jsou náklady obecního systému. MŽP vydalo Metodické doporučení pro poskytování informací obcemi o odpadovém hospodářství občanům a Soustavu indikátorů odpadového hospodářství obce k rozsahu zveřejňovaných informací https://www.mzp.cz/cz/metodika_ministerstvo_obce.

Školní sběr

Zákon v § 20 definuje školní sběr a upravuje pro něj pravidla

- Škola může od žáků a studentů přebírat odpady papíru, plastů a kovů z domácností.
- Škola je vlastníkem těchto odpadů, původcem je ale obec (uvádí odpady ze školního sběru do své evidence). Škola má ze zákona k těmto odpadům všechny povinnosti původce kromě ohlašovací povinnosti.
- Obec má k těmto odpadům povinnost jako původce - podat hlášení o produkci a nakládání s odpady
- Škola má povinnost předat obci 1x ročně do 15. 1. údaje o množství sebraných a předaných odpadů

Zákaz skládkování vybraných odpadů

V § 40 je uveden zákaz ukládání využitelných odpadů na skládku.

- Odst. 1) Provozovatel skládky nesmí **od 1. ledna 2030** na skládku ukládat odpady,
 - a) jejichž výhřevnost v sušině je vyšší než 6,5 MJ/kg,
 - b) které překračují limitní hodnotu parametru biologické stability AT4
 - c) které je za stávajícího stavu vědeckého a technického pokroku možné účelně recyklovat.

KO jsou využitelné odpady podle zákona, jejich výhřevnost se pohybuje běžně mezi 8-11 MJ/kg. KO nebude od r. 2030 možné skládkovat. Pro KO je ale stanovena výjimka z absolutního zákazu a to, že do r. 2035 a dále se smí skládkovat maximálně 10 % z produkce KO (viz Příloha 1 zákona - cíle OH ČR)

Seznam všech odpadů, které lze recyklovat, jsou uvedeny ve vyhlášce o podrobnostech nakládání s odpady.

Omezení skládkování některých druhů a skupin odpadů od 1. 1. 2021 (§ 36, odst. 5)

- Zákon stanoví, že odděleně soustřeďované komunální odpady vhodné k opětovnému použití nebo recyklaci, zejména papír, plasty, sklo, kovy, textil a biologický odpad, nesmí být předány k odstranění, s výjimkou odpadu vzniklého při jejich zpracování, pokud
 - a) je jeho výhřevnost v sušině nižší než 6,5 MJ/kg a
 - b) splňuje kritéria stanovená vyhláškou ministerstva, podle kterých odstranění takto vzniklého odpadu přinese nejlepší výsledek z hlediska životního prostředí v souladu s hierarchií odpadového hospodářství.

Dle tohoto ustanovení se veškerý vytríděný KO nesmí skládkovat. Pro část odpadů vznikajících při úpravě vytríděných KO platí dle vyhlášky možnost jejich energetického využití anebo odstranění. Podrobnosti k tomuto zákazu jsou uvedeny ve vyhlášce č. 273/2021 Sb. (příloha č. 7).

- Další omezení skládkování vybraných odpadů je uvedeno v § 41, odst. 3.

Zvýšení a změna skládkovacího poplatku

Zákon definuje v §106 nové principy poplatku za ukládání odpadů na skládku.

Výsledný poplatek je součtem poplatků za množství odpadů dle dílčích základů za ukládání využitelných odpadů, zbytkových odpadů, nebezpečných odpadů, vybraných technologických odpadů a sanačních odpadů. Sazby poplatku jsou uvedeny v příloze č. 9 k zákonu:

Dílčí základ poplatku za ukládání	Poplatkové období v roce									
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 a dále
využitelných odpadů ¹⁾	800	900	1000	1250	1500	1600	1700	1800	1850	1850
zbytkových odpadů	500	500	500	500	500	600	600	700	700	800
nebezpečných odpadů	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
vybraných technologických odpadů	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45
sanačních odpadů	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000

- Pro KO platí sazba pro využitelné odpady. U KO z obcí je stanovena výjimka, která umožňuje slevu na poplatku (§ 157 – viz dále).
- Dle § 103 je poplatníkem za svůj produkováný KO obec, a to bez ohledu na to, komu odpad předala a kdo jej vlastní při předání na skládku.
- Poplatkové období je nově stanoveno na kalendářní čtvrtletí.
- Poplatek vyměřuje a vybírá provozovatel skládky od poplatníka. Provozovatel skládky je rovněž plátcem poplatku. Poplatek se odvádí prostřednictvím Celní správy a jeho výnos se dělí mezi SFŽP a obce, na jejichž území leží skládka. Poměr dělení výnosu poplatku je stanoven zákonem (příloha č. 9 k zákonu)
- Výnos ze sanačních odpadů je určen obci se skládkou na svém území, kde se odpady ze sanací skládkují.
- Poplatníkem skládkovacího poplatku je i obec, na jejímž území leží skládka.

Sleva na skládkovacím poplatku (§ 157)

- Zákon stanovil v přechodných ustanoveních výjimku (§ 157), podle které mohou obce uplatňovat na skládkovaný KO, při splnění zákonných podmínek, poplatek za ukládání KO, který je stanoven ve výši 500 Kč/t, a to až do r. 2029. „Sleva“ ale platí pouze pro obce, ostatní původci platí dle př. 12 (a to včetně fyzických osob, které své odpady předají přímo na skládku).

Tento snížený poplatek lze uplatnit na skládkované množství KO (vyjma nebezpečných KO) z obce, které nepřekročí za rok stanovený limit v t/obyv. Podmínky pro uplatnění snížené sazby (limity) jsou stanoveny v příloze č. 12 zákona.

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Množství odpadu na obyvatele v tunách	0,2	0,19	0,18	0,17	0,16	0,15	0,14	0,13	0,12

- Poplatek se počítá následujícím způsobem:
 - o Obec sleduje průběžně celkové množství KO produkované v obci, které se skládá (SKO, uliční smetky, objemný odpad apod.) většinou na jedné případně na více skládkách. Součet skládkovaných KO podělí počtem trvale bydlících obyvatel dle ČSÚ (definice rozhodného počtu obyvatel je uvedena v příloze 12). Pokud je v r. 2024 průměrné množství skládkovaných odpadů menší než 170 kg/ob., pak může obec na toto množství uplatnit nárok na sníženou sazbu u provozovatele skládky (resp. všech skládek, kde její KO končí)
- Sleva na poplatku, resp. použití poplatku za ukládání KO, se uplatňuje následujícím způsobem:
 - o Dosažení limitu pro slevu hlídá obec (v praxi většinou jí pověřená organizace – svozová firma). Množství odpadu z obce by se mělo hlásit při každém předání odpadů na skládce. Lze obvykle dohodnout takové hlášení při měsíčním zúčtování, kdy má také obec k dispozici údaje z průběžné evidence odpadů. Pokud svozová firma nenahlásí skládce dle dohodnutého postupu množství odpadů z obce, pak skládkař vyměří poplatek za KO jako za využitelný odpad, tj. 1500 Kč/t v r. 2025.

Vedení evidence odpadů

Povinnost vedení průběžné evidence odpadů pro obce a ostatní původce je uvedena v §§ 94-96). Rozsah evidence je stanoven vyhláškou o podrobnostech nakládání s odpady č. 273/2021 Sb. v pozdějším znění.

- Průběžná evidence
 - o Vede ji každá obec. Záznamy se obvykle dělají 1x měsíčně. Obsahují údaje o druhu a množství jednotlivých produkovaných odpadů, způsobu nakládání, osobách, kterým byl odpad předán k dalšímu nakládání. Průběžná evidence se uchovává 5 let od pořízení záznamu.
- Hlášení souhrnných údajů z průběžné evidence
 - o Ohlašovací povinnost má každá obec, která vyprodukuje nebo nakládá s více než 600 kg nebezpečných odpadů, s více než 100 tunami ostatních odpadů.
 - o Hlášení je třeba podat do 28. 2. následujícího kalendářního roku, a to prostřednictvím ISPOP (Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností)
 - o Obec s ohlašovací povinností musí zaslat do 28. 2. také hlášení o obecním systému

Průběžná evidence odpadů a roční hlášení se do konce roku 2024 (včetně r. 2024) vede podle požadavků § 21 a § 22 původní vyhlášky č. 383/2001 Sb. Nové formuláře pro podání ročního hlášení se poprvé použijí k vykazování až za rok 2025.

Plán odpadového hospodářství

Podle zákona č. 541/2020 Sb. obce nemají povinnost zpracovávat plány odpadového hospodářství. Bez ohledu na zákon je z hlediska dlouhodobého vývoje OH ale vhodné, aby si obce pro vlastní potřebu zpracovaly koncepci/strategii dalšího rozvoje OH.

POH se tvoří pro ČR (v současné době se připravuje nový POH ČR) a jednotlivé kraje. V současné době jsou v krajích platné aktualizované verze POH, které vycházejí z aktualizace POH ČR v květnu 2022 (Středočeský kraj <https://stredoceskykraj.cz/web/zivotni-prostredi/apohsk20162025>). Stávající POH krajů jsou v platnosti do r. 2026. Krajské plány budou pak následně zpracovávat krajské úřady, a to v souladu s novým POH ČR, který se v současné době připravuje. POH tak již nebudou nástrojem samospráv krajů. Plány budou zveřejněny na portálu veřejné správy.

Způsob zpoplatnění obyvatel v OH

S přijetím nového zákona o odpadech v r. 2020 se také změnil způsob zpoplatnění obyvatel za využití systému OH. Byl novelizován zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, kde jsou stanoveny **2 druhy poplatků za komunální odpad**. Oba poplatky vycházejí z předchozích možností zpoplatnění, tj. z paušálního místního poplatku v Kč/trvale hlášený obyvatel, a z poplatku za produkci odpadů dle §17a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, který byl vázaný na obyvatele bydlící v nemovitosti.

V obci lze stanovit pouze jeden typ poplatku. Poplatkovým obdobím je kalendářní rok, dílčím obdobím je kalendářní měsíc

1. Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství

- Předmětem poplatku je jednotlivá možnost využívat obecní systém odpadového hospodářství
- Poplatníkem je:
 - o fyzická osoba přihlášená v obci
 - o vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce.
- Poplatek lze stanovit ročně v maximální výši 1200 Kč/ob.
- Není stanoveno, z jakých nákladů se poplatek vypočte, závisí to na rozhodnutí obce
- Je stanovena možnost osvobození skupin obyvatel od poplatku nebo slev na poplatek. Slevy nesmí být ale diskriminující a musí platit pro vybranou skupinu obyvatel (nelze např. stanovit slevu na poplatek pro poplatníky, kteří jsou trvale hlášené osoby, oproti druhé skupině poplatníků)
- Pokud je občan trvale hlášen v obci, ale prokáže, že v jiné obci, kde bydlí, platí poplatek za odkládání KO z nemovité věci, pak jej od poplatku v obci s trvalým pobytem osvobodí.
- Poplatek se vybírá v daném kalendářním roce, pro který je stanoven.

2. Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.

- Předmětem poplatku je odkládání směsného komunálního odpadu z jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, která se nachází na území obce

- Poplatníkem je:
 - o fyzická osoba, která má v nemovité věci bydliště (bydlí v ní, ale nemusí být trvale hlášená),
 - o vlastník nemovité věci, kde nemá bydliště žádná fyzická osoba
- Základ dílčího poplatku lze stanovit třím způsobem:
 1. hmotnost odpadu odloženého z nemovité věci za toto dílčí období v kilogramech připadajícího na poplatníka (předpokládá vážení nádob),
 2. objem odpadu odloženého z nemovité věci za toto dílčí období v litrech připadajícího na poplatníka (předpokládá zřejmě sledování zaplnění nádob)
 3. kapacita soustředovacích prostředků pro nemovitou věc na odpad za toto dílčí období v litrech připadající na poplatníka (stanovení potřebné kapacity objemu nádob x frekvence svozu)
- Poplatek je tedy vázán na platbu za směsný KO (platba „za popelnici“). Není určeno, z jakých nákladů by se měl stanovit, závisí to na rozhodnutí obce. V poplatku lze zohlednit např. veškeré náklady na OH obce, které se rozpočítají do poplatku za nádobu na SKO (nebo objem v litrech) nebo za kg produkovaného SKO.
- Obec může v případě potřeby stanovit minimální základ dílčího poplatku. Ten musí zaplatit povinně každý bydlící v obci, a to bez ohledu na tvrzení, že neprodukuje odpad. Minimální základ je tedy jakousi pojistkou pro případné poplatníky, kteří se vyhýbají svojí poplatkové povinnosti. U minimálního základu je ale stanoven limit, a to do výše maximálně 10 kg/měsíc nebo 60 l/měsíc. Při maximálních sazbách poplatku (viz dále) se jedná max. o 720 Kč/rok.
Pozn.: MF považuje za nutné, aby u poplatku za kapacitu sběrné sítě měla obec k dispozici i nádobu, které by umožnila minimální sběr odpadu (v praxi by to znamenalo při týdenním svozu nádobu o objemu 15 l).
- Sazby poplatku jsou stanoveny maximálně na 6 Kč/kg nebo 1 Kč/l
- Dle novely zákona o místních poplatcích č. 252/2023 Sb., došlo k úpravě způsobu plateb tohoto druhu poplatku – u poplatku za kapacitu soustředovacích prostředků (platba za nádobu) lze poplatek vybrat (stanovit splatnost) v daném kalendářním roce, pro který si poplatník (příp. prostřednictvím plátce) stanovuje objem nádoby a frekvenci svozu, kterou bude během roku využívat. U poplatků za objem nebo hmotnost odpadu lze poplatek vybrat až po uplynutí poplatkového období (roku), kdy lze určit, jaký objem nebo hmotnost odpadů poplatník vyprodukoval za celé poplatkové období. Poplatek vyměří obec (obvykle platební výměr). Nezaplacení poplatků za odkládání odpadů z nemovité věci je možné vymáhat až po skončení poplatkového období, tedy roku.

2.2 Vyhláška o obecním systému odpadového hospodářství

Hospodaření s odpady v obci je upraveno obecně závaznou vyhláškou č. 1/2022 (Vyhláška obce Psáry o stanovení obecního systému odpadového hospodářství). Vyhláška (dále také OZV) nahradila původní vyhlášku č. 2/2021, která nebyla v souladu se současným zákonem o odpadech. Nová vyhláška odpovídá většinově znění, který doporučilo Ministerstvo vnitra obcím při implementaci ustanovení zákona o odpadech pro komunální odpady.

Podle vyhlášky se v obci třídí odpady (čl. 2):

- biologické odpady,
- papír,
- plasty včetně PET lahví,
- sklo,
- kovy,

- nebezpečné odpady,
- objemný odpad,
- jedlé oleje a tuky
- nápojové kartony
- směsný komunální odpad.

V čl. 3 vyhlášky jsou specifikovány způsoby soustřeďování tříděného odpadu (sběrné nádoby na stanovištích). Jsou uvedeny barevné kontejnery na využitelné složky a velkoobjemové kontejnery na sběr bioodpadů (nápis TRÁVA ale není na instalovaných kontejnerech umístěn). Přehled stanovišť na tříděný odpad je zveřejněn na webových stránkách obce <https://psary.cz/rozcestnik/odpady-a-sberny-dvur> (bylo zjištěno, že mapa není aktualizovaná a některá existující stanoviště chybí).

Další možností je dle OZV odložení ve sběrném dvoře, kam lze odevzdávat papír, plasty, sklo, kovy, velkoobjemový odpad, nebezpečný odpad, tuky, biologický odpad, elektroniku.

V přehledu sbíraných odpadů v čl. 2 nejsou v rozporu se zákonem uvedeny textilní odpady a není uveden ani způsob jejich sběru. Sběr textilu v režimu předcházení vzniku odpadů a také zpětný odběr elektrozařízení není v OZV uveden, i když v obci jsou umístěny kontejnery na tyto komodity.

Nebezpečné složky komunálního odpadu (čl. 4) jsou sbírány celoročně na sběrném dvoře. Ve sběrném dvoře jsou sbírány rovněž objemné odpady (čl. 5).

Vyhláška v čl. 6 vymezuje popelnice, pytle a odpadkové koše pro sběr směsných komunálních odpadů. Ve výčtu chybí kontejnery o objemu 1100 l, které jsou umístěny na sídlišti Štědřík, chybí také specifikace objemu popelnic (což ale souvisí s poplatkem podle kapacity nádob a je tedy vhodné objem nádob uvádět), rovněž chybí specifikace pytlů (objem, označení, pro koho jsou určeny a za jakých podmínek). Doplňující informace nejsou ani na webových stránkách obce.

V OZV chybí také ustanovení o možnosti odkládat stavební odpady, byť je to občanům obce umožněno ve sběrném dvoře. Informace o sběru stavebních odpadů je uvedena na webových stránkách obce, je ale nesprávná a nezohledňuje podmínky provozního řádu sběrného dvora.

Vyhláška neumožňuje využití obecního systému OH podnikajícími fyzickými a právnickými osobami.

Vyhláška vykazuje nedostatky. Návrh na její změny je uveden v návrhové části Strategie.

2.3 Vyhláška o místním poplatku za obecní systém OH

V prosinci 2024 přijalo zastupitelstvo obce obecně závaznou vyhlášku č. 5/2024 o místním poplatku za odkládání odpadů z nemovité věci.

Vyhláška standardně vymezuje poplatníka (1. fyzická osoba, která má v nemovité věci bydliště, 2. vlastník nemovité věci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba), plátce poplatku (společenství vlastníků jednotek nebo vlastník nemovitosti), ohlašovací povinnost. Poplatkovým obdobím je kalendářní rok.

Základem poplatku je kapacita soustřeďovacích prostředků pro nemovitou věc na odpad za kalendářní měsíc v litrech připadající na poplatníka. Obec stanovila také minimální základ dílčího poplatku (60 l/měsíc). Sazba poplatku je pro rok 2025 stanovena na 0,5369 Kč/l.

Obec stanovila i splatnost poplatku, a to do konce února kalendářního roku, za který je poplatek hrazen. K tomu je stanoveno i navýšení poplatku v případě jeho včasného neuhrazení.

Neuhrazení poplatku lze ale vymáhat až po skončení poplatkového období (tj. po skončení r. 2025).

K poplatku je na webových stránkách obce uveden ceník poplatků ve vazbě na použitou nádobu při frekvenci svozu 1x týdně. Ve výčtu chybí kontejnery 1100 l, pytle včetně specifikace, není také jasné z čeho vychází poplatek pro rekreační objekty, které nejsou trvale obydlené. Také není jasné, jak mohou trvale hlášení obyvatelé v rekreačních objektech (s číslem evidenčním) platit za popelnici, kterou ale nemohou využívat z důvodů omezené obslužnosti chatových oblastí. Nevhodné je také umisťovat k poplatkům za odpady informaci o poplatcích za psy.

Dle sdělení obce se počet neplátců poplatku pohybuje 60. V tom však nejsou zahrnuti povinní plátcí/poplatníci poplatku, kteří nesplnili ohlašovací povinnost a poplatek tak neplatí.

3. Organizace odpadového hospodářství

Provoz odpadového hospodářství pro obec zajišťují většinou Technické služby Dolnobřežanska, s.r.o. Obec má také smlouvy s provozovateli kolektivních systémů, autorizovanou obalovou společností a dalšími dodavateli služeb. Obec je zřizovatelem a provozovatelem sběrného dvora.

3.1 Zajištění služeb v odpadovém hospodářství

3.1.1 Technické služby Dolnobřežanska

Technické služby Dolnobřežanska, s.r.o. (dále takz TSDB) vznikly v r. 2015 transformací Technických služeb Vestec, s.r.o. Jejich vlastníkem obec Vestec odprodal v r. 2016 vlastnícké podíly dalším společníkům - obci Psáry a obci Březová Oleško. K dalšímu rozšíření došlo v r. 2018, kdy přistoupila obec Vraní nad Vltavou, v r. 2020 obec Dolní Břežany a v r. 2022 další obce Libeň, Ohrobec, Okrouhlo, Zlatníky-Hodkovice, Zvole. Podíly společníků se odvíjí podle velikosti obce (počtu trvale hlášených obyvatel). Obec Psáry má ve společnosti druhý největší podíl (18,7 % v r. 2023). Přehled spoluvlastníků TSDB je uveden v tabulce 2.

Tabulka 2: Spoluvlastníci TS Dolnobřežanska, s.r.o. (2024)

	počet obyvatel	služby OH	SD, SM*
Březová-Oleško	1 432	x	x
Dolní Břežany	4 694		
Libeň	1 623		
Ohrobec	1 535		
Okrouhlo	808		
Psáry	4 226	x	x
Vestec	3 120	x	x
Vrané nad Vltavou	2 679		
Zlatníky-Hodkovice	1 388		x
Zvole	1 961		
celkem	23 466		

*SD – sběrný dvůr, SM – sběrné místo

Práva a povinnosti společníků jsou definována ve společenské smlouvě TSDB. Všichni společníci mají stejná hlasovací práva (1 hlas), případný zisk se dělí podle podílů uvedených ve

smlouvě. Obce jednotlivě uzavírají na poskytované služby s TSDB smlouvy (odpady, voda apod.).

Předměty činnosti TSDB vymezené společenskou smlouvou jsou:

- čištění obce
- správa, údržba, výsadba veřejné zeleně
- správa a čištění uličních dešťových vpustí
- správa, údržba a oprava místních komunikací, chodníků, dopravního značení
- správa a údržba strojního vybavení společnosti
- svoz a likvidace odpadu
- zajišťování provozu a oprav veřejného osvětlení
- pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor
- provozování vodovodů a kanalizací a úprava a rozvod vody

Nejvyšším orgánem je valná hromada. Společnost má jednoho jednatele.

Činnost společnosti byla zahájena poskytováním služeb svozu a dalšího nakládání s odpady. Činnosti se potom rozšířily. V současné době společnost zajišťuje:

- provozování vodovodních a kanalizačních sítí v obci Vestec, Vrané nad Vltavou, Březová-Oleško, Psáry a Dolní Břežany. Dodávky vody, provozování vodojemů a čistíren odpadních vod, které čistí splaškové vody z katastrů obcí a svoz splaškových vod.
- sběr a další nakládání s komunálním odpadem a nebezpečnými odpady v obci Vestec, Psáry a Březová-Oleško. Společnost zajišťuje také místa zpětného odběru vyřazeného elektrozařízení. Společnost provozuje sběrný dvůr v obci Vestec, zajišťuje odvozy odpadů ze sběrného dvora v obci Psáry a ze sběrných míst v obci Březová-Oleško a Zlatníky-Hodkovice.
- provozování veřejného osvětlení v obcích Vestec, Dolní Břežany, Psáry, dále zajišťování elektroinstalací a trasování pro divizi VaK.

Vedlejšími obory jsou:

- vysokotlaké čištění kanalizací
- rozvoz pitné vody
- čištění vozovek v mikroregionu
- kontejnerová doprava
- zajištění možnosti inzerce na reklamních plochách obce Vestec
- zajištění pasportizace a trasování sítí
- projektové práce VaK

V oblasti nakládání s odpady vykonávají TSDB služby jen pro malou část společníků. Od zahájení činnosti v r. 2016 se rozsah služeb v OH nijak zásadně nerozšířil, a to i přes nové povinnosti, které obcím vznikly se změnou legislativy v r. 2021. TSDB nedisponují dostatečným vybavením pro zajištění sběru a svozu odpadů a pro poskytování dalších služeb v OH. Svoz směsných komunálních odpadů (SKO) je od jara 2024 zajišťován subdodávkou smluvní společností FCC Česká republika s.r.o. (předtím Pražské služby a.s.).

Obec Psáry má s TSDB uzavřenou smlouvu o zajištění odvozu a likvidaci odpadu v r. 2016 (smlouva nahradila původní smlouvu z r. 2015 s TS Vestec s.r.o.). Smlouva je doplňována dodatky, ve kterých je upravována cena a rozsah služeb. Smlouva je zastaralá, odkazuje se na neplatné právní normy (zákon o odpadech). Smlouva je velmi jednoduchá, neobsahuje podrobné vymezení jednotlivých služeb, kontrolní mechanismy, sankční ustanovení apod.

TSDB zajišťují pro obce svoz SKO (prostřednictvím subdodavatele), svoz tříděných složek papír, plast, sklo, nápojový karton, kovy (z nádob). Dále doplňkovou službu pro obyvatele na

svoz bioodpadů sbíraných do nádob (120, 240 l). TSDB provádějí také odvoz většiny odpadů (komunální, stavební, nebezpečné) do koncových zařízení ze sběrného dvora, který je provozován obcí Psáry.

Ceny jsou u všech služeb stanoveny pouze jako jednotková cena za výsyp nádoby pro konkrétní druh odpadů, u objemných a dalších odvážených odpadů je stanovena i cena za dopravu. Ceny stanovené pouze na nádoby ale nezohledňují skutečné množství odpadů odvážených z obce, a to ani v případě SKO, ani v případě vytříděných složek. Vhodnější je stanovit cenu za vlastní obsluhu nádob a za množství odpadů, které jsou následně předávány k využití nebo odstranění do konkrétních zařízení.

Dle sdělení obce je u některých komodit odpadů zohledněn výnos z prodeje druhotných surovin (kovy).

Úprava spolupráce s TSDB v oblasti nakládání s odpady je dále řešena v Návrhové části.

3.1.2 Ostatní smlouvy

Smlouva s EKO-KOM, a.s.

Obec má od dlouhodobě uzavřenou smlouvu o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů s Autorizovanou obalovou společností EKO-KOM, a.s. Smlouva byla nově aktualizována v r. 2023. Na základě smlouvy dostává obec odměnu za třídění a zajištění využití obalové složky komunálních odpadů.

Obec má od r. 2013 uzavřenou smlouvu o výpůjčce sběrných nádob, na základě které byly obce bezplatně zapůjčeny nádoby na třídění papíru, plastů, skla, nápojových kartonů a kovů. Výpůjčka byla následně rozšířena v r. 2016 na základě Projektu obnovy a rozvoje sběrné sítě, ve kterém EKO-KOM a.s. převzala od obce veškeré nádoby na tříděný odpad a zavázala se k jejich opravě a doplnění. Na základě tohoto projektu v současné době EKO-KOM a.s. vlastní všechny kontejnery na tříděný sběr v obci (vyjma 2 kovových kontejnerů na papír a plast a 1 popelnice na plasty u Obecního úřadu).

Smlouvy s kolektivními systémy na zpětný odběr vybraných výrobků

ASEKOL, a.s.

Obec dlouhodobě (od r. 2007) spolupracuje se společností ASEKOL, a.s., se kterou uzavřelo v r. 2021 aktuální smlouvu o spolupráci při zajištění zpětného odběru elektrozařízení. Zpětný odběr drobných elektrozařízení je zajišťován do dvou kontejnerů umístěných v obci na sběrném dvoře.

ELEKTROWIN, a.s.

Obdobně obec spolupracuje se společností ELEKTROWIN a.s. (většinově velká elektrozařízení), smlouva je aktualizována od konce r. 2023. Místem zpětného odběru je sběrný dvůr, kde je umístěn kontejner na velké spotřebiče.

ECOBAT, s.r.o.

Obec má uzavřenou smlouvu (aktualizace v r. 2021) s kolektivním systémem ECOBAT na zpětný odběr přenosných baterií. Místem zpětného odběru je sběrný dvůr.

NEVAJGLUJ a.s.

Obec uzavřela ke konci r. 2024 smlouvu o úhradě nákladů na úklid a nakládání s odpady tabákových výrobků s kolektivním systémem NEVAJGLUJ a.s., který zastupuje výrobce

tabákových výrobků s filtry. Kolektivní systém platí obci úhrady na úklid nedopalků a jejich sběr v odpadkových koších.

EKOLAMP s.r.o.

Smlouva o zpětném odběru elektrozařízení byla uzavřena v r. 2012 se společností EKOLAMP s.r.o., která se zaměřuje především na zpětný odběr zářivek a osvětlovacích těles. Místem zpětného odběru je sběrný dvůr.

Jiné smlouvy

KLOKTEX help nadační fond

Organizace zajišťuje sběr použitého textilu od obyvatel do 5 kontejnerů, které jsou na základě smlouvy umístěny bezplatně na území obce a které obsluhuje na vlastní náklady. Sběr textilu probíhá v režimu předcházení vzniku odpadů. Smlouvu je potřeba prověřit s ohledem na zákonnou povinnost sběru textilních odpadů od r. 2025.

Eduard Císař

Firma se zabývá sběrem jedlých olejů a tuků a jiných olejů. Smlouva je z r. 2013 a nebyla nijak upravována. Ve sběrném dvoře jsou umístěny 2 nádoby o objemu 240 l na sběr olejů v uzavřených plastových lahvích. Odvoz je na zavolání. Firma dle smlouvy obci za oleje platí. Dle zjištěných skutečností však nebyl žádný odvoz proveden a obec tak nevykazuje žádnou produkci olejů.

3.2 Organizační zajištění OH v obci

Samosprávná činnost obce v oblasti odpadového hospodářství spadá do gesce místostarosty obce, který dozoruje zajištění služeb v OH, organizaci OH v obci (stanovení systému, obsah obecně závazných vyhlášek apod.) a vnější komunikaci opatření v OH obce.

Pověřená pracovnice obce zpracovává roční hlášení o odpadech, spravuje výstupy z průběžné evidence odpadů od TSDB, zpracovává výkazy pro EKO-KOM, a.s., dohlíží nad provozem sběrného dvora.

Obec neprovádí kontroly dle § 147 zákona o odpadech nakládání s odpady a využití obecního systému u podnikajících fyzických a právnických osob.

Vedení evidence odpadů

Obec vede průběžnou evidenci produkce a nakládání s odpady. Podklady jí 1x měsíčně poskytují TSDB, k tomu jsou další podklady ze zařízení, kam jsou předávány některé odpady (kovy). Obec také zpracovává Roční hlášení o produkci a nakládání s odpady. Při kontrole ročních hlášení za období 2019-2024 byly zjištěny následující nedostatky:

- Kompozitní obaly (nápojové kartony sbírané v obci) je nutné od r. 2021 zařazovat pouze do sk. 20 komunální odpady, a to pod kódem 200101 papír (od r. 2025 pod kódem 20010101 kompozitní a nápojové kartony).
- Kovové odpady sbírané ve sběrném dvoře je nutné od r. 2021 zařazovat pod kódem 200140 kovy. Kovové odpady byly do r. 2024 vykazovány jako odpad 170405 železo a ocel, byť tyto odpady nejsou vůbec povolené v provozním řádu sběrného dvora
- Ve sběrném dvoře by neměly být přijímány odpady 170504 zemina a kamení (r. 2025), rovněž tyto odpady nejsou povolené v provozním řádu sběrného dvora

Výkazy pro EKO-KOM, a.s.

- Ve čtvrtletních výkazech jsou v listu Nádoby chybně uvedeny nádoby na smíšený sběr plastů a nápojových kartonů. Takový způsob sběru není v obci vůbec zaveden. Nápojové kartony se sbírají pouze do samostatných nádob.
- Počty nádob ve výkaze za 4. čtvrtletí 2024 (139 nádob) neodpovídají skutečnému počtu nádob umístěných v obci (154)
- Ve výkazu jsou také chybně uváděny počty svezených nádob za období kalendářního čtvrtletí, u některých nádob údaje chybí.
- V listu Směsný odpad jsou min. v celém r. 2024 prohozené hodnoty u množství skládkovaných SKO (překladiště FCC) a energeticky využitých SKO (ZEVO Malešice).

3.3 Zapojení ostatních původců odpadů do obecního systému OH

Část produkce komunálních odpadů v ČR představují komunální odpady produkové podnikajícími fyzickými nebo právnickými osobami, tj. ostatními původci podle zákona o odpadech. Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech umožňuje obci stanovit v obecně závazné vyhlášce o obecním systému odpadového hospodářství pravidla pro zapojení podnikajících fyzických a právnických osob jako původců komunálních odpadů do systému OH obce (§ 59, odst. 4, písm. c)). Původci komunálních a využitelných obalových odpadů se mohou dle § 62 zapojit do obecního systému OH. S obcí ale musí uzavřít písemnou smlouvu o využití systému při stanoveném rozsahu služby a ceny za tuto službu.

V praxi velká část měst a obcí (cca 2/3) vstup živnostníků do obecního systému OH neumožňuje. Dle různých průzkumů se ale ukazuje, že řada živnostníků a podnikatelů využívá veřejný systém sběru a svozu odpadů bezplatně a v rozporu se zákonem o odpadech. Podnikající fyzické a právnické osoby musí mít zajištěné nakládání odpady, které produkují, a to dohodou s osobou oprávněnou k převzetí odpadu (odpadovou firmou) nebo musí prokázat, že odpad takové oprávněné osobě předali (např. do zařízení pro sběr a výkup odpadů).

Obec Psáry v současné době neumožňuje podnikatelům účast na systému odpadového hospodářství. Zároveň nejsou ani prováděny žádné kontroly, jak nakládají podnikatelé se svým odpadem a zda nevyužívají neoprávněně systém OH obce (zejména veřejná stanoviště sběrných nádob a sběrný dvůr). Obecní úřad je přitom dle § 147 zmocněn k provádění takových kontrol.

Obec by měla prověřit, jak se nakládá s podnikatelskými odpady, vznikajícími na jejím území. Zároveň je nutné podnikající osoby dostatečně informovat o povinnostech původců podle zákona o odpadech.

Pokud by obec chtěla zapojit podnikatele se složkami KO do obecního systému, pak bude nutné tuto možnost stanovit vyhláškou (druhy a rozsah přijímaných odpadů, ceny za odpady, způsob platby). Dále je potřeba připravit smlouvu, kterou obec bude uzavírat s podnikateli. Na poskytovanou službu se vztahuje DPH (21 %).

Problematika živnostenských odpadů je řešena v Návrhové části.

3.4 Informování a vzdělávání veřejnosti

Jedním ze základních faktorů, který ovlivňuje výsledky, náklady a efektivitu celého systému hospodaření s komunálními odpady v obci, je účast obyvatel na celém systému.

Základní informace o odpadovém hospodářství obce jsou umístěny na webových stránkách www.psary.cz. Na stránkách je vytvořený samostatný oddíl Odpady, který zahrnuje informace

o poplatcích za komunální odpad, termínech svozu odpadů, sběrném dvoře, svozu bioodpadů, součástí je také hlášení nedostatků. V části Poplatky za komunální odpad je také odkaz na obecně závaznou vyhlášku obce o obecním systému OH a obecně závaznou vyhlášku o poplatku za odkládání odpadů z nemovité věci. Nevhodně jsou do této části uvedeny i poplatky za psy. V části Svoz odpadů je uvedena mapa s umístěním sběrných stanovišť na tříděný sběr (mapa není aktuální).

Celkově by bylo vhodné informace rozšířit a doplnit. Některé informace jsou nepřesné nebo neúplné. Je potřeba popsat celý systém OH obce, doplnit informace o sběrném dvoře, způsobu zpoplatnění obyvatel, povinnostech ostatních původců odpadů atd. Na stránkách by měly být také, podle zákona o odpadech, uveřejněny informace o stavu OH obce (produkce, nakládání, náklady) za uplynulý kalendářní rok. Rovněž by bylo vhodné doplnit některé informace na webové stránky TSDB a udělat na ně odkaz z webových stránek obce.

Návrh na úpravu informačních sdělení jsou součástí Návrhové části Strategie.

Obec vydává 6x ročně tištěný Psárský zpravodaj v nákladu 1 800 výtisků. Zpravodaj je distribuován bezplatně do všech domácností a firem v obci. Všechna čísla jsou rovněž zveřejněna na webových stránkách obce <https://psary.cz/psarsky-zpravodaj/>. Ve zpravodaji jsou dle potřeby zveřejňovány aktuální informace k odpadovému hospodářství.

Jiné aktivity v oblasti osvěty a informování obyvatel v OH nejsou obcí organizovány.

3.5 Předcházení vzniku odpadů

Předcházení vzniku odpadů je jednou ze zásadních činností, kterou předpokládá hierarchie způsobů nakládání s odpady. Dodržování této hierarchie patří k základním principům evropského oběhového hospodářství. Omezování vzniku odpadů je také asi jediným účinným postupem pro případné snižování nákladů obcí na odpadové hospodářství.

Na území obce je rozmístěno 5 kontejnerů organizace KlokTex na sběr použitého šatstva a textilu, které je sbíráno v režimu předcházení vzniku odpadů.

Jiné aktivity na předcházení vzniku odpadů nejsou obcí organizovány ani podporovány.

4. Zařízení pro nakládání s odpady

4.1 Zařízení pro nakládání s odpady v obci

V obci jsou provozována 3 zařízení pro nakládání s odpady povolená podle zákona o odpadech (tabulka 3). Pro odpadové hospodářství obce má význam pouze sběrný dvůr, jehož je obec zřizovatelem i provozovatelem.

Tabulka 3: Přehled zařízení pro nakládání s odpady v Psárech

IČZ	IČO	Provozovatel	Umístění	Typ zařízení
CZS00375	241580	OBEC PSÁRY	p.č. 343/41, k.ú. Dolní Jirčany, Psáry, Psáry, 25244	sběrný dvůr
CZS01586	22205799	KTM trans s.r.o.	k.ú. Dolní Jirčany, Psáry, Psáry, 25244, 539597	skladování, dotřídění stavebních odpadů
CZS02543	25758977	NOSEK, s.r.o.	Jílovská, Psáry, 25244, 539597	slévárna barevných kovů

Zdroj: VISOH2

Sběrný dvůr

Provoz sběrného dvora byl zahájen v r. 2005 na základě souhlasu Krajského úřadu Středočeského kraje z prosince 2004 (IČZ CZS00375). Areál sběrného dvora je umístěn ve středu obce na Štědříku v areálu bývalého JZD naproti Obecnímu úřadu Psáry. Jedná se o oplocenou zpevněnou plochu, na které jsou umístěny velkoobjemové kontejnery na různé druhy odpadů a sklad na nebezpečné odpady. Sběrný dvůr není vybaven pojezdovou váhou. Podle původního provozního řádu mělo být vážení prováděno na decimální váze. Váha ale není na sběrném dvoře k dispozici.

Obrázek 1: Umístění sběrného dvora v obci Psáry

Zdroj: www.mapy.cz

Dle sdělení zástupců obce není vážení odpadů prováděno, množství stavebních odpadů je odhadováno obsluhou sběrného dvora, která také podle informací na www.psary.cz rozhoduje o přijetí stavebních odpadů a jejich množství („Sběrný dvůr slouží k ukládání **pouze malého množství sutí a stavebního odpadu** – o tom, zda odpad lze uložit a v jakém množství, rozhoduje obsluha sběrného dvora.“ - informace na webových stránkách jsou zcela neurčité a v rozporu s provozním řádem).

Sběrný dvůr není vybaven kamerovým systémem, který je podle § 19 zákona o odpadech povinný, pokud jsou na sběrném dvoře sbírány kovové odpady (dle vyhl. 273/2021 Sb. se povinnost vztahuje i na kovové odpady 200140).

Kapacita skladovaných odpadů je podle provozního řádu do 30 t, není ale zřejmé, o jakou kapacitu jde (okamžitá, maximální, roční). Skutečné množství přijímaných odpadů do sběrného dvora se v posledních pěti letech pohybuje kolem 1,1 tis. t ročně. Druhy přijímaných odpadů jsou dány schváleným provozním řádem. Seznam odpadů je vyvěšen u vchodu do sběrného dvora. Jedná se ovšem o dva seznamy, které se od sebe liší a ani jeden seznam není zcela totožný s povolenými odpady podle provozního řádu (obrázek 2).

Obrázek 2: Seznam odpadů přijímaných na SD Psáry

Do sběrného dvora nelze přijímat odpady 17 04 05 – železo a ocel, 15 01 05 kompozitní obaly. Příjem objemných odpadů do sběrného dvora nelze omezovat, ledaže by obec zřídila jiné sběrné místo, kam mohou obyvatelé odpad odložit nebo zavedla jiný doplňkový způsob sběru. Informace o množství přijímaných stavebních odpadů je v rozporu s informacemi uvedenými na webových stránkách obce.

Sběrný dvůr by měl být využíván pouze občany obce. Ti se prokazují potvrzením o zaplacení poplatku za odpady, což ovšem není vymahatelné, protože obec musí odpad od fyzických osob odebrat bez omezení. Jiné subjekty nemají na sběrný dvůr přístup.

Sběrný dvůr je na základě smluv s kolektivními systémy místem zpětného odběru pro elektrozařízení, baterie, svítidla. Do sběrného dvora lze také odevzdat oleje a tuky.

Objemný odpad ze sběrného dvora není předtřídován na využitelné části (zejména dřevo). Odpady ze sběrného dvora jsou odváženy TSDB nebo předávány obcí smluvním odběratelům (kovy – Kovo-Group odpady).

Otevírací doba sběrného dvora je ve středu 15,00-18,00 hod., v sobotu 9,00-13,00 hod. Otevírací doba je vzhledem k počtu obyvatel obce zcela nedostačující a bylo by vhodné ji rozšířit.

V r. 2021 vstoupil v platnost zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech. Podle zákona bylo nutné obnovit souhlasy k provozu všech zařízení pro nakládání s odpady a nahradit je novým povolením provozu, který uděluje příslušný krajský úřad. U zařízení typu sběrný dvůr, sběrna a výkupna odpadů byl termín podle zákona do konce r. 2022. Obec Psáry nepožádala o povolení

k provozu v požadovaném termínu. V současné době je tedy sběrný dvůr provozován na základě neplatného souhlasu z r. 2004. Kromě toho obec jako provozovatel zařízení v rozporu se zákonem o odpadech (§ 32, odst. 4) předává odpady ze sběrného dvora do mobilního zařízení TSDB. Do mobilních zařízení může odpad předávat pouze původce odpadů. TSDB tedy mohou fungovat jen jako dopravce, přičemž obec jako provozovatel zařízení by měla mít smlouvy přímo se zpracovateli odpadů (skládka, třídíčka, kompostárna apod.).

Dle sdělení Krajského úřadu Středočeského kraje budou zařízení bez platných povolení nyní deaktivována v Registru zařízení. Sběrný dvůr nelze bez povolení nadále provozovat. Obec by z něj musela zřídit sběrné místo, které vyhlásí v OZV o obecním systému. Do takového sběrného místa lze ale sbírat pouze komunální odpady (tedy žádné jiné skupiny odpadů).

Obec v současné době připravuje projekt nového sběrného dvora, který bude umístěn v Dolních Jirčanech poblíž areálu cihelny Tondach. Výstavba a zprovoznění dvora se předpokládá kolem r. 2026 (bližší informace jsou uvedeny v Návrhové části).

Potřebné změny v provozování stávajícího sběrného dvora a uvedení jeho provozu do souladu se zákonem jsou popsány v Návrhové části.

4.2 Zařízení pro nakládání s odpady v okolí obce

V širším okolí obce je provozováno několik dalších zařízení pro nakládání s odpady. Jedná se především o sběrné odpady sběrné dvory, zpracování stavebních odpadů, recyklaci, zpracování nebezpečných odpadů apod.

Tabulka 4: Přehled zařízení pro nakládání s odpady v okolí Psár

IČZ	IČO	Adresa zařízení	Provozovatel	činnost
CZS00892	46356657	Osnice 1, Jesenice, 25242	AGRO Jesenice u Prahy a.s.	sběr, úprava odpadů, výroba stavebních recyklátů
CZS01226	46356657	149/20, 149/22, 649/3, Libeň, Libeň, 25241, 539422	AGRO Jesenice u Prahy a.s.	kompostárna
CZS01309	46356657	149/20, Libeň, libeň, 25241, 539422	AGRO Jesenice u Prahy a.s.	sběrna odpadů, stavební odpady
CZS00910	61502537	Ke Zvoli 285, Dolní Břežany, Dolní Břežany, 25241, 539210	AUTOPARK s.r.o.	sběr a demontáž autovraků
CZS01744	7725680	k.ú. Jílové u Prahy, Jílové u Prahy, Jílové u Prahy, 25401, 539333	AVE Pražské komunální služby a.s.	překladiště odpadů
CZS00314	26512068	k.ú. Jesenice u Prahy, Jesenice, Jesenice, 25242, 539325	AVK GROUP s.r.o.	sběr stavební odpady
CZS02727	25052896	Čs. Armády 545, Jílové u Prahy, 25401, 539333	CableX-Servises s.r.o.	sběr a výkup papíru, plastů
CZS01149	5329108	Břežanská ulice, Zlatníky-Hodkovice, Zlatníky-Hodkovice, 25241, 539881	Cajdašrot s.r.o.	sběr a výkup kovů, papíru
CZS00793	66859697	areál bývalého JZD Hostěradice, Kamenný Přívoz, Kamenný Přívoz, 25282, 539368	Daniel Hytha	sběr a výkup kovů
CZS01297	25681869	k.ú. Vestec u Prahy, Vestec, Vestec, 25242, 513458	ECP a.s.	sběr NO, léčiva
CZS00896	67426531	Okrouhlo 206, Černošice, Okrouhlo, 25401, 539139	Martin Kapela	recyklace, stavební odpady, bioodpad
CZS02830	241326	k.ú. Jílové u Prahy, Jílové u Prahy, Jílové u Prahy, 25401, 539333	Město Jílové u Prahy	sběrný dvůr
CZS02229	5085381	Ke Slunci 563, Jílové u Prahy, Jílové u Prahy, 25401, 539333	MIWAS s.r.o.	skladování NO
CZS02064	3214257	Videňská 104, Vestec, Vestec, 25250, 513458	SAFINA, a.s.	recyklace NO

CZS02066	3214257	Vídeňská 104, Vestec, 25250	SAFINA, a.s.	recyklace kovů
CZS02769	3214257	Vídeňská 104, Vestec, Vestec, 25242, 513458	SAFINA, a.s.	zpětné získávání kovů
CZS02595	3214257	Vídeňská 104, Vestec, Vestec, 25242, 513458	SAFINA, a.s.	sběr NO
CZS01707	3711617	1000/17 a 1000/19 v k.ú. Vestec, Vestec, 25242	Technické služby Dolnobřežanska, s.r.o.	sběrný dvůr
CZS02675	8494223	Okružní ul., Jesenice, Jesenice, 25242, 539325	Technické služby Jesenice s.r.o.	sběrný dvůr
CZS00087	25648063	č.poz. 201/12 k.ú. Slapy nad Vltavou, Slapy, Slapy, 25208, 539660	TEMPLAST, s.r.o.	zpracování plastů
CZS00840	27114091	636/6 a 1691, Jílové u Prahy, Jílové u Prahy, 25401, 539333	TG scarabeus s.r.o.	sběr a výkup papír, plast
CZS01875	12378364	k.ú. Zlatníky u Prahy, Zlatníky-Hodkovice, Zlatníky-Hodkovice, 25241, 539881	Vladimír Bílek	sběr a výkup kovy, elektro
CZS02997	70787921	Ke Dvoru, Ohrobec, 25245	Zbyněk Černý	sběr KO, stavební odpad
CZS01849	28397398	k.ú. Zlatníky, Zlatníky-Hodkovice, 25241	Zbytovský s.r.o.	sběr a zpracování stavební odpady
CZS00955	48952109	Želivec 190, Sulice, 25168	AGORA s.r.o.	kompostárna
CZS02190	3729362	k.ú. Sulice, Sulice, 25168	Michal Žilík	kompostárna
CZS02713	3729362	poz. parc.č. 775/14 k.ú. Sulice, Sulice, 25168	Michal Žilík	kompostárna, zpracování kalů

Zdroj: VISOH2, Registr zařízení

V blízkém okolí Psár jsou provozovány sběrné dvory ve Vestci (TSDB) a v Jesenici (TS Jesenice). Pro zajištění zpracování odděleně sbíraných bioodpadů jsou důležité kompostárny. Pro Psáry jsou využitelné kompostárny v obci Libeř (současný odběratel), kompostárna v Želivci a v Sulicích.

V blízkosti Psár není k dispozici žádná dotřídovací linka na zpracování vytríděných plastů a papíru. Nejbližší zařízení pro třídění a úpravu skleněných odpadů provozuje firma AMT Příbram (Dubno). Významnější zařízení ve Středočeském kraji jsou uvedena v tabulce 5.

Tabulka 5: Dotřídovací linky na papír, plast, sklo

IČZ	IČO	Adresa zařízení	Provozovatel	ORP
CZS00041	47053925	Dubno - kalové pole, Dubno, 26101	AMT s.r.o. Příbram	Příbram
CZS01550	47053925	k.ú. Dolní Hbity, Dolní Hbity, 26262	AMT s.r.o. Příbram	Příbram
CZS00343	00671151	Libušina 157, Kladno, 27201	AVE sběrné suroviny a.s.	Kladno
CZS01057	25144251	poz. k.ú. Svaté Pole, Svaté Pole, 26301	DOKAS Dobříš, s.r.o.	Dobříš
CZS02673	00235661	k.ú. Radim u Kolína, Radim, 28103	Obec Radim	Kolín
CZS01113	60194120	k.ú. Chrástany, 378/5,6,8, Chrástany, 25219	Pražské služby, a.s.	Černošice
CZS00682	62913972	Martinov 285, Záryby, 27713	RELIMEX spol. s r. o.	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
CZS02505	03716104	k.ú. Litovice, Hostivice, 25301	Safe-life s.r.o.	Černošice
CZS02018	47543655	k.ú. Příbyšice, Neveklov, 25756	Technické služby Benešov, s.r.o.	Benešov
CZS02817	40612724	Pražská, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, 25001	CIUR a.s.	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
CZS01267	27167127	areál sklárny Kosova Hora, Kosova Hora, 26291	Sedlčanské technické služby, s.r.o.	Sedlčany

Zdroj: Aktualizace POH SK, 2023

TSDB v současné době odvážejí papír a plast na dotřídovací linku do firmy Kovošrot Group CZ (CZA00367) v Praze 10 Dolní Měcholupy. V minulosti byla využívána i dotřídovací linka Pražských služeb a.s. v Chrášťanech, linka se ale nyní přestavuje.

Směsný komunální odpad je odvážen TSDB na základě smlouvy do ZEVO Pražské služby a.s. v Praze Malešicích, kde je energeticky využíván. V období odstávek ZEVO je odpad odvážen na překladiště FCC Česká republika s.r.o., odkud je odpad odvážen na skládku. Na skládku je rovněž odvážen vyprodukovaný objemný odpad z obce. TSDB mají smlouvu s provozovatelem skládky FCC Regios (Úholičky).

5. Produkce a nakládání s odpady

Údaje o produkci odpadů obce Psáry vycházejí z ročních hlášení o produkci a nakládání s odpady dle zákonné evidence odpadů, a to za období 2019 až 2024. Dalším zdrojem údajů o produkováných odpadech je evidence v systému EKO-KOM a doplňkové informace s TSDB a obecního úřadu. Přehled produkováných odpadů evidovaných v obci je uveden v tabulce 6.

Tabulka 6.: Produkce odpadů obce Psáry v letech 2019-2024 (v t/rok).

N/O	kód odpadu	název odpadu	2019	2020	2021	2022	2023	2024
O	150105	Kompozitní obaly	2,83	2,67	3,48	3,56	3,41	3,44
O	160103	Pneumatiky	6,52	7,10	7,24	6,98	8,60	8,76
O	170107	Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 170106	194,71	185,65	217,53	174,68	192,16	199,08
O	170405	Železo a ocel	18,50	19,92	19,56	16,38	19,99	0,00
	170504	Zemina a kamení						36,17
O	200101	Papír a lepenka	126,61	120,17	120,49	120,36	121,76	115,43
O	200102	Sklo	77,07	90,71	99,51	92,22	91,02	99,76
O	200110	Oděvy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
O	200111	Textilní materiály	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
O	200125	Jedlý olej a tuk	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
N	200127	Barvy, tiskařské barvy, lepidla, pryskyřice obsahující nebezpečné látky	4,60	4,71	3,70	3,19	2,65	3,25
O	200138	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
O	200139	Plasty	121,88	109,07	111,31	106,26	107,09	106,70
O	200140	Kovy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23,30
O	200201	Biologicky rozložitelný odpad	423,55	509,63	483,82	481,24	478,79	510,94
O	200301	Směsný komunální odpad	804,06	805,16	842,52	857,82	841,00	849,22
O	200307	Objemný odpad	292,10	351,20	310,20	259,07	247,83	292,05
		celkem	2072,4	2206,0	2219,4	2121,8	2114,3	2248,1
		kg/ob.	521,5	542,8	534,3	515,6	506,4	532,0
		KO	1849,9	1990,6	1971,6	1920,1	1890,1	2000,7
		kg/ob.	465,5	489,8	474,6	466,6	452,7	473,4
		KO+1501 využ.	1852,7	1993,3	1975,0	1923,7	1893,5	2004,1
		kg/ob.	466,2	490,5	475,5	467,5	453,5	474,2

Zdroj: Roční hlášení o produkci odpadů

V evidenci odpadů jsou chyby (označeny oranžově), a to především u kompozitních a nápojových kartonů, kovových odpadů a zeminy (blíže viz. kap. 3.2). Přestože obec má zřízený sběr olejů ve sběrném dvoře, v evidenci není uvedena žádná produkce olejů.

Celková evidovaná produkce odpadů v Psárech činila v r. 2024 cca 2,25 tis. odpadů (532 kg/obyvatel). Produkce je v posledních 6 letech ustálená, kolísá mezi 2,1-2,2 tis. t. Produkce komunálních odpadů (skupina 20 včetně tříděných využitelných obalových odpadů podsk. 1501) byla v r. 2024 cca 2 tis. t (474 kg/obyvatel). KO představují více než 89 % všech odpadů produkováných obcí. Množství komunálních odpadů se v čase zásadně nemění.

Největší podíl na produkci KO (včetně obalů) má **směsný komunální odpad**, který představuje 42,4 % (37,8 % na celkové produkci odpadů). Druhou největší skupinou je odděleně sbíraný biologicky rozložitelný odpad (25,5 %).

Využitelné složky komunálních odpadů (papír, plasty, sklo, nápojové kartony, kovy) jsou sbírány nádobovým sběrem a ve sběrném dvoře. Evidovaná produkce těchto komodit byla v r. 2024 kolem 349 t, tj 17,3 % z celkové produkce KO. Díky chybně vedené evidenci nápojových kartonů a kovových odpadů je produkce v předcházejících letech nižší.

Objemné odpady představují 14,6 % z celkové produkce KO (r. 2024). V posledních dvou letech se produkce snižuje.

Produkce nebezpečných odpadů v obci je velmi nízká, zahrnuje odpad sbíraný ve sběrném dvoře. V r. 2024 se jednalo o cca 3,25 t odpadů (0,1 % z celkové produkce odpadů obce).

Stavební odpady, které jsou přijímány ve sběrném dvoře, tvořily v r. 2024 cca 10,5 % (235 t) z celkové produkce odpadů v obci. V rámci stavebních odpadů jsou chybně zařazovány kovové odpady.

Přehled vybraných skupin produkovaných odpadů a vývoj jejich produkce je uveden v tabulce 7. Do recyklovatelných komunálních odpadů jsou započteny i recyklovatelné obalové odpady podsk. 15 01. S přijetím nového zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech je nutné evidovat veškerý tříděný odpad v obecním systému OH jako komunální, od r. 2021 již tedy nejsou obalové odpady evidovány.

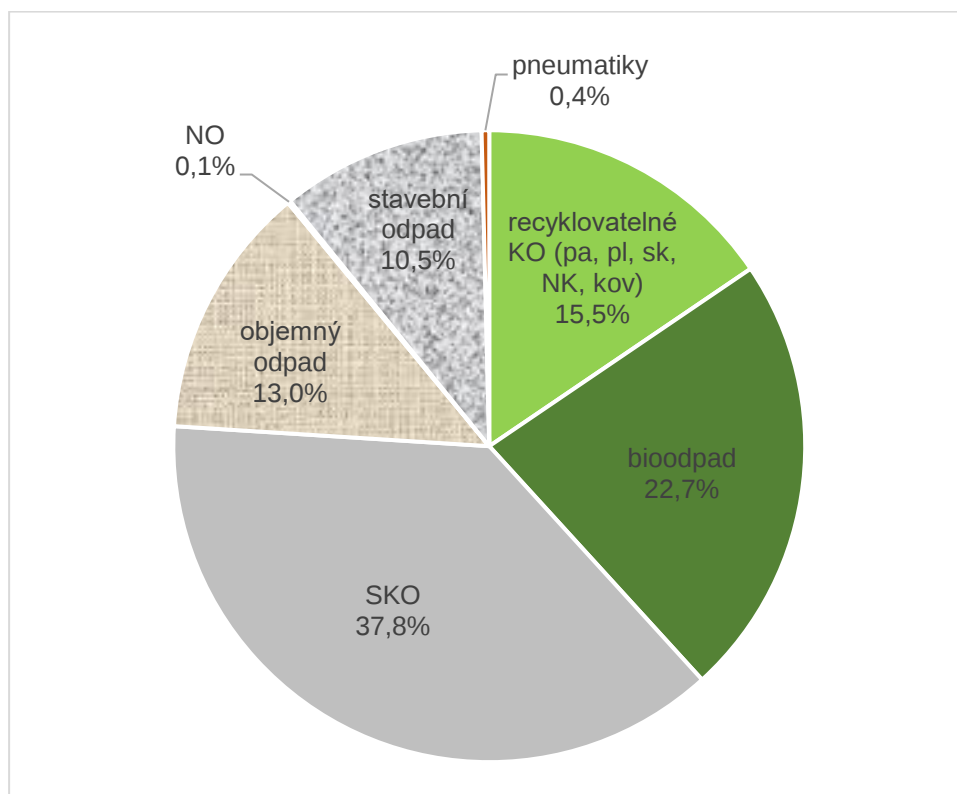
Tabulka 7.: Přehled produkce vybraných skupin odpadů v Psárech v období 2019–2024 (kg/obyvatel/rok)

Skupiny odpadů	2019	2020	2021	2022	2023	2024
recyklovatelné KO (pa, pl, sk, NK, kov)	82,6	79,4	80,6	78,3	77,4	82,5
bioodpad	106,6	125,4	116,5	116,9	114,7	120,9
SKO	202,3	198,1	202,8	208,5	201,4	201,0
objemný odpad	73,5	86,4	74,7	63,0	59,4	69,1
NO	1,2	1,2	0,9	0,8	0,6	0,8
stavební odpad (včetně kovů do r. 2023)	53,7	50,6	57,1	46,4	50,8	55,7
pneumatiky	1,6	1,7	1,7	1,7	2,1	2,1

Zdroj: Roční hlášení o produkci odpadů

Podíly jednotlivých skupin odpadů na celkové produkci pak ukazuje graf 2.

Graf 2: Složení produkovaných odpadů v Psárech, v % hmotn., r. 2024

Zdroj: Roční hlášení o produkci odpadů

Způsoby nakládání se všemi produkovanými odpady na území obce byly stanoveny na základě dostupných informací. Recyklovatelné složky KO získané odděleným sběrem a veškerý produkovaný bioodpad jsou započteny do materiálového využití. Rovněž pneumatiky a stavební odpady jsou zřejmě předávány k využití (obec nemá informace k dispozici, dle sdělení TSDB jsou odpady předávány většinou firmě FCC, která zajišťují další nakládání s nimi).

Velká část SKO je předávána k energetickému využití do ZEVO, menší část se skládkuje stejně jako objemné odpady. V tabulce 8 je uveden vývoj nakládání se všemi produkovanými odpady (tedy včetně stavebních odpadů a dalších skupin odpadů), v tabulce 9 pak vývoj způsobů nakládání s komunálními odpady (včetně obalových).

Tabulka 8: Způsoby nakládání s produkovanými odpady celkem

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Materiálové využití (t)	971,67	1044,92	1062,95	1001,67	1022,82	1067,41
V kg/obyv.	244,5	257,1	255,9	243,4	245,0	252,6
V %	46,9 %	47,4 %	47,9 %	47,2 %	48,4 %	48,3 %
Energetické využití (t)	726,69	740,56	745,03	741,18	708,08	716,294
V kg/obyv.	182,9	182,2	179,4	180,1	169,6	169,5
V %	35,1 %	33,6 %	33,6 %	34,9 %	33,5 %	32,4 %
Odstranění (skládka, spalovna) (t)	374,07	420,51	411,39	378,90	383,40	424,98
V kg/obyv.	94,1	103,5	99,0	92,1	91,8	100,6
V %	18,0 %	19,1 %	18,5 %	17,9 %	18,1 %	19,2 %

Zdroj: Roční hlášení o produkci odpadů, dopočet

Podíl využitých odpadů z celkové produkce je téměř 81 % (za předpokladu, že jsou stavební odpady a pneumatiky využity), obec skládkuje kolem 19 % všech produkovaných odpadů. Pro obec je důležité sledovat míru třídění (povinný cíl dle zákona o odpadech) a materiálového

využití komunálních odpadů (viz tab. 9). Pro účely výpočtu jsou započteny i nápojové kartony, které jsou chybně vykazovány ve sk. 15.

Tabulka 9: Způsoby nakládání s produkovanými komunálními odpady (včetně obalových)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Materiálové využití (t)	751,94	832,25	818,62	803,63	802,07	859,57
V kg/obyv.	189,2	204,8	197,1	195,3	192,1	203,4
V %	40,6 %	41,8 %	41,4 %	41,8 %	42,4 %	43,0 %
Energetické využití (t)	726,69	740,56	745,03	741,18	708,08	716,294
V kg/obyv.	182,9	182,2	179,4	180,1	169,6	169,5
V %	39,2 %	37,2 %	37,7 %	38,5 %	37,4 %	35,8 %
Odstranění (skládka, spalovna) (t)	374,07	420,51	411,39	378,90	383,40	424,98
V kg/obyv.	94,1	103,5	99,0	92,1	91,8	100,6
V %	20,2 %	21,1 %	20,8 %	19,7 %	20,2 %	21,2 %

Zdroj: Roční hlášení o produkci odpadů obce, dopočet

Materiálové využití KO v obci je nedostatečné s ohledem na zákonné cíle. Díky energetickému využití SKO v ZEVO Pražské služby a.s. obec skládkuje pouze nižší množství KO, cca 101 kg/obyv. Díky tomu je možné na veškerý skládkovaný KO uplatnit sníženou sazbu skládkovacího poplatku podle § 157 (500 Kč/t do limitu 170 kg/obyv. v r. 2024).

Stanovení míry odděleného soustředování recyklovatelných složek KO

Cíle pro podíl odděleně soustředovaných recyklovatelných složek KO (dále také „míra třídění KO“) jsou stanoveny v § 59 zákona a to na 60 % v r. 2025, 65 % v r. 2030 a 70 % v r. 2035. Neplnění zákonných cílů může být sankcionováno pokutou pro obec do výše 200 tis. Kč.

Pro potřeby obce je stanovena míra třídění KO za rok 2023 a 2024. Výpočet je proveden podle přílohy 18 vyhlášky č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady. Do výpočtu jsou zahrnuty také odpady, které občané obce odevzdali do zařízení pro nakládání s odpady v okolí obce i v jiných krajích. Údaje jsou převzaty z ročních hlášení, které zasílají provozovatelé zařízení na obecní úřad vždy v lednu (v r. 2023 to bylo 12 hlášení, v roce 2024 celkem 21 hlášení). Do využitelných odpadů nejsou bohužel započteny nápojové kartony, které jsou chybně zařazovány do sk. 15, a za rok 2023 ani kovové odpady ze sběrného dvora, které byly chybně zařazovány do sk. 17. Stanovení míry třídění recyklovatelných složek KO je uvedeno v tabulce 10.

Tabulka 10: Míra třídění recyklovatelných KO

Produkce KO	2023	2024
evidovaná produkce z obce celkem (t)	1890,1	2000,7
z toho třídění (t)	798,7	856,1
odpady mimo evidenci obce celkem (t)	63,1	130,1
kovy	61,26	121,85
papír	1,14	1,54
bioodpady	0,00	3,62
objemný odpad	0,66	3,10
produkce KO celkem	1953,2	2130,8
z toho třídění	861,0	979,5
míra třídění KO v %	44,1 %	46,0 %

Zdroj: Roční hlášení o produkci odpadů, oznámení o převzatých KO od provozovatelů zařízení

Dle tabulky 10 je zřejmé, že cíl pro rok 2025 (60 % vytríděných KO) nebude splněn, pokud nedojde především k výraznému snížení produkce směsných a objemných komunálních odpadů jejich tříděním na využitelné složky a k dalšímu rozvoji sběru využitelných odpadů.

Shrnutí:

- Celková produkce odpadů v obci se pohybuje kolem 2,25 tis. t (r. 2024), tj 532 kg/obyv.
- Komunální odpad tvoří 89 % veškeré produkce. Měrná produkce KO (474 kg/ob.) je srovnatelná s průměrnými hodnotami z obcí Středočeského kraje (472 kg kg/obyv. v r. 2023).
- Celková evidovaná produkce odpadů a produkce komunálních odpadů v obci se v posledních 5 letech nijak zásadně nemění.
- Z produkovaných komunálních odpadů obce se vytrídí kolem 43 %, vytríděné odpady jsou předávány k materiálovému využití. Větší část zbytkových KO (směsný komunální odpad) je energeticky využívána v ZEVO Pražské služby. Menší část KO (21 %) se skládkuje.
- Míra odděleného soustředování KO byla v r. 2024 kolem 46 %. Obec tak nedosáhne splnění zákonného cíle třídění 60 % KO. Bez zásadního omezení produkce směsných a objemných odpadů a posílení třídění využitelných složek nebude možné cíle splnit.

5.1 Směsný komunální odpad (SKO)

Nejvýznamnějším druhem produkovaných odpadů v obci je směsný komunální odpad (kód 200301). V r. 2024 tvořil 37,8 % z celkového množství všech produkovaných odpadů, 42,3 % z komunálních odpadů. Evidovaná celková produkce SKO vzrostla výrazněji v r. 2021 a pak mírně kolísá.

V tabulce 11 je uvedeno porovnání měrné produkce v kg/obyvatel v Psárech, v kraji, ČR a velikostní skupině obcí. Jsou uvedeny údaje za období 2019-2023 (rok 2024 nebyl v době zpracování studie ve srovnávacích skupinách k dispozici).

Tabulka 11: Vývoj produkce směsného komunálního odpadu v Psárech

Rok	Psáry		Vel. skupina obcí 4-10 tis. obyv.	Středočeský kraj	ČR
	t/rok	kg/obyv./rok	kg/obyv./rok	kg/obyv./rok	kg/obyv./rok
2019	804,1	202,3	201,6	217,8	195,5
2020	805,2	198,1	201,7	219,3	194,3
2021	842,5	202,8	199,0	219,9	194,3
2022	857,8	208,5	189,1	212,2	188,4
2023	841,0	201,4	180,0	200,1	180,9
2024	849,2	201,0	-	-	-

Zdroj: Roční hlášení o produkci odpadů obce, EKO-KOM

Měrná produkce SKO (v kg/obyvatel) v obci je vyšší než u obcí obdobné velikosti nebo než průměr obcí ČR. Produkce SKO v obcích Středočeského kraje je dlouhodobě nejvyšší v ČR.

SKO je sbírán do nádob 120 l, 240 l a kontejnerů o objemu 1100 l s horním výsypem (sídliště Štědřík). Pro chatové oblasti jsou používány plastové pytle o objemu 120 l (pytle si vyzvedávají

majitelé chat na obecním úřadě). Pytlový sběr v chatových částech obce je náročný z hlediska obsluhy. Svoz pytlů zajišťuje pracovní četa obce obecní multikárou vždy v pondělí nebo v úterý do prostor sběrného dvora. Do chatové zástavby nelze většinově umístit standardní sběrné nádoby, a to zejména pro omezenou obslužnost běžným svozovým autem.

Nádoby u rodinných domů (1339 nádob) jsou ve vlastnictví občanů, kontejnery u bytových domů patří obci Psáry. Přehled obsluhovaných nádob na SKO a frekvence jejich svozu je uvedena v tabulce 12.

Tabulka 12: Počty nádob na SKO a frekvence svozu (stav 2024)

typ nádoby	objem	frekvence svozu	počty nádob (ks)	Druh zástavby
Popelnice (plast)	120 l	1 x týdně	1 219	rodinné domy
Popelnice (plast)	240 l	1 x týdně	56	rodinné domy
Kontejner (plast)	1 100 l	1 x týdně	16	sídliště
Plastové pytle	120 l	Dle potřeby	7 500	chaty

Zdroj: smlouva s TSDB, 2024

Pozn.: Počty nádob v tabulce odpovídají smlouvě s TSDB. Jsou ale odlišné od údajů, které obec uvádí v dotazníku pro EKO-KOM a.s.

Drobný směsný KO je odkládán do pouličních odpadkových košů, kterých je na území obce umístěno 90. Produkce SKO z odpadkových košů v r. 2024 byla 3 t (dotazník NEVAJGLUJ), tj. cca 0,71 kg/obyvatel. Dle údajů obce je ale odpad z odpadkových košů chybně zařazován (a to i v rozporu s OZV o obecním systému) jako objemný odpad. Není jasné, zda je tento odpad započítán do produkce objemných odpadů či nikoliv. Totéž platí pro údaj o produkci odpadů ze strojového čištění obce 230 t v r. 2024, který byl uveden obcí v dotazníku pro KS NEVAJGLUJ.

Svoz SKO zajišťují TSDB prostřednictvím dodavatelské organizace FCC Česká republika s.r.o. Větší část SKO (84 % v r. 2024) je odvážena do ZEVO Pražské služby (smluvní zařízení FCC), menší část (zejména v době odstávek ZEVO) je odvážena na překladiště DE.PO.NA (IČZ: CZA00597) v Praze Kunraticích, které využívá firma FCC. Odtud je odpad odvážen na skládku FCC Regios v Úholičkách. Nakládání s SKO ukazuje tabulka 13.

Tabulka 13: Nakládání s SKO v t

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
skládka	77,37	64,6	97,49	116,64	132,92	132,93
ZEVO	726,69	740,56	745,03	741,18	708,08	716,294
celkem	804,06	805,16	842,52	857,82	841,00	849,22
Využití v %	90,4 %	92,0 %	88,4 %	86,4 %	84,2 %	84,3 %

Zdroj: údaje obce

Shrnutí:

- Směsný komunální odpad tvoří kolem 38 % z celkového množství produkováných odpadů, 42 % z produkce KO. Evidovaná produkce směsného komunálního odpadu v roce 2024 činila 849 tun.
- Průměrná produkce SKO na jednoho obyvatele vzrostla v r. 2021 a následně kolísá kolem 201 kg/obyvatel. Při srovnání je měrná produkce SKO v Psárech vyšší než v obcích obdobné velikosti (180 kg/obyv., r. 2023) a v ČR (181 kg/obyv., r. 2023).
- Směsný komunální odpad je sbírán do menších sběrných nádob ve vlastnictví občanů, kontejnerů (1100 l) ve vlastnictví obce Psáry a plastových pytlů poskytovaných obcí majitelům chat. Pytlový sběr je dlouhodobě nevyhovující.

- Větší část (84 %) SKO je energeticky využíváno v ZEVO Pražské služby. Menší část je skládkována na skládce FCC Regios v Úholičkách.
- Vzhledem k nižší míře třídění KO bude muset obec zajistit vyšší materiálové využití KO a omezit produkci SKO.

5.2 Biologicky rozložitelné odpady (bioodpady)

Zdrojem biologicky rozložitelných odpadů produkovaných obcí jsou bioodpady, které mohou občané odložit na sběrném dvoře, a rovněž bioodpady z odděleného nádobového sběru od obyvatel. V obci vznikají bioodpady také při údržbě veřejné zeleně, které jsou odváženy do sběrného dvora.

V obci jsou umístěny dva velkokapacitní kontejnery na sběr trávy a dalších bioodpadů (u hřiště v D. Jirčanech a u sběrného dvora). Ke sběru bioodpadů je určen sběrný dvůr, kam mohou občané svůj odpad dovézt. Obec nabízí občanům placenou službu sběru bioodpadů do nádob (120, 240 l) v období od dubna do konce listopadu. Obyvatelé obce si mohou službu objednat na základě smlouvy s obcí. Sběr probíhá do vlastních nebo od obce zapůjčených nádob 240 l, svoz lze objednat 1x týdně nebo 1x 14 dní. Cena se pohybuje mezi 1760-3650 Kč (včetně DPH) podle rozsahu objednané služby. Obec v rámci smluv hradí předání odpadů na kompostárnu a jejich zpracování. V roce 2024 sváženo v rámci této služby 153 sběrných nádob.

V zimním období od prosince do března svoz nádob není prováděn. Zákon o odpadech a vyhláška o podrobnostech nakládání s odpady požaduje zajištění celoročního sběru bioodpadů. Obec tuto povinnost zajišťuje prostřednictvím sběrného dvora.

Údaje o produkci odpadů jsou v tabulce 14. V evidenci je třeba rozlišit bioodpad sbíraný do nádob u občanů, do velkoobjemových kontejnerů a do sběrného dvora. Rovněž je třeba rozlišit odpady sbírané od obyvatel a odpady z údržby zeleně sbírané obcí.

Tabulka 14: Produkce odděleně sbíraných bioodpadů v Psárech

Rok	Nádoby (t)	Sběrný dvůr (t)	Celkem (t)	kg/obyvatel
2019	83,0	340,1	423,6	106,6
2020	94,9	414,8	509,6	125,4
2021	96,6	387,3	483,8	116,5
2022	82,2	393,0	481,2	116,9
2023	81,1	397,7	478,8	114,7
2024	76,5	434,4	510,9	120,9

V r. 2024 bylo na základě údajů od obce sebráno téměř 511 t bioodpadů, většina byla sebrána ve sběrném dvoře. Měrná produkce bioodpadů cca 120 kg/obyvatel i přes nesystémový sběr je poměrně vysoká – vyšší, než je průměr obcí ve Středočeském kraji (93 kg/obyv. v r. 2023).

Obec nijak nepodporuje domácí kompostování. Je vhodné tuto aktivitu u občanů podpořit (viz Návrhová část).

Shrnutí:

- Obec zajišťuje celoroční sběr bioodpadů prostřednictvím sběrného dvora. Doplnkově si obyvatelé obce mohou objednat sběrné nádoby na bioodpady s frekvencí svozu 1x týdně nebo 1x 14 dní. Tato služba je ale placená (obec hradí pouze náklady na zpracování odpadů

v kompostárně), je tedy málo využívaná (v r. 2024 bylo v obci takto používáno pouze 153 nádob).

- Produkce bioodpadů je vysoká (cca 121 kg/obyv.) a převyšuje průměr obcí Středočeského kraje (93 kg/obyv.). Odděleně sbírané bioodpady tvoří více než 25 % z celkové produkce KO v obci.
- Bioodpad je vhodné evidovat podle způsobů sběru. Je třeba odlišit bioodpad sbíraný od obyvatel a bioodpad z údržby veřejné zeleně.
- Obec žádným způsobem nepodporuje domácí kompostování.

5.3 Objemný odpad

Objemné odpady mohou občané celoročně odložit do sběrného dvora. Přijímané odpady nejsou tříděny na využitelné složky. Veškeré objemné odpady jsou odváženy na skládku Regios FCC v Úhličkách.

Obec neorganizuje mobilní sběr objemných odpadů. Občané si mohou jako doplňkovou zpoplatněnou službu (500 Kč/multikára) objednat naložení a odvoz objemných odpadů obecní multikárou.

Vývoj produkce objemných odpadů je uveden v tabulce 15.

Tabulka 15.: Vývoj produkce objemného odpadu (v t/rok) v Psárech

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celkem t/rok	292,1	351,2	310,2	259,1	247,8	292,1
Kg/obyvatel	73,5	86,4	74,7	63,0	59,4	69,1

Zdroj: Roční hlášení o produkci odpadů

Obec má dlouhodobě vysokou měrnou produkci objemných odpadů (69 kg/obyv.) oproti průměru obcí Středočeského kraje (39 kg/obyv., r. 2023). Může to být ovlivněno nedostatečnou kontrolou přijímaných odpadů do sběrného dvora a také netříděním objemných odpadů na sběrném dvoře.

Shrnutí:

- Produkce objemného odpadu v r. 2024 činila necelých 292 t, tj. cca 69 kg/obyvatel. Měrná produkce objemných odpadů (v kg/obyvatel) je ve srovnání s průměrem obcí Středočeského kraje (39 kg/obyv. v r. 2023) významně vyšší. Objemné odpady tvoří 14,5 % produkovaných komunálních odpadů.
- Objemný odpad je sbírán celoročně do sběrného dvora.
- Objemný odpad není dotřídňován a veškerý je odvážen na skládku Regios.

5.4 Nebezpečné odpady (NO)

Nebezpečné složky komunálních odpadů, příp. další druhy nebezpečných odpadů, je možné celoročně odevzdat do sběrného dvora. Nebezpečný odpad umisťován do určených shromažďovacích nádob. Odvoz nebezpečných odpadů ze sběrného dvora probíhá dle potřeby. Odpady jsou předávány firmě PURUM (obec nemá s firmou uzavřenou smlouvu).

Produkce nebezpečných odpadů v obci je nízká. Hlavním a v posledních letech jediným zdrojem nebezpečných odpadů jsou barvy a lepidla (200127).

Tabulka 16.: Vývoj produkce nebezpečných odpadů v t/rok v Psárech

Kat.	Kód odpadu	název	2019	2020	2021	2022	2023	2024
N	200127	Barvy, tiskařské barvy, lepidla, pryskyřice obsahující nebezpečné látky	4,60	4,71	3,70	3,19	2,65	3,25
		V kg/obyvatel	1,16	1,16	0,89	0,78	0,63	0,77

Zdroj: Hlášení o produkci a nakládání s odpady

Shrnutí:

- Obec zajišťuje celoroční sběr nebezpečných odpadů do sběrného dvora.
- Produkce nebezpečných odpadů je velmi nízká, v r. 2024 se jednalo o cca 3,3 t (0,77 kg/obyv.). Nebezpečné odpady tvoří 1,6 % z produkce komunálních odpadů.

5.5 Materiálově využitelné složky komunálního odpadu

Pro hodnocení produkce materiálově využitelných, resp. recyklovatelných složek KO byly využity informace ze zákonné evidence odpadů vedené obcí a údaje od společností EKO-KOM, a.s.

Základním zdrojem odděleně sbíraných využitelných odpadů je nádobový sběr na sběrných stanovištích určených obcí. Do kontejnerů jsou sbírány papír, plast, skla barevné, nápojové kartony a kovy. Využitelné složky KO lze odevzdat také ve sběrném dvoře. Doplnkově sbírají kovové odpady v obci hasiči (obec má dvě jednotky dobrovolných hasičů Dolní Jirčany a Psáry, které jsou organizační složkou obce), zde je třeba, aby při odevzdání odpadů do sběrný byla jako původce odpadů evidována obec. Odpady sebrané hasiči se pak započítávají do produkce obce.

Množství evidovaných vytríděných recyklovatelných složek KO dle zákonné evidence v obci ukazuje tabulka 17. Vytríděné odpady jsou vykazovány do systému EKO-KOM, od kterého dostává obec odměnu za třídění obalové složky KO.

Tabulka 17: Vývoj evidované produkce recyklovatelných složek KO (včetně obal. odpadů) v Psárech (t/rok)

Komodita	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Papír	126,6	120,2	120,5	120,4	121,8	115,4
Plast	121,9	109,1	111,3	106,3	107,1	106,7
Sklo	77,1	90,7	99,5	92,2	91,0	99,8
Nápojové kartony*	2,8	2,7	3,5	3,6	3,4	3,4
Kovy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	23,3
Celkem	328,4	322,6	334,8	322,4	323,3	348,6
kg/obyv.	82,6	79,4	80,6	78,3	77,4	82,5

Zdroj: Hlášení o produkci a nakládání s odpady

*Pozn.: Nápojové kartony obec od r.2021 chybně zařazuje do obalových odpadů sk. 15

Komunální odpady sbírané od občanů ve výkupnách a dalších zařízeních vykazují od r. 2021 provozovatelé zařízení podle zákona o odpadech vždy do poloviny ledna obci. Vykázané množství se započte do vytríděných odpadů z obce při výpočtu míry třídění podle zákona o odpadech (viz výše), tyto odpady ale nejsou součástí produkce obce.

Většina využitelných odpadů se sebere do sběrných nádob. Ve sběrném dvoře se sbírá kolem 15 % veškerého papíru, 20 % plastů, pouze kolem 2 % skla. Kovové odpady přijímané do sběrného dvora a rovněž sbírané v kontejnerech byly až do r. 2023 vykazovány chybně do sk. 17 (stavební odpady), takže nebylo možné je započítat do odděleného sběru komunálních odpadů. Do sběrných nádob na kovy se sebere podle evidence za rok 2024 jen kolem 2,4 t kovů, tj. cca 10 % z celkového množství kovových odpadů v obci, zbytek se sbírá ve sběrném dvoře.

Pro porovnání účinnosti, resp. výkonu tříděného sběru se používá ukazatel měrné hmotnosti v kg/obyvatel/rok celkem a případně pro jednotlivé komodity (tzv. výtěžnost tříděného sběru). Výkon tříděného sběru (dle údajů EKO-KOM a. s.) v Psárech v porovnání s průměrem ČR, Středočeského kraje a odpovídající velikostní skupiny obcí ukazuje tabulka 18. Výkon tříděného sběru sběr využitelných složek KO (bez kovů) dosahuje vyšší úrovně než u všech uvedených skupin.

Tabulka 18.: Porovnání výtěžnosti tříděného sběru recyklovatelných složek KO (kg/obyvatel/rok)

Rok	Psáry		2-5 tis. obyv.		Středočeský kraj		ČR	
	celkem	celkem bez kovů	celkem	celkem bez kovů	celkem	celkem bez kovů	celkem	celkem bez kovů
2019	82,6	82,6	77,6	53,2	61,6	55,4	65,3	51,3
2020	79,4	79,4	73,7	51,5	66,9	60,4	66,8	53,2
2021	80,6	80,6	77,6	52,8	67,9	61,8	71,7	54,9
2022	78,3	78,3	76,0	51,9	66,4	61,5	69,2	54,9
2023	77,4	77,4	63,6	56,7	63,6	59,8	65,7	53,5
2024*	82,5	77,0						

Zdroj: EKO-KOM, a.s., evidence odpadů obce

*srovnávací údaje nejsou k dispozici

Obce správního území ORP Černošice, kam také spadá obec Psáry, dosahují vyšší výtěžnosti než srovnávací skupiny uvedené v tabulce 18. V r. 2023 to bylo 82 kg/obyv. celkem a 76,9 kg/obyv. bez kovů. Jsou to srovnatelné hodnoty s obcí Psáry.

Srovnání výtěžnosti sběru jednotlivých komodit za rok 2023 je uvedeno v tabulce 19. Obec má v porovnání se srovnávacími skupinami vyšší výkon v třídění papíru, skla, plastů S výjimkou ORP Černošice, kde je výkon srovnatelný). Nedostatečný je sběr kovových odpadů.

Tabulka 19: Porovnání výtěžnosti tříděného sběru podle komodit v kg/obyv., r. 2023

	Papír	Plast	Sklo	NK	Kov
Psáry	29,2	25,6	21,8	0,8	0
Vel.sk.2-5 tis. ob.	21,1	19,5	15,8	0,4	11,5
Středočeský kraj	22,6	21,0	15,7	0,5	3,9
ORP Černošice	29,1	26,6	20,6	0,6	5,1
ČR	21,3	17,1	14,7	0,4	12,2

Zdroj: EKO-KOM, a.s., evidence odpadů obce

5.5.1 Sběrná síť na materiálově využitelné složky KO

Hlavním způsobem sběru papíru, plastů, skla (sklo čiré, barevné) a nápojových kartonů jsou kontejnery, které jsou umístěny na stanovištích určených obcí. Kontejnery slouží i ke sběru

kovových odpadů. Celkem je v obci zřízeno 22 stanovišť a část kontejnerů je umístěna ve sběrném dvoře. Podrobný přehled stanovišť je uveden v příloze č. 1 ke studii.

Pro sběr plastů, papíru a nápojových kartonů jsou použity plastové kontejnery o objemu 1100 l s horním výsypem (pouze 2 kontejnery jsou kovové). Sklo jako barevná směs je sbíráno do kontejnerů se spodním výsypem o objemech 1300, 1500, 2050, 2500 l. Kovové odpady jsou sbírány do kontejnerů se spodním výsypem 1100 l. Přehled počtu kontejnerů pro sběr jednotlivých komodit je uveden v tabulce 20.

Tabulka 20: Počty kontejnerů podle komodit v Psárech (3/2025)

Komodita	HV1100l	HV240 l	SV1500/1300 l	SV2500/2150 l	SV1100l	Sběrný dvůr	celkem	Výpůjčka EKO-KOM
papír	46					6	52	53
plast	49	1				11	61	72
sklo barevné			10	6	4	2	22	17
NK	14					1	15	15
kov					7		7	1
celkem	110		10	6	11	20	157	158

Zdroj: evidence obce

Vysv.: HV – horní výsyp, SV – spodní výsyp

Dle sdělení obce jsou všechny kontejnery na tříděný sběr ve vlastnictví EKO-KOM, a.s. a jsou bezplatně zapůjčeny obci. Podle přehledu zapůjčených nádob se ale počty nádob na jednotlivé komodity liší. Bylo by třeba údaje srovnat podle skutečnosti. Stejně tak je nutné uvádět správné počty a objemy nádob do čtvrtletních výkazů EKO-KOM (např. chybně jsou uvedeny kontejnery na sběr plastů s nápojovými kartony, přitom ale tato směs není v obci vůbec sbírána).

Rovněž je nutné aktualizovat mapu stanovišť s kontejnery na tříděný sběr s vyznačením, které komodity jsou na daném stanovišti k dispozici. Na mapu umístěnou na webových stránkách obce se odkazuje obecně závazná vyhláška o obecním systému.

Stanoviště jsou celkem rovnoměrně vybavená pro sběr hlavních komodit. Na 5 stanovištích nejsou umístěny kontejnery na sklo, na 8 stanovištích není kontejner na sběr nápojových kartonů. Kontejnery na drobné kovové odpady jsou umístěny pouze na 7 stanovištích. Celkový počet stanovišť je ale nedostatečný s ohledem na počet obyvatel obce (viz dále). Některá stanoviště jsou předimenzovaná ohledně počtu nádob na sběr jednotlivých komodit (např. 5 kontejnerů na papír, 5 kontejnerů na plasty apod.)

Frekvence svozu jednotlivých komodit je podle smlouvy s TSDB stanovena na 1x týdně pro papír, plast, v případě skla 1x 14 dní, u nápojových kartonů 1x měsíčně. Skutečnost je ale odlišná. Vzhledem k malému počtu stanovišť je plast a papír svážen min. 2x týdně.

Dostupná sběrná síť je základním předpokladem pro aktivní zapojení obyvatel do třídění odpadů. Pro porovnání se používá ukazatel tzv. hustoty/dostupnosti sběrné sítě, který se stanoví jako počet obyvatel/sběrné hnízdo s tím, že průměrné sběrné hnízdo (stanoviště) se vypočte jako třetinový podíl součtu počtu nádob na sběr papíru, plastů a skla. Tento přepočít však neodpovídá skutečnému počtu sběrných stanovišť. Podle údaje EKO-KOM a.s. byla dostupnost sběrné sítě v Psárech v r. 2024 kolem 116 obyvatel na sběrné hnízdo. Při přepočtu na skutečný počet stanovišť se ale jedná o 184 obyvatel/sběrné hnízdo, což je méně, než je průměr ČR pro danou velikostní skupinu, tj. 130 obyvatel/sběrné hnízdo (r. 2022). Porovnání instalovaných nádob v l/obyv. ve srovnávacích skupinách je uveden v tabulce 21.

Tabulka 21: Instalovaný objem nádob v l/obyv. v Psárech a srovnávacích skupinách (r. 2023)

	Psáry	Středočeský kraj	4-10 tis. obyv.	ČR
papír	11,3	19,5	20	16,5
plast	12,9	25,7	23,3	20,2
sklo	7,3	10,7	11,9	11,1

Zdroj: EKO-KOM

Údaje uvedené v tabulce potvrzují nedostatečnou vybavenost obce sběrnými nádobami, kterou se obec snaží řešit častější frekvencí svozu. Dostupnost sběrné sítě je ale pro část obyvatel nekomfortní. Návrh na rozšíření sběrné sítě je uveden v Návrhové části.

5.5.2 Textil, oleje, dřevo

Textil je v Psárech sbírán v režimu předcházení vzniku odpadů. Obec má smlouvu s firmou KlokTex, která umístila na území obce 5 kontejnerů na sběr textilu. I když má firma povolení pro nakládání s odpady, v Psárech není sběr textilních odpadů vykazován. Vzhledem k zákonné povinnosti sbírat odděleně textilní odpad je nutné prověřit, zda firma bude odebírat textil v režimu odpadů. Pokud ne, pak je třeba najít jiného odběratele textilních odpadů.

Další komoditou, pro kterou je obec povinna zajistit oddělený sběr, jsou jedlé oleje a tuky (kód 200127). Tento odpad je možné odevzdat celoročně do nádoby do sběrného dvora. Obec má smlouvu s firmou Eduard Císař. Odvoz olejů je na zavolání. V posledních 5 letech nebyl ale žádný sběr olejů v obci vykázán.

Obec jako provozovatel sběrného dvora neprovádí dotřídění objemných odpadů za účelem získání využitelných složek, zejména dřevěných odpadů. V obci tak dřevěné odpady nejsou sbírány.

Shrnutí

- Produkce využitelných složek KO (papír, plast, sklo, nápojový karton, kovy) v r. 2024 činila cca 349 t, tj. 82,5 kg/obyvatel. Tyto složky tvoří 17,4 % z celkové produkce KO v obci. Produkce v posledních letech mírně kolísá, nedochází ale k žádnému výraznému nárůstu. Výjimkou je r. 2024, kdy se do množství vytríděných KO započítaly tříděné kovové odpady.
- Výkon tříděného sběru, tj. výtěžnost v kg/obyvatel, je ve srovnání s průměrem obcí ČR, Středočeského kraje a obdobně velkými obcemi velmi dobrá s výjimkou kovových odpadů.
- Hlavním způsobem sběru je nádobový sběr, sběr ve sběrném dvoře je jen doplňkový (větší význam má pouze u kovových odpadů, pokud se správně evidují). Kontejnery jsou určeny na samostatný sběr komodit (papír, plast, sklo barevné, nápojový karton, kovy).
- V obci je pouze 22 stanovišť vybavených pro sběr využitelných složek. Využitelné odpady lze odevzdat také do sběrného dvora. 5 stanovišť nemá kontejner na sklo. Kontejnery na nápojový karton a kovy jsou umístěné jen na některých stanovištích. Dostupnost sběrné sítě není optimální, některá stanoviště jsou předimenzovaná co do počtu nádob. Malý počet stanovišť je částečně kompenzován častou frekvencí svozu, pro část obyvatel je ale dostupnost sběrné sítě nekonformní.
- Veškeré sběrné nádoby (až na malé výjimky) jsou vlastněny EKO-KOM a.s. a obci bezplatně zapůjčeny.

- Evidenci o stavu sběrné sítě je třeba aktualizovat, správně vykazovat do čtvrtletích výkazů pro EKO-KOM a.s., sjednotit se smlouvou o výpůjčce.
- Na území obce je sbírán textil v režimu předcházení vzniku odpadů do 5 kontejnerů firmy KlokTex. Obec nemá zajištěn sběr textilních odpadů podle zákona.
- Ve sběrném dvoře není je zajišťován dotřídění a sběr dřevěných odpadů. Do sběrného dvora lze odevzdat olej a jedlé tuky, ale sběr není vykazován.

5.6 Zpětný odběr vybraných výrobků

Obec má v současné době uzavřenou smlouvu s kolektivními systémy Asekol, Elektrowin a EKOLAMP (viz kap. 3.1.2), které zajišťují na území zpětný odběr použitých elektrospotřebičů. Zpětný odběr je zajišťován ve sběrném dvoře a do 5 speciálních kontejnerů Asekol. Obec má rovněž smlouvu s kolektivním systémem Ecobat na zpětný odběr baterií.

5.6.1 Pneumatiky

Obec sbírá bezplatně pneumatiky ve sběrném dvoře a následně je likviduje za úplatu jako odpad. Produkce pneumatik je uvedena v tabulce 22.

Tabulka 22: Produkce pneumatik v Psárech

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
t	6,52	7,1	7,24	6,98	8,6	8,76
kg/obyv.	1,6	1,7	1,7	1,7	2,1	2,1

Zdroj: evidence odpadů obce

Na pneumatiky se vztahuje povinnost zpětného odběru. V ČR je největším funkčním systémem ELTMA (www.eltma.cz), který zajišťuje zpětný odběr použitých pneumatik v síti smluvních autoservisů a pneuservisů. Na území obce je servis Mako Car s.r.o. (Jesenická ul.), nejbližší v sousední obci Jesenice Jaromír Malec, v Horních Jirčanech Petr Koranda. V těchto servisech mohou občané bezplatně odevzdat pneumatiky bez vazby na předchozí nákup. Dle poznatků z praxe ale ne všechny servisy ochotně přijímají.

Obci lze doporučit uzavřít smlouvu s firmou GREEN Logistics CZ o zřízení veřejného místa zpětného odběru odpadních pneumatik, která odebírá bezplatně pneumatiky přímo ze sběrných dvorů.

6. Ekonomika odpadového hospodářství obce

6.1 Náklady na odpadové hospodářství obce

Údaje o nákladech na odpadové hospodářství obce byly převzaty z ročního dotazníku, který obec pravidelně zasílá do systému EKO-KOM.

Některé vybrané nákladové ukazatele jsou porovnány v rámci srovnávacích skupin, a to za rok 2022 (případně roky předcházející). Údaje za rok 2024 nebyly v době zpracování studie ve srovnávacích skupinách k dispozici. Náklady obcí na odpadové hospodářství jsou vyjádřením cen, které obce platí za poskytované služby, a to včetně DPH (většina obcí není plátcem DPH v této oblasti). Zdrojem srovnávacích údajů je EKO-KOM, a.s., která sleduje náklady obcí na OH dlouhodobě a pravidelně je vyhodnocuje.

Do celkových nákladů obce na OH byly započteny položky, které představují hlavní provozní náklady na OH (viz tabulka 23) a jsou srovnatelné s náklady obcí a měst v ČR. Je potřeba poznamenat, že v dotaznících EKO-KOM došlo v r. 2022 ke změně některých výdajových položek, které jsou spojeny s úklidy obcí, a to v souvislosti s novými povinnostmi výrobců obalů a balených výrobků podle zákona č. 243/2022 S., o jednorázových plastech. V dotazníku nejsou nově uvedeny náklady na provoz odpadkových košů, které ale obec

musí sledovat s ohledem na smlouvu s KS NEVAJGLUJ, kterému tento údaj poskytuje. Tyto údaje jsou rovněž součástí zákonné evidence, resp. ročního hlášení, které bude obec vykazovat do ISPOP za rok 2025.

Tabulka 23: Náklady na OH obce Psáry v Kč/rok

	2020	2021	2022	2023	2024
tříděný sběr (papír, plast, sklo, nápojový karton)	2 845 514	2 919 254	3 139 419	3 437 961	3 970 638
bioodpady	614 992	667 315	779 727	794 543	1 016 092
směsný komunální odpad	4 174 479	4 519 186	4 965 880	5 750 484	5 648 353
objemný odpad	893 481	839 753	996 188	1 036 438	1 259 912
nebezpečné odpady	53 167	55 112	41 177	38 953	58 110
odpadkové koše	12 000	12 000	0	0	0
úklid veřejných prostranství	12 000	12 000	0	0	54 138
stavební odpad	187 209	214 613	183 288	194 934	220 818
provoz sběrného dvora	0	197 131	240 000	240 000	255 000
celkem	8 792 842	9 438 385	10 345 679	11 493 313	12 483 061
Kč/obyvatel	2 164	2 272	2 514	2 753	2 954

Zdroj: obec - dotazníky EKO-KOM

V posledních 5 letech náklady na OH neustále rostou. Náklady zvýšily u SKO a objemných odpadů (výrazný nárůst cen služby svozu a dalšího nakládání, nárůst skládkovacího poplatku). Vzrostly také náklady na tříděný sběr a sběr bioodpadů, což souvisí především s cenovou politikou TSDB.

Porovnání s průměrnými náklady obcí obdobné velikostní skupiny, Středočeského kraje a ČR je uvedeno v tabulce 24.

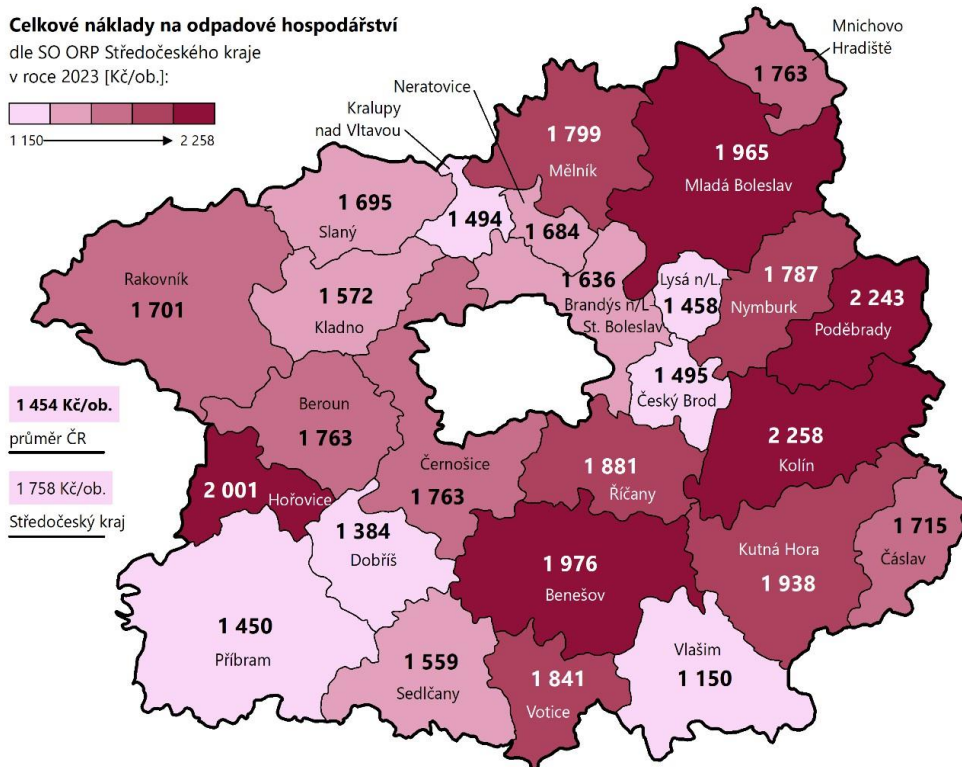
Tabulka 24: Porovnání celkových nákladů na OH v Kč/obyvatel

Rok	Psáry	4-10 tis. obyv.	Středočeský kraj	ČR
2019	2 096	1 048	1 247	1 032
2020	2 164	1 129	1 245	1 064
2021	2 272	1 237	1 421	1 167
2022	2 514	1 320	1 541	1 319
2023	2 753	1 441	1 758	1 454

Zdroj: Údaje obce, EKO-KOM, a.s.

Celkové náklady v Kč/obyvatel v obci jsou téměř dvojnásobné, než je tomu v případě srovnatelných obcí a ČR, a rovněž výrazně vyšší než u obcí Středočeského kraje. Pro srovnání je uveden obrázek 3, ve kterém jsou uvedeny průměrné náklady obcí ve správních územích ORP Středočeského kraje.

Obrázek 3: Náklady na odpadové hospodářství v území ORP v Kč/obyv. (r. 2023)

Zdroj: EKO-KOM

6.1.1 Směsný komunální odpad, objemný odpad

Nejvýznamnější nákladovou položkou v OH obce (cca 50 % všech nákladů v r. 2023, 45 % v r. 2024) jsou náklady spojené se sběrem, svozem a odstraněním/energetickým využitím SKO. Evidovaná produkce SKO se meziročně nijak zásadně nemění, k nárůstu došlo od r. 2021 dále.

Náklady spojené s SKO by měly být tvořeny částkou za obsluhu nádob a kontejnerů na SKO v Kč/výsyp, za počet výsypů ročně na svoz SKO, částkou za dopravu na skládku nebo do ZEVO

a částkou za odstranění/energetické využití podle skutečného množství SKO. Vývoj nákladů na SKO je uveden v tabulce 25.

Tabulka 25: Vývoj nákladů na sběr, svoz, přepravu a odstranění/využití SKO v Psárech

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celkem Kč/rok	4 099 286	4 174 479	4 519 186	4 965 880	5 750 484	5 648 353
Kč/ob	1 032	1 027	1 088	1 207	1 377	1 337
t/rok	804	805	843	858	841	849
Kg/ob	202,3	198,1	202,8	208,5	201,4	201,0
Kč/t	5 098	5 185	5 364	5 789	6 838	6 651

Zdroj: Dotazník EKO-KOM, evidence obce

Pro srovnání je uvedena tabulka 26 vývoje nákladů na SKO ve srovnávacích skupinách.

Tabulka 26: Porovnání nákladů na SKO obce Psáry

	Kč/obyvatel	kg/obyvatel	Kč/t
rok 2019			
Psáry	1032	202,3	5 098
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	507	201,6	2 489
Středočeský kraj	581	217,8	2 754
ČR	548	195,5	2 844
rok 2020			
Psáry	1027	198,1	5 185
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	536	201,7	2 489
Středočeský kraj	646	219,0	2 920
ČR	574	194,3	2 945
Rok 2021			
Psáry	1088	202,8	5 364
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	571	199,0	2 883
Středočeský kraj	698	219,9	3 172
ČR	611	194,0	3 150
Rok 2022			
Psáry	1207	208,5	5 789
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	616	189,1	3 263
Středočeský kraj	748	212,2	3 529
ČR	652	188,2	3 466
Rok 2023			
Psáry	1377	201,4	6 838
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	655	180,0	3 639
Středočeský kraj	798	200,1	4 043
ČR	700	180,9	3 889

Zdroj: Údaje obce, EKO-KOM, a.s.

Psáry mají zhruba dvojnásobné náklady na 1 tunu SKO oproti srovnávacím skupinám. Měrná produkce SKO je přitom srovnatelná. Je třeba prověřit ceny služeb TSDB a dodavatelské firmy

FCC, která svoz SKO realizuje. Možné úpravy nakládání s SKO jsou předmětem řešení v Návrhové části.

Obdobná je situace při nakládání s objemnými odpady. V Psárech je velmi vysoká produkce objemných odpadů 69 kg/obyvatel (r. 2024) oproti obcím Středočeského kraje (39 kg/obyv. v r. 2023). Veškerý objemný odpad je skládkován. Porovnání nákladů ukazuje tabulka 27.

Tabulka 27: Porovnání nákladů na objemný odpad

	Kč/obyvatel	kg/obyvatel	Kč/t celkem
Rok 2021			
Psáry	202,2	74,7	2 707
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	111,6	56,4	1 979
Středočeský kraj	90,8	48,9	1 857
ČR	86,1	47,7	1 803
rok 2022			
Psáry	242,1	63,0	3 845
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	113	47,7	2 370
Středočeský kraj	105	42,4	2 475
ČR	89,3	42,1	2 119
Rok 2023			
Psáry	248,2	59,4	4 182
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	110	44,8	2 457
Středočeský kraj	101	39,2	2 580
ČR	89,8	38,2	2 347
rok 2024			
Psáry	298,1	69,1	4314

Shrnutí:

- Obec má ve srovnání se srovnávacími skupinami nejvyšší náklady na nakládání se směsným KO (sběr, svoz, přeprava, skládkování) v přepočtu v Kč/obyvatele a stejně tak v Kč/t.
- Obec má vysokou měrnou produkci objemných odpadů. Rovněž má velmi vysoké náklady v Kč/t na odvoz a další nakládání s objemným odpadem, který se skládkuje.

6.1.2 Odděleně sbírané využitelné složky komunálního odpadu

Náklady na tříděný sběr využitelných složek jsou obecně tvořeny náklady na sběr, svoz, přepravu a předání odpadů k jejich úpravě na druhotnou surovinu na dotřídňovací linky. V Psárech se jedná o náklady na papír, plast, sklo, nápojový karton a kovy z nádobového sběru a ze sběrného dvora.

Vývoj nákladů na tříděný sběr využitelných KO v obci ukazuje tabulka 28.

Tabulka 28: Vývoj nákladů na tříděný sběr využitelných složek KO v Psárech

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
náklady celkem	2 520 116	2 845 514	2 919 254	3 139 419	3 437 961	3 970 638
Kč/obyv.	634,2	700,2	702,8	762,9	823,5	939,6

t/rok	328	323	335	322	323	349
kg/obyv.	82,6	79,4	80,6	78,3	77,4	82,5
Kč/t	7 674	8 820	8 719	9 738	10 635	11 389

Zdroj: Údaje obce, evidence odpadů

Porovnání nákladů obce na odděleně sbíraný využitelný KO (tříděný sběr) s referenčními skupinami za období 2019-2023 ukazuje tabulka 29.

Tabulka 29: Srovnávací ukazatele nákladů tříděného sběru využitelných složek KO

	Kč/obytel	kg/obytel	Kč/t celkem
rok 2019			
Psáry	634	82,6	7 674
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	216	76,4	4 643
Středočeský kraj	286	61,6	5 592
ČR	220	65,3	5 025
rok 2020			
Psáry	700	79,4	8 820
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	261	78,9	4 953
Středočeský kraj	332	67	5 708
ČR	253	66,8	5 184
Rok 2021			
Psáry	703	80,6	8 719
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	297	85,9	5 436
Středočeský kraj	374	67,9	6 324
ČR	278	71,8	5 595
Rok 2022			
Psáry	763	78,3	9 738
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	313	81,5	5 809
Středočeský kraj	410	66,4	7 000
ČR	307	69,2	6 157
Rok 2023			
Psáry	824	77,4	10 635
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	353	77,2	6 563
Středočeský kraj	469	63,8	8 133
ČR	333	65,7	6 755

Zdroj: údaje obce, evidence odpadů, EKO-KOM, a.s.

Z tabulky 29 je zřejmé, že náklady na tříděný sběr využitelných složek KO jsou ve sledovaném období vyšší, než je tomu u ostatních srovnávacích skupin.

Vysoké jednotkové náklady v Kč/t potvrzuje i tabulka 30, ve které je provedeno porovnání nákladů na sběr a další nakládání s hlavními komoditami využitelných složek KO (papír, plast, sklo). Náklady v Kč/t na sběr papíru a plastů jsou výrazně vyšší než u srovnávacích skupin. TSDB má výrazně vyšší ceny za sběr, svoz a další nakládání s plasty a papírem.

Tabulka 30: Porovnání nákladů na tříděný sběr papíru, plastů skla

	Papír		Plast		Sklo	
	Kč/t	kg/ob.	Kč/t	kg/ob.	Kč/t	kg/ob.
2021						
Psáry	9 724	29,0	14 309	26,8	882	24,0
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	4 798	25,4	8 585	19	1 738	16,4
Středočeský kraj	5 977	23,6	10 278	20,7	1 679	17
ČR	5 327	22,5	8 875	16,8	1 948	15,2
2022						
Psáry	10 511	29,2	16 084	25,8	1 005	22,4
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	5 324	24,9	8 973	19,5	1 737	16,3
Středočeský kraj	6 834	23,3	10 598	21,2	1 737	16,6
ČR	6 069	22,1	9 422	17,2	2 018	15,2
2023						
Psáry	11 507	29,2	17 438	25,6	1 016	21,8
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	6 139	21,1	9 788	19,5	2 221	15,8
Středočeský kraj	7 990	22,6	12 072	21,0	2 078	15,7
ČR	6 612	21,3	10 156	17,1	2 294	14,7

Zdroj: údaje obce, EKO-KOM a.s.

Shrnutí:

- Obec Psáry má ve srovnání s průměrnými náklady ve srovnávacích skupinách velmi vysoké náklady na tříděný sběr papíru a plastů.

6.2 Příjmy a bilance odpadového hospodářství obce

Celkové příjmy do odpadového hospodářství obce Psáry jsou tvořeny příjmem z poplatků od obyvatel, odměnou AOS EKO-KOM, a.s. a výnosem z prodeje některých druhotných surovin, příjmy od kolektivních systémů. Přehled příjmů do odpadového hospodářství obce ukazuje tabulka 31.

Tabulka 31: Přehled příjmů do odpadového hospodářství obce Psáry (v Kč)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Poplatky od občanů a ost. poplatníků	3 811 931	4 931 918	5 057 853	4 566 716	5 256 546	5 277 953
Kč/obyv.	959,2	1213,6	1217,6	1109,8	1259,1	1248,9
EKO-KOM	797 698	763 698	860 266	856 697	1 081 921	1 141 259
příjem druhotné suroviny	100 727	78 985	139 660	134 788	112 323	127 535
příjem kolektivní systémy	74 754	74 183	67 913	52 129	127 650	73 464
Celkem	4 785 110	5 848 784	6 125 692	5 610 330	6 578 440	6 620 211
Kč/obyvatel	1 204	1 439	1 475	1 363	1 576	1 567

Zdroj: dotazník EKO-KOM

V tabulce 32 je provedena celková bilance ekonomiky odpadového hospodářství obce, tj. porovnání výdajů (nákladů) a příjmů.

Tabulka 32: Bilance výdajů a příjmů do odpadového hospodářství obce Psáry

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
náklady v Kč	8 327 903	8 792 842	9 438 385	10 345 679	11 493 313	12 483 061
<i>Kč/obyvatel</i>	2096	2164	2272	2514	2753	2954
příjmy v Kč	4 785 110	5 848 784	6 125 692	5 610 330	6 578 440	6 620 211
<i>Kč/obyvatel</i>	1 204	1 439	1 475	1 363	1 576	1 567
Rozdíl v Kč	3 542 793	2 944 058	3 312 693	4 735 350	4 914 873	5 862 850
<i>Kč/obyvatel</i>	891	724	797	1151	1177	1387
Doplatek z rozpočtu v %	42,5 %	33,5 %	35,1 %	45,8 %	42,8 %	47,0 %

Zdroj: obec - dotazník EKO-KOM, dopočet

Samotný poplatek od obyvatel a ostatních poplatníků pokrývá pouze 42 % nákladů obce na odpadové hospodářství (r. 2024). Celkově obec doplácí v posledních třech letech z rozpočtu více než 40 % z celkových nákladů na odpadové hospodářství. To je obdobné, jako u obcí ve Středočeském kraji (40 % v r. 2023) a vyšší, než u velikostně srovnatelných obcí (33 %).

Shrnutí:

- Bilance příjmů a nákladů obce je záporná, náklady obce na odpadové hospodářství se v roce 2024 pohybovaly kolem 12,5 mil. Kč, příjmy byly okolo 6,6 mil. Kč.
- Příjmový deficit v bilanci odpadového hospodářství je cca 5,9 mil. Kč, což je průměrně 1387 Kč na obyvatele. Obec v r. 2024 doplácela 47 % nákladů na OH ze svého rozpočtu. Poplatek od obyvatel pokrývá cca 42 % nákladů obce (r. 2024).

7. Shrnutí analytické části

V analytické části byl posouzen systém nakládání s odpady v obci Psáry ke konci r. 2024 a z počátku roku 2025. Charakteristiky OH většinou vycházejí z dat za období let 2019-2023, a to zejména pro možnost porovnání obce s referenčními skupinami obcí v ČR.

Celkově lze hodnotit systém odpadového hospodářství obce jako funkční. Systém ale v některých parametrech neodpovídá zákonným požadavkům dle zákona o odpadech. Nedostatkem systému je vyšší produkce směsných komunálních odpadů a zejména netříděných objemných odpadů, která má za následek vysoké náklady na nakládání s těmito odpady a zároveň vede k tomu, že obec nemá předpoklady plnit zákonné cíle pro třídění KO. Nedostatkem jsou také velmi vysoké náklady na tříděný sběr plastů a papíru a vyšší náklady na sběr bioodpadů a objemných odpadů.

Obec Psáry měla v době zpracování studie 4 226 trvale hlášených obyvatel (k 1. 1. 2024), k tomu v obci pobývá 1200-1500 osob bez trvalého pobytu. Většina obyvatel žije v rodinných domech.

Systém odpadového hospodářství

- Obecní systém odpadového hospodářství je upraven obecně závaznou vyhláškou č. 1/2022. Vyhláška odpovídá požadavkům MV na obsah vyhlášky a stanoví obecní systém dle §59 zákona o odpadech. Ve vyhlášce v rozporu se zákonem chybí určení míst pro sběr textilních odpadů, není dostatečná specifikace nádob na SKO, ustanovení o stavebních odpadech, ustanovení o předcházení vzniku odpadů a místech zpětného odběru.
- Občané jsou zpoplatněni za odkládání odpadů z nemovitě věci místním poplatkem na základě obecně závazné vyhlášky č. 5/2024. Poplatek je stanoven na základě kapacity soustředovacích prostředků (sběrných nádob), ale výčet poplatků za použití sběrných prostředků na webových stránkách obce neodpovídá realitě v obci.

Organizace odpadového hospodářství

- Provoz odpadového hospodářství je zajišťován firmou Technické služby Dolnobřežanska s.r.o., ve které má obec Psáry vlastnický podíl. Firma je spoluvlastněná 10 obcemi společníky.
TSDB zajišťují pro obec nakládání s SKO (tato činnost je zajištěna subdodávkou firmou FCC Česká republika), tříděný sběr využitelných složek, svoz bioodpadů z nádobového sběru od obyvatel obce. Zajišťují také odvoz většiny odpadů ze sběrného dvora v Psárech, byť smluvní zajištění této služby neodpovídá požadavkům zákona o odpadech (TSDB by měly figurovat pouze jako dopravce).
TSDB poskytuje služby v OH dalším 3 obcím.
Obce jako vlastníci nevyužívají dostatečně potenciál společných TS k zajištění služeb a dalšímu rozvoji OH.
- Obec má smlouvu s EKO-KOM, a.s. na zajištění zpětného odběru obalových odpadů, odměna ze smlouvy je příjmem obce. Obec má na základě smlouvy o výpůjčce od EKO-KOMu bezplatně zapůjčeny téměř všechny kontejnery na třídění odpadů.
- Smlouvy jsou uzavřeny mezi obcí a kolektivními systémy Asekol, Elektrowin, a EKOLAMP na zpětný odběr elektrozařízení. Zpětný odběr baterií je smluvně zajištěn s kolektivním systémem ECOBAT. Obec má od r. 2024 smlouvu s kolektivním systémem NEVAJGLUJ na úhradu nákladů na úklid nedopalků.

- Sběr použitého textilu (předcházení vzniku odpadů) je smluvně zajištěn mezi obcí a organizací KlokTex help.
- Sběr olejů a tuků zajišťuje smluvně Eduard Císař, byť odvoz olejů nebyl zatím uskutečněn.
- Správu odpadového hospodářství vykonává obec. Patří do gesce místostarosty obce. Pracovnice obce vede evidenci odpadů podle zákona a poskytuje výkazy a reporty EKO-KOM a.s. a dalším kolektivním systémům. V evidenci a reportech jsou nedostatky (chybně zařazované odpady, odpady sbírané v rozporu s provozním řádem sběrného dvora, chybně vykazované údaje do výkazů EKO-KOM).
- Obec neumožňuje právnickým a podnikajícím fyzickým osobám zapojení do systému svého OH.
Obec neprovádí pravidelnou kontrolu, jak tito původci nakládají se svým odpadem a zda nezneužívají systém OH obce.
- Obyvatelé obce jsou informováni o systému OH s využitím webových stránek obce a příležitostně také obecního Psárského zpravodaje.
- V oblasti předcházení vzniku odpadů je v obci zaveden sběr použitého textilu. Obec nepodporuje domácí kompostování.

Zařízení pro nakládání s odpady

- Na území obce jsou provozována 3 zařízení pro nakládání s odpady, povolená dle zákona o odpadech. Obec Psáry je provozovatelem sběrného dvora. Současný sběrný dvůr nemá ale platné povolení podle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech. Neoprávněně také předává odpad do mobilního zařízení TSDB, protože nemá až výjimky samostatné smlouvy s koncovými zařízeními na zpracování odpadů.
- V okolí obce je provozováno několik sběrných dvorů a kompostáren.
- Nejbližší ZEVO je provozováno Pražskými službami a.s. v Praze, kde je energeticky využívána větší část SKO z obce.

Produkce a nakládání s odpady

- Celková produkce odpadů v obci činila v r. 2024 kolem 2,25 tis. odpadů ročně (532 kg/obyvatel)
- Komunální odpad tvoří 89 % veškeré produkce odpadů. Měrná produkce KO (474 kg/ob.) je srovnatelná s průměrnými hodnotami z obcí Středočeského kraje (472 kg kg/obyv. v r. 2023).
- Celková produkce odpadů a produkce komunálních odpadů v obci se v posledních 5 letech nijak zásadně nemění.
- Z produkovaných komunálních odpadů se kolem 43 % odpadů vytrídí a předá k materiálovému využití.
- Větší část zbytkových KO (směsný komunální odpad) je energeticky využívána v ZEVO Pražské služby. Menší část KO (21 %) se skládkuje.
- Míra odděleného soustřeďování KO podle zákona byla v r. 2024 kolem 46 %. Obec tak nedosáhne splnění zákonného cíle třídění 60 % KO. Bez zásadního omezení produkce směsných a objemných odpadů a posílení třídění využitelných složek nebude možné cíle splnit.
- Produkce SKO
 - o Směsný komunální odpad tvoří kolem 38 % z celkového množství produkovaných odpadů, 42 % z produkce KO. Evidovaná produkce směsného komunálního odpadu v roce 2024 činila 849 tun.

- Průměrná produkce SKO na jednoho obyvatele vzrostla v r. 2021 a následně kolísá kolem 201 kg/obyvatel. Při srovnání je měrná produkce SKO v Psárech vyšší než v obcích obdobné velikosti (180 kg/obyv., r. 2023) a v ČR (181 kg/obyv., r. 2023).
- Směsný komunální odpad je sbírán do menších sběrných nádob ve vlastnictví občanů, kontejnerů (1100 l) ve vlastnictví obce Psáry a plastových pytlů poskytovaných obcí majitelům chat. Pytlový sběr je dlouhodobě nevyhovující.
- Větší část (84 %) SKO je energeticky využíváno v ZEVO Pražské služby. Menší část je skládkována na skládce FCC Regios v Úholičkách.
- Vzhledem k nižší míře třídění KO bude muset obec zajistit vyšší materiálové využití KO a omezit produkci SKO.
- **Biologicky rozložitelné odpady**
 - Obec zajišťuje celoroční sběr bioodpadů prostřednictvím sběrného dvora. Doplnkově si obyvatele obce mohou objednat sběrné nádoby na bioodpady s frekvencí svozu 1x týdně nebo 1x 14 dní. Tato služba je ale placená (obec hradí pouze náklady na zpracování odpadů v kompostárně), je tedy málo využívána (v r. 2024 bylo v obci takto používáno pouze 153 nádob).
 - Produkce bioodpadů je vysoká (cca 121 kg/obyv.) a převyšuje průměr obcí Středočeského kraje (93 kg/obyv.). Odděleně sbírané bioodpady tvoří více než 25 % z celkové produkce KO v obci.
 - Bioodpad je vhodné evidovat podle způsobů sběru. Je třeba odlišit bioodpad sbíraný od obyvatele a bioodpad z údržby veřejné zeleně.
 - Obec žádným způsobem nepodporuje domácí kompostování.
- **Objemný odpad**
 - Produkce objemného odpadu v r. 2024 činila necelých 292 t, tj. cca 69 kg/obyvatel. Měrná produkce objemných odpadů (v kg/obyvatel) je ve srovnání s průměrem obcí Středočeského kraje (39 kg/obyv. v r. 2023) významně vyšší. Objemné odpady tvoří 14,5 % produkovaných komunálních odpadů.
 - Objemný odpad je sbírán celoročně do sběrného dvora.
 - Otevírací doba sběrného dvora je nedostatečná.
 - Objemný odpad není dotřídčován a veškerý je odvážen na skládku FCC Regios.
- **Nebezpečné odpady**
 - Obec zajišťuje celoroční sběr nebezpečných odpadů do sběrného dvora.
 - Produkce nebezpečných odpadů je velmi nízká, v r. 2024 se jednalo o cca 3,3 t (0,77 kg/obyv.). Nebezpečné odpady tvoří 1,6 % z produkce komunálních odpadů.
- **Materiálově využitelné složky KO**
 - Produkce využitelných složek KO (papír, plast, sklo, nápojový karton, kovy) v r. 2024 činila cca 349 t, tj. 82,5 kg/obyvatel. Tyto složky tvoří 17,4 % z celkové produkce KO v obci. Produkce v posledních letech mírně kolísá, nedochází ale k žádnému výraznému nárůstu. Výjimkou je r. 2024, kdy se do množství vytríděných KO započítaly tříděné kovové odpady.
 - Výkon tříděného sběru, tj. výtěžnost v kg/obyvatel, je ve srovnání s průměrem obcí ČR, Středočeského kraje a obdobně velkými obcemi velmi dobrý s výjimkou kovových odpadů.
 - Hlavním způsobem sběru je nádobový sběr, sběr ve sběrném dvoře je jen doplňkový (větší význam má pouze u kovových odpadů, pokud se správně evidují). Kontejnery jsou určené na samostatný sběr komodit (papír, plast, sklo barevné, nápojový karton, kovy).
 - V obci je pouze 22 stanovišť vybavených pro sběr využitelných složek. Využitelné odpady lze odevzdat také do sběrného dvora. 5 stanovišť nemá kontejner na sklo.

Kontejnery na nápojový karton a kovy jsou umístěny jen na některých stanovištích. Dostupnost sběrné sítě není optimální, některá stanoviště jsou předimenzovaná co do počtu nádob. Malý počet stanovišť je částečně kompenzován častou frekvencí svozu, pro část obyvatel je ale dostupnost sběrné sítě nekonformní.

- Veškeré sběrné nádoby (až na malé výjimky) jsou vlastněny EKO-KOM a.s. a obci bezplatně zapůjčeny.
- Evidenci o stavu sběrné sítě je třeba aktualizovat, správně vykazovat do čtvrtletích výkazů pro EKO-KOM a.s., sjednotit se smlouvou o výpůjčce.
- Na území obce je sbírán textil v režimu předcházení vzniku odpadů do 5 kontejnerů firmy KlokTex. Obec nemá zajištěn sběr textilních odpadů podle zákona.
- Ve sběrném dvoře není je zajišťován dotřídění a sběr dřevěných odpadů. Do sběrného dvora lze odevzdat olej a jedlé tuky, ale sběr není vykazován.
- Zpětný odběr vybraných výrobků
 - obec provozuje místa zpětného odběru elektrozařízení na sběrném dvoře a do 5 kontejnerů KS Asekol umístěných po obci.
 - Obec odebírá na sběrném dvoře pneumatiky v režimu odpadů, byť pro pneumatiky platí povinnost zpětného odběru pro občany bezplatně. V obci a okolí jsou 3 smluvní servisy systému ELTMA. Obec může zřídit místo zpětného odběru na sběrném dvoře ve spolupráci s Green Logistics.

Ekonomika odpadového hospodářství obce

- Celkové náklady v Kč/obyvatel v obci jsou téměř dvojnásobné, než je tomu v případě srovnatelných obcí a ČR, a rovněž výrazně vyšší než u obcí Středočeského kraje.

Rok	Psáry	4-10 tis. obyv.	Středočeský kraj	ČR
2019	2 096	1 048	1 247	1 032
2020	2 164	1 129	1 245	1 064
2021	2 272	1 237	1 421	1 167
2022	2 514	1 320	1 541	1 319
2023	2 753	1 441	1 758	1 454

- Obec má ve srovnání se srovnávacími skupinami nejvyšší náklady na nakládání se směsným KO (sběr, svoz, přeprava, skládkování) v přepočtu v Kč/obyvatele a stejně tak v Kč/t.

Rok 2023			
	Kč/obyvatel	Kg/obyvatel	Kč/t
Psáry	1377	201,4	6 838
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	655	180,0	3 639
Středočeský kraj	798	200,1	4 043
ČR	700	180,9	3 889

- Obec Psáry má ve srovnání s průměrnými náklady ve srovnávacích skupinách velmi vysoké náklady na tříděný sběr papíru a plastů.

Rok 2023	Papír		Plasty	
	Kč/t	kg/obyv.	Kč/t	kg/obyv.
Psáry	11 507	29,2	17 438	25,6
Vel. skupina 4-10 tis. obyv.	6 139	21,1	9 788	19,5

Středočeský kraj	7 990	22,6	12 072	21,0
ČR	6 612	21,3	10 156	17,1

- Obec má také vysoké náklady na objemné odpady (4182 Kč/t v obci vers. 2580 Kč/t ve Středočeském kraji v r. 2023).
- Bilance příjmů a nákladů obce je záporná, náklady obce na odpadové hospodářství se v roce 2024 pohybovaly kolem 12,5 mil. Kč, příjmy byly okolo 6,6 mil. Kč.
- Příjmový deficit v bilanci odpadového hospodářství je cca 5,9 mil. Kč, což je průměrně 1387 Kč na obyvatele. Obec v r. 2024 doplácela 47 % nákladů na OH ze svého rozpočtu. Poplatek od obyvatel pokrývá cca 42 % nákladů obce (r. 2024).

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
náklady v Kč	8 327 903	8 792 842	9 438 385	10 345 679	11 493 313	12 483 061
<i>Kč/obyvatel</i>	2096	2164	2272	2514	2753	2954
příjmy v Kč	4 785 110	5 848 784	6 125 692	5 610 330	6 578 440	6 620 211
<i>Kč/obyvatel</i>	1 204	1 439	1 475	1 363	1 576	1 567
Rozdíl v Kč	3 542 793	2 944 058	3 312 693	4 735 350	4 914 873	5 862 850
<i>Kč/obyvatel</i>	891	724	797	1151	1177	1387
Doplatek z rozpočtu v %	42,5 %	33,5 %	35,1 %	45,8 %	42,8 %	47,0 %

7.1 SWOT

Následná SWOT analýza (tabulka 33) shrnuje na základě všech uvedených skutečností silné a slabé stránky odpadového hospodářství v Psárech. Uvedeny jsou také příležitosti k jeho dalšímu rozvoji a hrozby spojené se zachováním současného stavu bez reakce na zjištěné nedostatky a očekávané změny OH v ČR.

Tabulka 33: SWOT analýza OH obce Psáry

Silné stránky - Systém odpadového hospodářství splňuje rámcově zákonné požadavky - Technické služby spoluvlastněné obcí - Dobrý výkon v tříděném sběru využitelných složek (papír, plast, sklo), bioodpadů - Energetické využití velké části SKO - Zájem vedení obce OH řešit - Spolupráce s okolními obcemi při řešení OH	Slabé stránky - Vyšší produkce SKO. Vysoké náklady na sběr a další nakládání s SKO - Nedostatečná vybavenost obce pro sběr využitelných složek KO, nekomfortní sběrná síť - Chybějící sběr textilních odpadů - Vysoké náklady na sběr a další nakládání s papírem a plasty - Nesprávně vedený sběrný dvůr, nedostatečná otevírací doba - Vysoká produkce objemných odpadů, které nejsou tříděny na využitelné složky, vysoké náklady na nakládání objemných odpadů - Nevyužití potenciálu Technických služeb pro zajištění OH a jeho další rozvoj
Příležitosti - Revize sběrné sítě a posílení systému tříděného sběru využitelných KO (prověření směsných sběrů komodit, optimalizace sběrných stanovišť) - Omezení frekvence svozu (RD) a počtu nádob na SKO (BD) pro SKO. Řešení sběru pro chatové oblasti. - Rozšíření služeb sběrného dvora, dotřídění objemných odpadů a jejich využití - Rozvoj aktivit na předcházení vzniku odpadů (RE USE centrum, podpora domácího kompostování) - Zlepšení informování a motivace obyvatel - Řešení živnostenských odpadů - Prověření poskytovaných služeb TSDB a jejich cenové politiky u všech komodit odpadů - Spolupráce obcí v DSO Dolnobřežansko při společném zajištění služeb v OH	Hrozby - Neplnění zákonných povinností a cílů v OH a sankce s tím související - Pokračující zdražování OH obce nad přiměřené náklady

II. NÁVRHOVÁ ČÁST

1. Východiska pro úpravu odpadového hospodářství obce

V Návrhové části studie jsou uvedena opatření, která by měla vést k zefektivnění některých oblastí odpadového hospodářství při nakládání se složkami komunálních odpadů a dalších odpadů vznikajících v obci při činnosti fyzických osob.

Rámcové cíle pro odpadového hospodářství obce jsou dány evropskými oběhovými směrnici a zákonem 541/2020 Sb., o odpadech (především třídění a recyklace KO, omezení a zákaz skládkování).

Cílem je zajistit funkční systém hospodaření s odpady, který bude postaven na principech oběhového hospodářství, tj. podpoří předcházení vzniku odpadů, třídění a recyklaci vhodných odpadů, využití nerecyklovatelných složek KO, které nebude možné skládkovat, a použití recyklovaných výrobků a výstupů ze zpracování odpadů (např. komposty) pro potřeby obce. V rámci Strategie jsou uvedeny i možnosti rozvoje spolupráce v oblasti nakládání s odpady s obcemi v DSO Dolnobřežansko a využití Technických služeb Dolnobřežansko.

1.1 Výchozí stav odpadového hospodářství obce

Stav OH v Psárech byl hodnocen v Analytické části Strategie. Na základě analýzy lze konstatovat:

- Systém odpadového hospodářství obce je funkční, ale v některých parametrech neodpovídá požadavkům zákona o odpadech.
- Nedostatkem systému je vyšší produkce směsných komunálních odpadů a netříděných objemných odpadů, se kterou jsou spojeny vysoké náklady na nakládání s těmito odpady.
- Díky vyšší produkci nerecyklovatelných složek obec nemá předpoklady plnit zákonné cíle pro třídění KO.

V Návrhové části jsou řešeny vybrané parametry systému, které jsou uvedeny v následujícím textu.

Systém nakládání s odpady

- + Systém OH je funkční
- + Obec spoluvlastní Technické služby Dolnobřežanska, s.r.o. (TSDB), které zajišťují provoz OH.
- + Výkonnost odděleného sběru recyklovatelných odpadů (papír, plast, sklo) je velmi dobrá, stejně tak i sběru bioodpadů.
- + Je zajištěno energetické využití většiny SKO.
- Systém nesplňuje všechny zákonné požadavky (chybějící sběr textilních odpadů apod.).

- Spolupráce s TSDB není příliš efektivní (vysoké ceny většiny poskytovaných služeb, stagnace dalšího rozvoje)
- Nedostatečná sběrná síť na recyklovatelné odpady a vysoká frekvence svozu nádob, vysoké ceny za svoz tříděných plastů a papíru
- Vyšší produkce směsných komunálních odpadů (SKO)
- Vysoká produkce objemných odpadů, které nejsou tříděny na využitelné složky
- Vysoké náklady za nakládání s SKO a objemnými odpady
- Nedostatečně dostupný sběrný dvůr a chyby v provozování sběrného dvora
- Obec nemá stanovené řešení živnostenských odpadů, tj. neprovádí systematické kontroly původců, ani jim neumožňuje vstup do systému

Organizace odpadového hospodářství

- + obec má zájem aktivně řešit další rozvoj OH
- + možnost spolupráce v OH s okolními obcemi

1.2 Zákonné cíle odpadového hospodářství

V r. 2018 přijala EU novou strategii dalšího rozvoje – oběhové hospodářství. Principy této strategie jsou založeny na omezení vzniku odpadů, opakovaném použití výrobků, které lze po ukončení životnosti recyklovat, maximálním využití odpadů jako zdroje materiálů a energie a zásadním omezení skládkování především komunálních odpadů. Cílem je dlouhodobá surovinová bezpečnost Evropy s důrazem na ochranu životního prostředí, lidského zdraví a primárních zdrojů.

Nová strategie byla podpořena přijetím nových směrnic pro oblast odpadů a nakládání s nimi a dalších vybraných výrobků, na které se vztahuje rozšíření odpovědnosti výrobce, který participuje krom jiného na zajištění recyklace a využití odpadů z výrobků vznikajících. Řada cílů a opatření se vztahuje na komunální odpady. Cíle směrnic byly implementovány do českých právních norem, zejména zákona o odpadech, který stanoví povinnosti obcím. K hlavním cílům a povinnostem v OH patří:

- Cíle na recyklaci KO (příloha 1 zákona) a s tím spojená zákonná povinnost obcí v letech 2025–2035 a dále třídit 60 % - 70 % komunálních odpadů. S neplněním povinnosti jsou spojené peněžité sankce v zákoně.
- Zákaz skládkování využitelných odpadů včetně komunálních odpadů do r. 2030 (cíl na omezení skládkování max. 10 % KO v r. 2035)
 - o Tento cíl je podpořen ekonomickým nástrojem v podobě skládkovacího poplatku, který se bude od r. 2021 výrazně zvyšovat z původních 500 Kč/t na 1850 Kč/t v r. 2029.
- Stanovení obecního systému odpadového hospodářství
- Stanovení poplatku pro obyvatele dle novelizovaného zákona o místních poplatcích
- Povinnost informování obyvatel o stavu OH min. 1x ročně

Novou povinností obcí je také přebrat veškerý komunální odpad vznikající na jejím území při činnosti nepodnikajících fyzických osob. V praxi toto ustanovení znamená, že obec nemá téměř

žádnou možnost omezit produkci odpadů od obyvatel, protože musí jejich veškerý KO přebrat a zajistit nakládání s ním podle zákona o odpadech.

Nedostatkem zákona je krom jiného neprovázanost možnosti užití obecního systému OH se zaplacením poplatku na KO. V praxi to znamená, že i když obyvatel nezaplatí stanovený poplatek, může i tak využívat celý systém obce. Obec od něj může poplatek vymáhat dle pravidel daňového řádu.

Příležitosti k dalšímu rozvoji OH jsou uvedeny ve SWOT analýze (viz. kap. 7.1 Analytické části) Patří k nim provedení některých změn v systému hospodaření s odpady v obci, především:

- Revize sběrné sítě a posílení systému tříděného sběru recyklovatelných KO
- Omezení frekvence svozu (RD) a počtu nádob na SKO (BD) pro SKO. Řešení sběru pro chatové oblasti.
- Rozšíření služeb sběrného dvora, dotřídění objemných odpadů a jejich využití
- Rozvoj aktivit na předcházení vzniku odpadů
- Zlepšení informování a motivace obyvatel
- Řešení živnostenských odpadů
- Prověření poskytovaných služeb TSDB a jejich cenové politiky u všech komodit odpadů
- Spolupráce obcí v DSO Dolnobřežansko při společném zajištění služeb v OH

2. Návrh opatření na změny hospodaření s odpady v obci

Návrh vychází ze zjištění Analytické části studie a zohledňuje zákonné povinnosti, které má obec především v oblasti využití KO. Cílem navržených opatření je dosáhnout zlepšení ve vybraných oblastech tak, aby se obec přiblížila k plnění zákonných cílů především v oblasti třídění a recyklace komunálních odpadů.

Některá opatření by měla přispět k přechodu obce na oběhové hospodářství – v systému hospodaření s odpady jde především o podporu znovupoužívání věcí, využití výrobků z recyklátu pro potřeby obce apod.

Vlastní realizace opatření pak bude záviset na místních podmínkách a technických, personálních a finančních možnostech obce.

2.1 Zvýšení míry třídění využitelných KO

Doplnění a optimalizace sběrné sítě na papír, plast, sklo

V obci je nyní 22 veřejných stanovišť vybavených pro sběr využitelných složek KO. Z toho na 5 stanovištích chybí kontejner na sklo. Některá stanoviště jsou předimenzovaná počtem instalovaných nádob. Celkově je v obci vzhledem k donáškovým vzdálenostem stanovišť nedostatek (ve srovnání s obdobně velkými obcemi by měl být jejich dvojnásobný).

V obci není navrhován odvozný způsob sběru do individuálních nádob (tzv. door to door), protože celkový výkon tříděného sběru v obci je velmi dobrý a bude posílen doplněním nových veřejných stanovišť s kontejnery na třídění.

Opatření:

- Doplnění stávající stanoviště o kontejnery na sklo (5 stanovišť).
- Zredukovat počty kontejnerů na vybraných stanovištích (náves Dolní Jirčany, U rybníčku, Okružní Landor, Na Vápence – Jílovská, Na návsi, Nad soutokem) – na stanovišti by měl být ideálně vždy 1 kontejner na papír, plast a sklo.
- Navrhnout a realizovat dalších minimálně 15 stanovišť na doplnění sběrné sítě v obci (kontejner papír, plast, sklo) pro zkrácení donáškové vzdálenosti.
 - Na vybavení nových stanovišť lze částečně využít stávající kontejnery ze stanovišť s vyšším počtem kontejnerů
 - Další kontejnery lze zakoupit a ponechat v majetku obce nebo rozšířit smlouvu o bezplatné výpůjčce sběrných nádob od společnosti EKO-KOM a.s.
- Po úpravě a doplnění nových stanovišť je třeba sledovat min. 1 měsíc využití a naplněnost nádob (lze využít vážení jednotlivých kontejnerů při svozu a zaznamenání jejich naplněnosti). Následně po vyhodnocení je třeba snížit stávající frekvenci svozu optimálně na 1x týdně plast, papír, 1x měsíčně sklo.
- Zanesení všech stanovišť do mapy a její pravidelná aktualizace
 - umístění mapy na webové stránky obce jako doplněk OZV o obecním systému OH a doplnění informační kampaně pro obyvatele obce.
- Pokračovat ve zpevnění a úpravách odstavných ploch pro stání na kontejnery

Změna a doplnění způsobu sběru vybraných komodit (nápojové kartony, kovové odpady, textil, oleje)

Nápojové kartony i kovové odpady patří mezi minoritní komodity, které se vyskytují v komunálních odpadech. Jejich oddělený sběr přispívá ke zvýšení míry využití KO, a především pak sběr kovových odpadů je povinný pro obce podle zákona o odpadech. Nápojové kartony tvoří cca 1 % z celkového množství sbíraných využitelných KO v obci. Jsou sbírány do 14 kontejnerů s horním výsypem.

Kovové komunální odpady, které se vyskytují v domácnostech, jsou sbírány do 7 kontejnerů se spodním výsypem. Většina (90 %) všech kovových odpadů z obce je ale sbíráno ve sběrném dvoře.

Zákon o odpadech a vyhláška č. 273/2021 Sb. umožňují sbírat výše uvedené odpady ve směsi s jinými využitelnými odpady, pokud to neohrozí jejich recyklaci. Kovy lze sbírat ve směsi s plasty, sklem, nápojové kartony ve směsi s plasty i s papírem. Směsi s nápojovým kartonem se pak dotřídí standardně na většině třídících linek při dotřídění plastových odpadů.

Směsný sběr je vhodný pro drobné kovové odpady. Podmínkou je ale dostupnost dotřídovací linky, která je vybavena magnetickými i balistickými separátory na třídění kovových odpadů (železných i neželezných). V současné době není taková linka pro Psáry k dispozici (do budoucna v horizontu 1-2 let má být uvedena do provozu obnovená linka Pražských služeb v Chrástanech, které bude vybavena pro dotřídění všech kovových odpadů).

Od počátku roku 2025 platí pro obce zákonná povinnost na zajištění odděleného soustředování textilních odpadů. V Psárech je dlouhodobě k dispozici 5 kontejnerů na použitý textil, který je ovšem sbírána firmou KlokTex v režimu předcházení vzniku odpadů. Je nutné doplnit tento sběr i sběrem textilních odpadů v režimu zákona o odpadech.

Opatření:

- Zrušení sběru nápojových kartonů do samostatných nádob a zavedení sběru do kontejnerů ve směsi s plastem
 - Rozšíří se počet stanovišť, kde lze odevzdat vytríděný nápojový karton. Na stanovištích se naopak sníží celkový počet nádob zrušením nádob na nápojový karton.
 - Náklady na sběr a svoz plastů se tím nijak nezvýší (produkce nápojových kartonů by představovala ročně jen asi 3 % celkové hmotnosti směsi s plasty), není potřeba upravovat frekvenci svozu
 - sběrné nádoby na směsný sběr je potřeba označit nálepkou na sběr nápojových kartonů (bezplatně dodá EKO-KOM) případně nálepkou pro směsný sběr plast-nápojový karton
 - změnu způsobu sběru je třeba komunikovat s veřejností
- Zrušení sběru drobných kovových odpadů do samostatných nádob a zavedení sběru do kontejnerů ve směsi s plasty a nápojovými kartony.
 - Směsný sběr je možné zavést po zajištění vhodné dotřídovací linky, která je schopna všechny kovové odpady dotřídít
 - Kovové odpady bude možné sbírat na všech stanovištích s kontejnery plasty. Na stanovištích se sníží počet nádob zrušením samostatných nádob na kovy.
 - Změnu způsobu sběru je třeba komunikovat s veřejností

- Zavedení sběru textilních odpadů rozšířením smlouvy se současným poskytovatelem kontejnerů na sběr textilu v režimu předcházení vzniku odpadů. Pro splnění zákonných povinností postačí 1 kontejner (např. na sběrném dvoře) pro sběr odpadů, ostatní kontejnery mohou zůstat v režimu předcházení vzniku odpadů. Záleží ale na podmínkách poskytovatele služby a na požadavcích obce, do jaké míry chce zachovat opatření v oblasti předcházení vzniku odpadů.
- Zlepšit propagaci sběru použitých jedlých olejů a tuků od obyvatel do sběrného dvora

2.2 Nakládání s bioodpady

Množství odděleně sbíraných bioodpadů je v obci na dobré úrovni, a to i přesto, že jen velmi málo domácností (153 v r. 2024) používá samostatnou nádobu na sběr bioodpadů. Přes nádoby se sebere v obci asi 24 % z celkové hmotnosti bioodpadů, zbytek se sbírá do sběrného dvora a jen malá část do dvou velkoobjemových kontejnerů s obcí.

Pro zvýšení komfortu a také výkonnosti sběru je vhodné systém sběru v jednotlivých domácnostech i v obci posílit.

Podpora rozšíření odděleného sběru bioodpadů do sběrných nádob

- Zhodnocení ekonomiky svozu a dalšího nakládání s bioodpady z nádob ve vazbě na ceny služeb dodavatelů
 - Zvážit začlenění nádobového sběru bioodpadů do celkového poplatku za KO pro všechny poplatníky. Nádobový sběr by tak bylo možné zavést do více domácností bez nutnosti dodatečných plateb mimo poplatek.
 - Zvážit alespoň částečné snížení platby za bioodpad za podmínky, že vlastníkem nádob bude obec a zapůjčí je občanům bezplatně.
- Větší propagace nádobového sběru pro domácnosti dle podmínek obce (dodatečný poplatek za nádobu na bioodpad)
- Zavedení kontejnerů na bioodpad (1100 l s horním výsypem) k bytovým domům na Štědříku
- Posouzení rozšíření celoročního sběru bioodpadů
 - Ve vegetačním období svoz nádob 1x týdně (ve vazbě na omezení frekvence svozu SKO)
 - V zimním období svoz omezit na 1x měsíčně, ponechání svozu je důležité pro omezenou frekvenci svozu SKO
 - Celoročně bude možné bioodpad odevzdat do sběrného dvora

Podpora domácího kompostování

- Cílená informační kampaň na domácí kompostování a možnostech využití kompostu pro vlastní potřeby (využit Zpravodaj, webové stránky, letáky do domácností, přednášky ve škole, pro seniory apod.).
- Případné zjištění zájmu o domácí kompostéry a podle toho nákup (lze využít dotačních titulů OPŽP 2021+) a bezplatné poskytnutí domácích kompostérů do rodinných domků
 - Při šetření o zájmu lze také zjistit, kolik domácností domácí kompostéry a kompostoviště aktivně již používá.

Nakládání s odpady z údržby veřejné zeleně

- Zajistit, aby firmy, které zajišťují pro obec údržbu veřejné zeleně, uváděly jako původce odpadů při jejich předání do kompostáren obec Psáry.
 - Upravit smlouvy s dotčenými firmami včetně způsobu předání evidence odpadů
 - Zařadit odpady z veřejné zeleně do primární produkce obce Psáry

2.3 Objemné odpady, sběrný dvůr

Objemný odpad je sbírán celoročně do sběrného dvora. Ve sběrném dvoře neprobíhá jeho důsledné rozřídění na materiálově využitelné složky, všechny objemný odpad je skládkován.

Současný sběrný dvůr je zařízením pro nakládání s odpady, které provozuje obec. Sběrný dvůr však nemá platné povolení k provozu podle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech. Dostupnost sběrného dvora pro občany je díky krátké otevírací době dost omezená. Provoz sběrného dvora není dostatečně zajišťován v souladu se zákonem.

Opatření:

Úprava povolení a činnosti sběrného dvora

- Obnovení povolení k provozu zařízení dle § 21 odst. 2 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech pro stávající sběrný dvůr. Provozovatelem bude i nadále obec Psáry.
 - dovybavení sběrného dvora plošinovou váhou, kamerovým systémem na dozorování sběru kovových odpadů, zpracování nového provozního řádu
 - uzavření smluv s koncovými odběrateli odpadů (skládka, výroba paliv, ZEVO, třídící linka na využitelné složky odpadů vč. kovů a bioodpadů, zpracovatel nebezpečných odpadů)
 - v případě zajištění přepravy odpadů do zařízení TSDB je nutné upravit smlouvu, podle které budou TSDB pro odpady ze sběrného dvora dopravcem podle zákona o odpadech.
- Rozšíření otevírací doby stávajícího sběrného dvora na min. 20 hod. týdně
 - nutno zajistit dostatečnou a proškolenou obsluhu
- Uzavření smlouvy s Green Logistics na místo zpětného odběru pneumatik v areálu sběrného dvora
- Omezení sběru stavebních odpadů od obyvatel
 - sběr zcela zrušit nebo ponechat limit např. max. 50 kg/obyv./rok a jeho dodržování důsledně kontrolovat
 - stavební odpady lze zpoplatnit např. 1-1,6 Kč/kg (nebo ve vazbě na skutečné náklady) – obec nyní kryje náklady ze svého rozpočtu. Stavební odpady nejsou komunální a nevztahuje se na ně poplatek za komunální odpad stanovený pro poplatníky v obci

Příprava nového sběrného dvora

- Pokračovat v přípravě dokumentace pro vybudování nového sběrného dvora v blízkosti cihelny Tondach
- Zvážit rozšíření služeb nového sběrného dvora o možnosti:

- využití dvora podnikajícími fyzickými a právníckými osobami při zpoplatnění této služby
- využití sběrného dvora občany sousedních obcí Dolnobřežanska bez sběrného dvora na základě smlouvy s obcemi (stanovení poplatku za využití sběrného dvora jinou obcí)
- rozšíření otevírací doby sběrného dvora na min. 3 pracovní dny a celodenní provoz v sobotu
- odkládání stavebních odpadů a dalších odpadů mimo komunální odpady (omezené množství za poplatek)
- použít evidenční systém (obec má k dispozici produkt firmy Inisoft) s možností vstupních karet pro domácnosti
- rozšířit činnosti sběrného dvora (mezideponie stavebních odpadů pro zpracování mobilním zařízením a nabídku recyklátu okolním obcím a dalším zájemcům, drcení vhodných objemných a dalších odpadů jako materiálu pro výrobu paliv z odpadů atd.
- zřízení RE USE centra v areálu sběrného dvora pro obyvatele Psár a okolních obcí.
- Řádně a včas informovat obyvatele a další dotčené účastníky OH o provozu nového sběrného dvora
 - Úprava OZV
 - Web obce
 - Informační kampaň

Důsledné třídění objemných odpadů na využitelné složky, omezení skládkování objemných odpadů

- Zajistit dotřídění přijímaných objemných odpadů na využitelné složky, především dřevo, kovy, plasty a další na stávajícím i novém sběrném dvoře.
- Zajistit odbyt pro vyříděné dřevěné odpady a další složky
 - Možnost uzavření smlouvy s firmou Silva (zastupuje zpracovatele dřevěných odpadů firmu Kronospan) – dřevěné odpady není nutné zásadně upravovat (zbavovat drobných kovových součástek apod.)
 - Rozšíření smluv s odběrateli využitelných složek
- Zjistit podmínky a zajistit možnost využití části objemných odpadů na výrobu paliv případně pro energetické využití (ZEVO)

Snížení produkce objemných odpadů

- Informační kampaň pro obyvatele ohledně předcházení vzniku objemných odpadů (umístění do RE USE centra, bazary apod.)
- Informace o pravidlech provozu sběrného dvora včetně kontroly původu objemných odpadů (nyní příjem odpadů pouze od obyvatel obce)
- Dotřídování objemných odpadů na využitelné složky (viz výše)

2.4 Snížení produkce SKO

Měrná produkce SKO v kg/ob. je v obci vysoká. S ohledem na zákonné cíle na třídění a recyklaci KO včetně omezení jejich skládkování bude nutné, kromě všech opatření na posílení třídění využitelných složek KO, udělat další opatření, které mohou přispět ke snížení produkce SKO.

Opatření:

Snížení produkce SKO

- Úprava frekvence svozu SKO u rodinných domků v celé obci na 1x za 14 dní
 - Úpravu frekvence svozu je vhodné provést po revizi, doplnění a úpravě sběrné sítě na využitelné složky KO (viz kap. 2.1) a posílení sběru bioodpadů (kap. 2.2)
- Úprava sběru a svozu SKO u bytových domů na Štědříku – téměř polovinu SKO lze ještě vytřídit pro další využití, je tedy potřeba vytvořit objemy pro sběr vytříděných odpadů včetně bioodpadů u bytových domů.
 - Z důvodů zachování pořádku je vhodnější postupně snižovat počet kontejnerů na SKO a nahrazovat je kontejnery na tříděné složky včetně bioodpadů (kap. 2.1 a 2.2).
- Celé opatření je nutné doplnit informační kampaní pro obyvatele.

***Upozornění:** se snížením frekvence svozu se sníží celkový obslužený objem nádob, který je zásadní pro výpočet poplatku za odkládání odpadů z nemovité věci. Lze předpokládat, že se úpravou frekvence svozu sníží náklady na SKO, které ale nemusí být v kontextu ostatních plánovaných změn systému OH dostatečné, a poplatek rozpočítaný na nižší objem nádob se navýší. Změnu je tedy nutné komunikovat tak, že obec rozšiřuje systém třídění odpadů (zvyšuje příjem od EKO-KOMu, nakládání s bioodpady je levnější než nakládání s SKO apod.) a především musí plnit požadavky zákona o odpadech. Což v konečném důsledku znamená vyšší náklady na odpadové hospodářství a zvýšený poplatek. Tím, že obec většinu odpadů využívá a neskládkuje, ale šetří ve skutečnosti náklady na skládku, které se budou do budoucna velmi výrazně zvyšovat.*

Změna sběru a svozu SKO v chatových a obtížně dostupných částech obce

- Zajistit vhodný způsob sběru a svozu SKO v chatových nebo obtížně dostupných částech obce pro běžné svozové auto
 - náhrada pytlového sběru např. společným uzavřeným velkoobjemovým kontejnerem s vřazovacími otvory přístupným na kraji zástavby (kontejner by měl být uzamykatelný, klíče jsou dostupné pro majitele chat k vyzvednutí na úřadě)
 - zvážit zavedení standardních sběrných nádob pro trvale obývané objekty a s tím zajištění svozu malým svozovým autem, které se může pohybovat v obtížnějším terénu, nebo vynášení nádob v den svozu na určená místa.

Zajištění dlouhodobého energetického využití SKO a dalších zbytkových KO včetně přepravy

Obec v současné době odváží prostřednictvím subdodavatele TSDB, kterým je firma FCC Česká republika, většinu SKO do ZEVO k energetickému využití. TSDB využívají i smluvní překladiště firmy FCC zejména pro přepravu objemných odpadů na skládku. Celkové náklady na nakládání s SKO i s objemným odpadem jsou velmi vysoké a obec je závislá, i přes spoluvlastnictví TSDB, na cenové politice privátní firmy.

Pro obec by bylo výhodnější uzavřít smlouvu (samostatně nebo jako DSO Dolnobřežansko) přímo s provozovatelem ZEVO Pražské služby, a.s. o zajištění energetického využití SKO a dalších vhodných odpadů. TSDB by plnily roli dopravce odpadů, který přepraví odpad do zařízení.

Vzhledem k blížícímu se zákazu skládkování a narůstající poptávce ostatních obcí a původců po energetickém využití bude nutné uzavřít dlouhodobý kontrakt s vhodným ZEVO, a to s ohledem na připravované projekty ZEVO ve Středočeském kraji, jejichž provoz by měl být zahájen kolem r. 2027-2028.

Spolu s tím je nutné uvažovat o způsobu přepravy odpadů do ZEVO. Na vzdálenosti vyšší než 25-30 km je nutné zajistit přepravu s využitím překládací stanice, kde se odpad přeloží do velkokapacitních kontejnerů a nákladními soupravami se dováží do místa určení. Překládací stanice (překladiště) je jednoduché zařízení bez nutnosti zásadnějšího vybavení technologiemi a s tím spojených investic (více např. <https://odpady.kr-stredocesky.cz/index.php/odborne-dokumenty/>). Překládací stanice patří do základní infrastruktury obcí pro stabilní nakládání s KO a je vhodná jako potenciální společný projekt v meziobecní spolupráci.

- Zajištění dlouhodobého energetického využití SKO a dalších KO
 - Provéřit možnost energetického využití i po r. 2029 (ZEVO Pražské služby, ZEVO ČEZ Mělník, PECeN FCC Neratovice).
 - Řešit společně s ostatními obcemi DSO Dolnobřežansko (možnost využití TSDB jako dopravce)
- Případné vybudování společné překládací stanice pro obce DSO pro přepravu SKO a dalších vhodných KO do ZEVO (možnost využití TSDB)
 - Realizace projektu závisí na možnostech využití odpadů v jednotlivých ZEVO, se kterými budou obce spolupracovat

2.5 Řešení živnostenských odpadů

Obec neumožňuje původcům živnostenských komunálních odpadů zapojení do obecního systému OH. Obec ale také nijak nekontroluje, jakým způsobem tito původci nakládají s komunálním odpadem a zda nezneužívají veřejný sběrný systém hrazený obcí. Obec má přitom možnost kontroly stanovenou zákonem o odpadech (§ 147).

V obou případech, tj. pro pravidelné kontroly nebo pro zapojení do systému OH obce, je potřeba počítat se zvýšenými personálními nároky a nárůstem administrativy pro obec. Přínosem může být „očistění“ systému od nelegálních uživatelů a snížení nákladů s tím spojených, a nárůst využitelných složek KO (v případě zapojení pouze využitelných KO od živnostníků). Při zapojení je nutné rozhodnout o druzích KO, které převezme obec a stane se jejich původcem a vlastníkem – využitelné složky zvýší míru třídění KO, ostatní složky (SKO, objemný odpad apod.) mají vliv na množství skládkovaných KO a tím i na výši skládkovacího poplatku, byť obec Psáry má výhodu, že nevyužitelné KO jsou většinově energeticky využívány v ZEVO.

Opatření:

- Informování živnostníků o jejich zákonných povinnostech ve vztahu k systému OH obce (informace na webu obce, ve Zpravodaji apod.)
- Kontrola původců odpadů ze strany obce (§ 147 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech)
 - Kontrolu lze provést na základě písemné výzvy podnikajícím subjektům, které jsou aktivní na území obce. Subjekty by měly doložit obci, jak nakládají s komunálním odpadem a dalšími produkovánými odpady. Rozsah šetření je vhodné dohodnout se živnostenským úřadem, který má přehled o aktivních podnikajících subjektech v obci.

- Provedení fyzické kontroly u vytipovaných subjektů (např. některé restaurace, obchody, malé provozovny), uložení nápravných opatření
- Pravidelné opakování kontrol původců (1x ročně nebo 1x za dva roky)
- Informování o kontrolách a jejich výsledcích (web obce, Zpravodaj)
- Zhodnocení možnosti zapojení živnostníků s KO nebo s vybranými složkami KO do obecního systému OH. Je třeba zhodnotit:
 - Druhy komunálních odpadů a jejich začlenění do obecního systému (využitelné x SKO a objemný odpad)
 - U zapojených odpadů se stane původcem obec, produkce těchto odpadů ovlivní míru třídění a případně množství nevyužitelných KO, které se částečně skládkují.
 - Náklady a administrativu spojenou s uzavíráním smluv a jejich kontrolou
 - Je nutné připravit smlouvu mezi obcí a původci včetně stanovení cenových principů
 - Pokud se obec rozhodne umožnit živnostníkům využití obecního systému OH, pak tuto skutečnost musí uvést v OZV o obecním systému OH (rozsah je dán metodickým pokynem MV).

2.6 Rozvoj aktivit na předcházení vzniku odpadů

S ohledem na plnění cílů oběhového hospodářství je nutné posílit aktivity obce v oblasti předcházení vzniku odpadů.

Opatření:

Vybudování a zajištění provozu RE USE centra v Psárech

- V rámci přípravy výstavby nového sběrného dvora připravit projekt RE USE centra pro obyvatele Psár, případně dalších obyvatel z okolních obcí a dalších účastníků OH
- Zajištění provozování centra
 - pravidelné vyhodnocení využití centra obyvatelstvem, množství přijatých věcí a vzniklých odpadů,
 - zajištění propagace centra

Rozvoj spolupráce s kolektivními systémy na zpětný odběr vybraných výrobků

- pokračování spolupráce s firmami zajišťujícími zpětný odběr použitých výrobků (elektrozařízení, baterie)
- zajistit ve spolupráci s firmou Green Logistics na zpětný odběr pneumatik (viz. kap. 2.3)

Podpora dalších aktivit na předcházení vzniku odpadů

- Zjistit aktivity nabízené veřejnými organizacemi, soukromými subjekty (různé neziskové organizace nebo firmy) a občany v oblasti předcházení vzniku odpadů (např. opravny, bazary, obchody bez obalu, půjčovny a sdílení nářadí, kol, swap s oblečením atd.), které je možné realizovat na území obce
 - Nastavit spolupráci a způsob podpory vybraných aktivit obcí (informační, organizační, finanční podpora)
- Udělat opatření na úřadě a institucích zřizovaných obcí (škola, školka, knihovna apod.)

- Vypracovat a realizovat opatření na předcházení vzniku odpadů při chodu úřadu a obecních institucí (omezení zbytečných tisků, používání omyvatelného nádobí, nebalené vody a nápojů, důsledné třídění, kompostování tam, kde je to možné atd.)
- Ve spolupráci s poskytovateli občerstvení na akcích pořádaných obcí zajistit správné nakládání s odpady (nedopalky, zbytky potravin, obaly) a předcházení vzniku odpadů (opakovaně použitelné kelímky a nádoby apod.)
- Podpořit dobrovolnické úklidové akce v obci (např. účastí na akcích Uklidme Česko apod.)
 - Informovat veřejnost ohledně nesprávného odhazování odpadků (littering)
 - Rozšířit síť odpadkových košů zejména v místech potenciálního shromažďování obyvatel

Podpora domácího kompostování, sběru použitého textilu

- Zásadněji podpořit domácí kompostování (případně i nákupem a zapůjčením domácích kompostérů) včetně aktivní komunikace s veřejností (viz kap. 2.2).
- Informovat obyvatele obce o sběru použitého textilu (viz kap. 2.1).

Informování a osvěta obyvatel o možnostech předcházení vzniku odpadů

- Pravidelné články do Zpravodaje (jak nakupovat, opravovat, půjčovat, sdílet, kompostovat atd.)
- Text na webové stránky obce s tématem Jak předcházet vzniku odpadů s užitečnými odkazy (např. nábytková banka, potravinová banka, obchody bez obalu, bazary apod.)
- Spolupráce se školou a kluby seniorů (diskuze, vzdělávací akce apod.)

2.7 Podpora recyklace odpadů

Využití výrobků z recyklátů

- Využití výrobků z recyklátů pro mobiliář obce a vybavení institucí zřizovaných obcí (např. lavičky, květináče, plotovky, zatravnovací dlažba, vybavení hřišť atd.)
 - Zpracování vnitřních pravidel na používání výrobků z recyklátů ve veřejných zakázkách obce
 - Realizace použití výrobků z recyklátů
- Využití stavebních recyklátů při stavebních zakázkách obce v rámci výběrových řízení

Možnost úpravy vytríděných odpadů na druhotné suroviny

- Ověření možnosti částečné úpravy vytríděných odpadů a výroby surovin s přidanou hodnotou a případná realizace (např. pořízení/zapůjčení drtičů na bioodpady a objemné odpady, úprava a drcení stavebních odpadů na obchodovatelné recykláty apod.)
 - z důvodů kapacity je vhodná spolupráce s obcemi v DSO Dolnobřežansko s využitím TSDB pro zajištění činností
 - předpokladem je samostatný společný areál s dostatečným prostorem, který by byl určen pro nakládání s odpady (provoz mohou zajišťovat TSDB)

2.8 Komunikace systému OH obce

Informování a osvěta obyvatel je důležitým předpokladem fungování obecního systému odpadového hospodářství. Veřejnost a další cílové skupiny (včetně zastupitelstva) je třeba informovat o všech chystaných změnách v OH a doplnit stávající informace o přehled celého systému, který je v Psárech realizován.

Obec má kromě toho také zákonnou povinnost (§ 60, odst. 4) zákona o odpadech) zveřejňovat 1x ročně informace o stavu OH včetně nákladovosti celého systému.

Opatření:

Způsob komunikace

- Nastavení způsobu pravidelné a cílené komunikace OH obce
 - Zpracování jednoduchého plánu o rozsahu a způsobu realizace komunikace, a to včetně odpovědnosti určených osob za zveřejňování informací, popisu zvolených a používaných informačních nástrojů a kanálů (např. webové stránky obce, Zpravodaj, direct mail do schránek, besedy s občany apod.)
 - Je vhodné také doplnit informace o provádění služeb v OH Psár na webové stránky TSDB
- Dopracování webových stránek obce v části o odpadech a pravidelná aktualizace

Obsah informačních sdělení

- Realizace průběžné informační kampaně pro občany o obecním systému OH, jeho částech a nákladech s tím souvisejících
 - Zpracování a zveřejnění roční zprávy o stavu OH a plnění cílů dle zákona o odpadech
- Realizace informační kampaně o způsobu sběru a využití bioodpadů (důraz na kvalitu odpadů, možnosti zpracování), domácím kompostování
- Pravidelné informování veřejnosti o změnách v obecním systému – druhy odděleně sbíraných komodit, rozšíření a změny ve sběrné síti, změna frekvence svozu SKO, změny ve sběru objemných odpadů, nebezpečných odpadů apod.
- Informování o způsobech předcházení vzniku odpadů, a to včetně realizace konkrétních aktivit

2.9 Spolupráce s obcemi v DSO Dolnobřežansko

Dobrovolný svazek obcí Dolnobřežansko, jehož členem je obec Psáry, má v současné době 11 členských obcí včetně města Jesenice, celkem s téměř 34 tis. obyvatel. Kromě města Jesenice spoluvlastní 10 členských obcí, ve kterých žije cca 23 tis. obyvatel, Technické služby Dolnobřežanska s.r.o. (viz kap. 3.1.1 Analytické části Strategie)

Souhrnné informace o produkci a nakládání s KO a dalšími odpady v obcích DSO nejsou k dispozici. Dle dostupných informací (VISOH2) lze odhadnout celkovou roční produkci KO v obcích DSO na cca 13,5 tis. t, z toho cca 6,3 tis. t tvoří SKO.

Odpadové hospodářství je jednou z důležitých oblastí, které zajišťují v rámci svých samosprávných činností obce. Obce jsou podle zákona o odpadech původci a také vlastníci

komunálních odpadů (od okamžiku, kdy osoba odloží odpad podle § 59 a 60 na místo obcí k tomuto účelu určenému). Na obce se také vztahují zákonné cíle na třídění a recyklaci KO, omezení skládkování KO apod.

Většinu činností v OH zajišťují obce prostřednictvím specializovaných odpadových firem, které provozují zařízení pro nakládání s odpady (mobilní zařízení ke svozu odpadů, stacionární zařízení typu skládek, dotřídňovacích linek, kompostáren apod.). Cena služeb je pak rozhodující pro výši nákladů na odpadové hospodářství každé obce. Řada obcí nedokáže porovnat ani ovlivnit cenu těchto služeb a svoje odpadové hospodářství neřídí podle svých potřeb.

Ve většině evropských států obce řeší nakládání s odpady prostřednictvím regionálních sdružení a svazků, které disponují odborným managementem, často společně vlastní některá zařízení pro nakládání s odpady a řídí OH jednotně v celém sdružení/svazku. Výhodou je rovné postavení na trhu, svazek vyjednává podmínky a realizuje výběrová řízení pro celý svazek nebo zajišťuje služby/část služeb prostřednictvím vlastní firmy.

V ČR existují funkční svazky obcí nebo obchodní firmy, vlastněné více obcemi, které řídí a kontrolují nakládání s odpady pro všechny členské obce. Spolupráce obcí v odpadovém hospodářství je založena na sdružení produkce odpadů, se kterými je nutné nakládat, a na sdružení prostředků k úhradě nákladů spojených se zajištěním sběru, svozu a následného využití nebo odstranění odpadů. Sdružené obce pak mají větší možnosti, jak profesionálně řídit odpadové hospodářství a využívat významnější pozice na trhu s odpadovými službami nebo při společných investicích do potřebné infrastruktury pro nakládání s odpady. Právě přímé řízení a kontrola OH jsou pro obce s těžší.

Obce DSO Dolnobřežanska spoluvlastní již zmíněné Technické služby Dolnobřežanska. Řešení odpadového hospodářství patřilo k hlavním činnostem při založení společné firmy. V průběhu let došlo k rozvoji jiných činností (především oblast vodohospodářská) a oblast odpadového hospodářství se nijak nerozvíjela. V současné době využívají služeb v oblasti nakládání s odpady TSDB pouze 3 členské obce včetně Psár (plus 1 obec, kde TSDB provozují sběrné místo). TSDB díky nedostatečné vybavenosti technikou a prostory zajišťují svoz SKO a dalších odpadů subdodávkou od firmy FCC Česká republika. Ceny za poskytované služby obcím - vlastníkům jsou výrazně vyšší, než je tomu obvyklé v obcích Středočeského kraje. Přidaná hodnota TSDB je pouze v možnosti uplatnění in-house výjimky podle zákona o zadávání veřejných zakázek.

Z hlediska dalšího očekávaného vývoje OH je vhodné otevřít diskuzi s ostatními obcemi v DSO nebo i dalšími obcemi v okolí o možnostech spolupráce v OH a také způsobu využití TSDB.

Opatření:

- projednat zájem, možnosti a rozsah spolupráce obcí v oblasti hospodaření s odpady, a to i ve vazbě na existující TSDB
 - Oblasti spolupráce
 - sběr a svoz jednotlivých složek KO, zajištění využití vhodných složek KO u koncových zařízení,
 - zajištění energetického využití zbytkových KO v ZEVO včetně přepravy,
 - vlastnictví a provozování společné infrastruktury – síť sběrných dvorů, RE-USE centra, kompostárna, deponie a zpracování stavebních odpadů, překládací stanice apod.

- zajištění osvětové činnosti, aktivity na předcházení vzniku odpadů apod.
- upravit strategii OH obce podle společné dohody obcí a zajistit stabilní provoz OH obce

2.10 Spolupráce s Technickými službami Dolnobřežanska, zajištění provozu OH

Provoz OH obce lze zajistit několika způsoby:

- 1) Pokračovat ve spolupráci s TSDB s podmínkou nutné revize a změn v poskytovaných službách
- 2) Založit vlastní technické služby, které by zajišťovaly provoz OH a k tomu další činnosti, které potřebuje obec.
- 3) Vybrat ve veřejné soutěži externího dodavatele služeb v OH

Z hlediska podpory meziobecní spolupráce a jejích možných výhod pro obec je vhodné preferovat variantu zachování stávajícího poskytovatele služeb, jehož je obec spolujednatel. Aby bylo možné ve spolupráci pokračovat, je třeba provést níže uvedená opatření.

Opatření:

- Revidovat stávající smlouvy s TSDB na služby v odpadovém hospodářství
- Kontrola cenotvorby u jednotlivých služeb – je nutné snížit jednotkové ceny za tunu SKO, objemného odpadu, papíru a plastů
 - provedení poptávkového řízení u jiných odpadových firem pro porovnání cen,
 - provedení poptávky u koncových zařízení (ZEVO, třířídovací linka na papír, plast, skládka)
- Vyhodnocení pokračování spolupráce s TSDB, a to i ve vazbě na ochotu ostatních obcí rozvíjet činnost TSDB (náměty na rozvoj činnosti TSDB jsou uvedeny v příloze č. 3 ke Strategii).

Pokud se ukáže, že další spolupráce s TSDB není pro obec přínosná, pak je možné uvažovat o dalších variantách. Varianta založení vlastních technických služeb je náročná na přípravu, investice do vybavení a vhodné personální obsazení. Provoz pak vyžaduje důslednou kontrolu a aktivní přístup k řízení firmy ze strany obce. Nicméně umožňuje obci částečnou nezávislost na externích dodavatelských službách a zachovává možnost spolupráce s dalšími obcemi.

Další možností je uzavřít smlouvu s externím dodavatelem služeb v OH. Zde je potřeba vzít v úvahu, že zájem odpadových firem může být omezený co do počtu nabídek. Obec také nemá příliš silnou vyjednávací pozici, aby mohla získat výrazně lepší podmínky a ceny při dodávce služeb.

2.11 Návrh organizačních opatření pro obec

Schválení strategie rozvoje OH obce a její následná realizace

- Strategie rozvoje odpadového hospodářství představuje několikaletý rámec pro činnosti, které jsou nutné k dalšímu rozvoji OH splňujícímu zákonné cíle podle zákona o odpadech.

Úprava vedení evidence, sledování charakteristik, výkonů a nákladů v OH

- Úprava sledování průběžné evidence produkce a nakládání s odpady pro potřeby reportingu (čtvrtletní výkazy EKO-KOM, roční dotazník EKO-KOM, NEVAJGLUJ, roční hlášení o produkci a nakládání s odpady dle zákona o odpadech) a hodnocení vývoje OH v obci
- úprava systému sledování a hodnocení výkonů v OH (produkce dle jednotlivých způsobů sběru odpadů, nakládání s odpady, míra třídění)
 - Stanovit postup a položky, které umožní vyhodnocovat produkci odpadů podle druhů, podle způsobů sběru, podle způsobů nakládání
 - Pravidelně (1x čtvrtletí, celkově 1x rok) sledovat vývoj produkce odpadů podle druhů, způsobů sběru a způsobů nakládání. 1x ročně provádět porovnání se srovnávacími skupinami s využitím zveřejňovaných údajů o nákladech obcí na OH (např. výstupy ze systému EKO-KOM, MŽP apod.).
 - Aktualizovat stav sběrné sítě včetně mapového výstupu
- úprava systému sledování a hodnocení nákladů na OH obce (výdaje, příjmy, bilance). Pro vyhodnocování nákladů je třeba:
 - Stanovit jednoznačně nákladové položky v OH obce tak, aby se daly náklady hodnotit ve vazbě na rozsah a skutečné výkony poskytované služby (např. náklady na jednotlivé komodity odpadů v členění sběr a svoz/přeprava/další nakládání, provoz jednotlivých zařízení apod.)
 - Pravidelně (1x ročně) kontrolovat položkové náklady a provádět porovnání se srovnávacími skupinami

3. Časový postup realizace opatření

3.1 Krátkodobá opatření (r. 2025-2026)

1. Úprava evidence odpadů, sledování a hodnocení výkonů v odpadovém hospodářství

Obec bude pravidelně vyhodnocovat údaje poskytované TSDB a dalšími dodavateli služeb (1x čtvrtletně, případně častěji):

- množství sebraných odpadů papíru, plastů, skla, nápojových kartonů, kovů samostatně z nádobového sběru, ze sběrného dvora a jiných způsobů sběru (např. sběr kovů obecními dobrovolnými hasiči)
- množství sebraných SKO z nádob od občanů, ze sběrného dvora, z odpadkových košů
- množství sebraných objemných odpadů od občanů ze sběrného dvora, odpadů z úklidů kolem stanovišť
- množství sebraných bioodpadů z nádob, ze sběrného dvora
- množství bioodpadů sebraných při údržbě veřejné zeleně
- množství skládkovaných KO podle druhů
- množství energeticky využitých KO v ZEVO podle druhů
- množství materiálově využitých KO (podle druhů), resp. předaných na recyklaci
- množství stavebních odpadů, způsob využití a dalšího nakládání se stavebními odpady
- množství nebezpečných odpadů (podle druhů) ze sběrného dvora

Provedení: do konce 2025 a dále průběžně

2. Sledování nákladů na OH

- připravit report s jednoznačně definovanými nákladovými položkami, které umožní sledovat náklady na OH obce
- Je možné většinově vycházet z rozdělení nákladů dle dotazníku systému EKO-KOM a ročního hlášení za rok 2025 dle zákonné evidence (náklady na tříděný sběr po komoditách a způsobech sběru, náklady na SKO, náklady na odpadkové koše, bioodpady dle způsobů sběru včetně veřejné zeleně, sběr objemných odpadů podle způsobů sběru, sběr nebezpečných odpadů, náklady na úklid skládek v okolí sběrných stanovišť, náklady na úklid veřejných prostranství atd.)
- Pro vyhodnocování nákladů je vhodné použít i hmotnostní a výkonové ukazatele, aby bylo možné hodnotit náklady v absolutních hodnotách, v Kč/t, Kč/obyvatel pro jednotlivé komodity a sledované nákladové položky

Provedení: do konce r. 2025, dále průběžně

3. Doplnění všech veřejných stanovišť nádobami na sběr základních komodit – papíru, plastů, skla barevného

- Doplnit nádoby na sklo na 5 stanovištích (viz kap. 2.1).
- Nádoby na všech stanovištích vyčistit, odstranit nasprejované nápisy a opatřit novými nálepkami (dodá EKO-KOM)

Provedení: do konce r. 2025

4. Vytipování vhodných míst pro umístění dalších stanovišť na tříděný sběr využitelných odpadů a zahájení instalace nových stanovišť

- Vytipovat nejméně 15 ploch v obci, kde bude možné umístit nová stanoviště nádob na využitelné odpady (papír, plast, sklo). Místo musí být v lokalitě s pohybem obyvatel a dostupná pro obsluhu standardním svozovým vozidlem.

- Zřízení 3-5 nových stanovišť s tím, že se přednostně upraví stávající stanoviště s nadměrným počtem nádob (viz. kap. 2.1)
- Zřízení dalších min. 10 stanovišť

Provedení: plochy a 3-5 stanovišť do konce r. 2025, další stanoviště do konce r. 2026

5. Změna způsobu sběru vybraných komodit (nápojové kartony, textil)

- Ověření možnosti dotřídění směsi plastů s nápojovým kartonem ve stávajících zařízeních (dotřídovací linka)
- Případné zrušení sběru nápojových kartonů do samostatných nádob a zavedení sběru ve směsi s plastem
 - Zajištění řádného označení nádob s plastem přídatnou nálepkou s nápojovými kartony
- Dohoda s firmou KlokTex na sběru odpadního textilu (1 kontejner v režimu odpadů)

Provedení: ověření možností sběru směsi plastů a nápojových kartonů – 6/2025, zrušení samostatných kontejnerů na nápojový karton a označení kontejnerů na plasty nálepkou pro sběr směsi (nálepky dodá EKO-KOM), změnu způsobu sběru je nutné upravit v OZV – do konce r. 2025 nebo dříve dle možností. Dohoda o sběru odpadního textilu – 5/2025

6. Rozšíření nádobového sběru bioodpadů

- Zvážit možnosti nabídky nádob na bioodpady do domácností
- Informační podpora na rozšíření nádobového sběru
- Instalace kontejnerů 1100 l na bioodpad na sídliště Štědřík
- Zvážit nastavení celoročního svozu bioodpadů od RD (vegetační období 1x týden, mimo sezónu 1x měsíčně)

Provedení: do 9/2025, kontejnery na sídliště do 3/2026

7. Podpora domácího kompostování

- Cílená informační kampaň pro obyvatele o domácím kompostování a využití kompostu
- Zjištění zájmu obyvatel o poskytnutí kompostéru
- Nákup kompostérů a jejich bezplatné poskytnutí do domácností (dle dotačních titulů OPŽP 2021+)

Provedení: kampaň od 6/2025 a dále průběžně, průzkum zájmu o kompostéry do konce r. 2025 nebo v průběhu 2026, případný nákup kompostérů dle finančních možností obce nebo dotačních výzev OPŽP – 2026 a dále

8. Obnovení povolení k provozování sběrného dvora v Psárech a změna provozních podmínek

- Zpracování nového provozního řádu, dovybavení sběrného dvora plošinovou vahou a kamerovým systémem. Získání povolení k provozu od Krajského úřadu Středočeského kraje. Zajištění smluv s koncovým odběrateli odpadů a TSDB jako dopravcem.
- Zajištění vyškolené obsluhy a dalších podmínek pro rozšíření otevírací doby sběrného dvora
- Omezení odběru stavebních a demoličních odpadů
- Dotřídění objemných odpadů na využitelné složky (především dřevo) a zajištění odbytu
- Informování obyvatel o funkci a možnostech sběrného dvora

Provedení: získání povolení a obnovení a úprava provozu do 6/2025, informování průběžně

9. Příprava a zahájení výstavby nového sběrného dvora včetně RE USE centra

- Dokončené projektové přípravy a veškerých potřebných povolení
- Výstavba sběrného dvora a jeho uvedení do provozu včetně získání potřebných povolení

Provedení: příprava do konce r. 2025, výstavba a zahájení provozu optimálně do konce r. 2026

10. Prověření podmínek a příprava na změnu svozu SKO na 1x 14 dní, řešení svozu SKO v chatových částech obce

- Prověřit možnosti změn v organizaci svozu SKO v obci (1x 14 dní rodinné domky, 1x týdně sídliště) a s tím souvisejících nákladů
- Změna frekvence svozu ve vazbě na posílení sběrné sítě na využitelné složky, bioodpady a změnu provozu sběrného dvora.

Provedení: prověření podmínek do 9/2025, úprava frekvence závisí na vybavenosti obce pro tříděný sběr – nejlépe v průběhu roku 2026, nejpozději od počátku r. 2027

- Návrh a realizace řešení pro sběr a svoz odpadů v chatových a obtížně dostupných částech obce dle kap. 2.4

Provedení: do konce r. 2025

11. Řešení živnostenských odpadů

- Obec provede kontrolu podnikatelských subjektů, jak nakládají s produkovánými odpady. Typy subjektů (právnícké a fyzické osoby oprávněné k podnikání) vybere ve spolupráci s živnostenským úřadem. Před kontrolou je nutné provést informační kampaň (informování o povinnostech původců odpad, upozornění na chystanou kontrolu).
 - Kontroly lze provést písemnou výzvou
 - U vybraných subjektů je vhodné provést fyzickou kontrolu (cca 5-10 subjektů)
- Na základě vyhodnocení kontrol obec zváží možnost zapojení vybraných typů živností do obecního systému OH. Pokud se rozhodne pro možnost využití systému, pak je třeba nastavit pravidla: typy živností, druhy komunálních odpadů (např. jen využitelné složky, nebo i SKO, objemné odpady apod.), cenu za služby, smlouva.
- Zavedení každoročních pravidelných kontrol dle § 147

Provedení: písemná a fyzická kontrola živnostníků dle § 147 do konce. r. 2025 nebo 6/2026, opakování kontrol každoročně, rozhodnutí o případném začlenění živnostníků do obecního systému OH do konce r. 2026 (pokud by se obec rozhodla pro možnost zapojení živnostníků, musí tuto skutečnost začlenit do OZV o obecním systému OH)

12. Rozvoj aktivit na předcházení vzniku odpadů a možností jejich podpory, realizace některých aktivit

- Zásadněji podpořit domácí kompostování (viz bod 7.)
- Udělat opatření na úřadě a institucích zřizovaných obcí
 - Vypracovat pravidla a realizovat opatření na předcházení vzniku odpadů při chodu úřadu a institucí obce
 - Zajistit předcházení vzniku odpadů a správné nakládání s nimi na venkovních akcích pořádaných obcí
- Zjistit aktivity realizované soukromými subjekty a občany v oblasti předcházení vzniku odpadů (např. opravny, bazary, obchody bez obalu, půjčovny a sdílení náradí, swapy, atd.) v obci a okolí

- Nastavit spolupráci a způsob podpory vybraných aktivit obcí (informační, organizační finanční podpora)

Provedení: pravidla úřadu do 9/2025, zjištění aktivit a nastavení způsobu podpory a spolupráce do pol. r. 2026

13. Prověření možností využití výrobků z recyklátů pro potřeby obce

- Vytvoření vnitřních pravidel úřadu na používání výrobků z recyklátů ve veřejných zakázkách obce

Provedení: do konce r. 2025

14. Zajištění informační kampaně v oblasti OH

- Dle strategie rozvoje OH je třeba připravit v časové posloupnosti informace pro veřejnost (s rozlišením pro různé cílové skupiny – děti do 15 let, veřejnost 15+, senioři, živnostníci a podnikatelé apod.) s využitím vhodných informačních kanálů (web, Zpravodaj, venkovní akce, besedy a semináře apod.)
- Součástí je i plnění každoroční informační povinnosti obce podle zákona o odpadech.
- Zaměření kampaně do krátkodobé období:
 - komplexní informace o složkách a činnostech v obecním systému odpadového hospodářství - popis celého systému OH (informace o používaných způsobech sběru a dalším nakládáním s odpady z obce) včetně jeho nákladů
 - uvedení každoročních výsledků tříděného sběru využitelných odpadů včetně bioodpadů (ve srovnání s referenčními skupinami) a stav plnění zákonných povinností na třídění a recyklaci KO
 - informace o stavu OH Psáry za rok 2024 podle zákona o odpadech jsou uvedeny v příloze č. 4. Informace je nutné zveřejnit v Psárském zpravodaji a na webových stránkách obce
 - informace o změnách ve sběru využitelných komodit (papír, plast, sklo, nápojové kartony, kovy) a doplnění a rozšíření sběrné sítě
 - informace o správném odkládání objemných odpadů s cílem omezit černé skládky u stanovišť sběrných nádob a posílení využití sběrného dvora
 - informování obyvatel o sběru bioodpadů
 - způsoby sběru - důraz na kvalitu a složení bioodpadů
 - Cílená informační kampaň pro obyvatele o způsobech domácího kompostování a možnostech využití kompostu pro vlastní potřeby
 - Pravidelné informování o možnostech předcházení vzniku odpadů

Provedení: zveřejnění zprávy podle zákonné informační povinnosti do 6/2025 a dále vždy 1x ročně, základní popis systému aktualizací webových stránek obce do 9/2025, ostatní ve vazbě na připravované změny v OH obce průběžně

15. Jednání o spolupráci obcí v OH v DSO Dolnobřežansko

- Prověřit možnosti a rozsah spolupráce obcí Dolnobřežanska v oblasti hospodaření s odpady včetně případného rozvoje činností TSDB
- Případné uzavření dohody o společném postupu obcí v DSO

Provedení: do 10/2025, případná dohoda o dalším postupu do konce r. 2025

16. Spolupráce s TSDB, zajištění provozu OH obce

- Úprava zajištění služeb TSDB dle kap. 2.10

- Vyhodnocení efektivity poskytovaných služeb RSDB
- Případná příprava jiných variant organizace OH

Provedení: úprava služeb TSDB do 9/2025, vyhodnocení do 3/2026, příprava jiného řešení do konce r. 2026

17. Schválení Strategie rozvoje systému hospodaření s odpady

Je potřeba, aby obec rozhodla, jaké úpravy systému hodlá učinit s ohledem na zákonné cíle a povinnosti v oblasti nakládání s komunálními odpady. Možností je schválení dlouhodobé strategie (s výhledem do r. 2035), podle které by pak obec mohla postupovat při realizaci kroků potřebných k nastavení funkčního a udržitelného OH. Ve strategii je nutné řešit opatření zaměřená na plnění cílů OH dle zákona o odpadech a povinností obcí s tím spojených. Jedná se zejména o:

- Posílení systému odděleného soustředování využitelných složek KO
- Rozšíření odděleného soustředování bioodpadů z domácností
- Snížení produkce SKO zlepšením podmínek pro třídění odpadů a změnou systému sběru a svozu SKO
- Vybudování nového sběrného dvora s rozšířením činností při nakládání s odpady
- Dotřídění a částečné využití objemných odpadů
- Zajištění dlouhodobého energetického využití, a to včetně efektivní přepravy (případná výstavba překládací stanice pro Dolnobřežansko)
- Kontrola živnostníků při nakládání s KO nebo jejich zapojení do obecního systému OH
- Realizace a podpora aktivit na předcházení vzniku odpadů
- Kvalitní a cílené informování obyvatel a dalších cílových skupin o účasti na obecním systému OH
- Využívání výrobků z recyklátů ve veřejných zakázkách obce
- Rozvoj spolupráce s obcemi v DSO Dolnobřežansko na společném řešení některých částí OH
- Zajištění stabilního provozu OH s využitím TSDB nebo jiným vhodným způsobem

Provedení: do konce r. 2025

3.2 Střednědobá opatření (r. 2027–2029)

Střednědobá opatření musí zohlednit především plnění dílčích cílů a povinností obce podle zákona o odpadech, především v oblasti třídění KO a jeho odklonu od skládkování.

1. Další doplnění sběrných stanovišť na tříděný odpad

- Pokračování doplnění a optimalizace umístění sběrných stanovišť na využitelné složky KO a sbíraných komodit na základě hodnocení výkonů v tříděném sběru a zvýšení míry třídění KO v obci dle zákona o odpadech
- Ověření možnosti multikomoditního sběru kovových odpadů ve směsi s plasty a případná změna systému třídění (zrušení samostatného sběru kovových odpadů do nádob)

Realizace: průběžně, ověření a případná změna sběru kovových odpadů do 6/2027

2. Podpora sběru bioodpadů

- Pokračování aktivit z předchozího období

Realizace: průběžně

3. Úprava systému sběru a svozu SKO

- Dokončení přechodu na svoz 1x za 14 dní u všech rodinných domků

Realizace: r. 2027

- Snížení počtu kontejnerů na SKO na sídlišti Štědřík min. o 1/3 (nutno zvážit uzamykání kontejnerů a přístup domácností s pomocí čipů nebo klíčů)

Realizace: od r. 2027

4. Smluvní zajištění energetického využití pro období od r. 2028 a dále

- Projednání možností s budoucími investory a provozovateli ZEVO o zajištění energetického využití zbytkových KO (možnost společného postupu s obcemi Dolnobřežanska)
- Jednání s Pražskými službami na dlouhodobé využití kapacity ZEVO v Malešicích (možnost společného postupu s obcemi Dolnobřežanska)

Realizace: zahájení jednání s ostatními ZEVO od r. 2026 a dále dle postupu realizace jednotlivých projektů ZEVO ve Středočeském kraji

5. Realizace rozvojových projektů na podporu činnosti Dolnobřežanska případně TSDB

Vazba na jednání s DSO a možnosti společného využití následně provozovaných zařízení.

- Případná realizace překládací stanice a odpadového centra pro potřeby obcí Dolnobřežanska.

Realizace: od r. 2026 dále. Překládací stanice od r. 2027.

6. Realizace informační kampaně pro obyvatele

- Pokračování informační a vzdělávací kampaně pro širokou veřejnost a další vymezené cílové skupiny na podporu změn v odpadovém hospodářství.

Realizace: průběžně

- Zajištění informační povinnosti obce o stavu OH dle zákona o odpadech

Realizace: každoročně 1x za rok (nejlépe do 1. pol. roku)

7. Realizace aktivit na předcházení vzniku odpadů

- Pokračování v realizaci všech aktivit na předcházení vzniku odpadů z předchozího období

Realizace: průběžně

Tabulka 34: Postup při realizaci opatření na změny v OH obce Psáry

Opatření	2025	2026	2027	2028	2029	2030	dále
Úprava evidence odpadů, sledování a hodnocení výkonů v OH							
Sledování nákladů na OH							
Kontrola živnostníků, jak nakládají s odpady, zhodnocení možnosti zapojení živnostníků do obecního systému OH, pravidelné kontroly							
Doplnění stávajících stanovišť nádobami na sběr skla směsného, vyčištění nádob, výměna nálepek							
Doplnění nových stanovišť na tříděný odpad a optimalizace rozmístění							
Změna způsobu sběru nápojových kartonů, textilu							
Ověření a případná změna sběru kovových odpadů							
Posílení tříděného sběru bioodpadů do nádob							
Zavedení nádobového sběru bioodpadů na sídliště Štědřík							
Podpora domácího kompostování, nákup kompostérů							
Obnovení povolení a úprava provozu stávajícího sběrného dvora							
Příprava a výstavba nového sběrného dvora včetně RE USE centra							
Zajištění předtřídění objemných odpadů a jejich částečné využití							
Úprava frekvence svozu SKO v RD, v BD (úprava počtu kontejnerů)							
Změna sběru a svozu SKO v chatových částech obce							
Zajištění dlouhodobého energetického využití zbytkových KO v dostupných ZEVO							
Prověření možnosti energetického využití SKO v ZEVO Pražské služby							
Příprava a případná výstavba překládací stanice (s obcemi Dolnobřežanska)							
Příprava a realizace informační kampaně pro obyvatele							
Příprava a realizace aktivit na předcházení vzniku odpadů							
Prověření možností využití výrobků z recyklátů pro potřeby obce, vnitřní pravidla pro veřejné zakázky							

Strategie rozvoje odpadového hospodářství obce Psáry

Využití výrobků z recyklátů pro mobiliář a další vybavení, stavebních recyklátů							
Jednání s DSO Dolnobřežansko o vzájemné spolupráci v OH							
Úprava způsobu a rozsahu služeb poskytovaných TSDB							
Zhodnocení činnosti TSDB a případná příprava dalšího řešení zajištění provozu OH obce							
Realizace rozvojových projektů s obcemi Dolnobřežanska							
Schválení dlouhodobé strategie obce v OH včetně aktualizace							

4. Shrnutí návrhové části

Návrhová část studie vychází ze závěrů Analytické části, ve které byl hodnocen stav odpadového hospodářství obce Psáry. Zohledňuje zákonné povinnosti obce v OH a cíle OH podle zákona o odpadech a souvisejících zákonů a zahrnuje principy evropského oběhového hospodářství při nakládání s odpady.

Na základě analýzy lze konstatovat:

- Systém odpadového hospodářství obce je funkční, ale v některých parametrech neodpovídá požadavkům zákona o odpadech.
- Nedostatkem systému je vyšší produkce směsných komunálních odpadů a netříděných objemných odpadů, se kterou jsou spojeny vysoké náklady na nakládání s těmito odpady.
- Díky produkce vyšší produkci nerecyklovatelných složek obec nemá předpoklady plnit zákonné cíle pro třídění KO.

Z Analytické části vyplynuly tyto hlavní nedostatky:

- Systém nesplňuje všechny zákonné požadavky (chybějící sběr textilních odpadů apod.).
- Spolupráce s TSDB není příliš efektivní (vysoké ceny většiny poskytovaných služeb, stagnace dalšího rozvoje)
- Nedostatečná sběrná síť na recyklovatelné odpady a vysoká frekvence svozu nádob, vysoké ceny za svoz tříděných plastů a papíru
- Vyšší produkce směsných komunálních odpadů (SKO)
- Vysoká produkce objemných odpadů, které nejsou tříděny na využitelné složky
- Vysoké náklady za nakládání s SKO a objemnými odpady
- Nedostatečně dostupný sběrný dvůr a chyby v provozování sběrného dvora
- Obec nemá stanovené řešení živnostenských odpadů, tj. neprovádí systematické kontroly původců, ani jim neumožňuje vstup do systému

Hlavní povinnosti a cíle, které vyplývají pro obec ze zákona o odpadech a souvisejících předpisů, jsou:

- Cíle na recyklaci KO (příloha 1 zákona) a s tím spojená zákonná povinnost obcí v letech 2025–2035 a dále třídit 60 % - 70 % komunálních odpadů. S neplněním povinnosti jsou svázané peněžité sankce v zákoně.
- Zákaz skládkování využitelných odpadů včetně komunálních odpadů do r. 2030 (cíl na omezení skládkování max. 10 % KO v r. 2035)
 - o Tento cíl je podpořen ekonomickým nástrojem v podobě skládkovacího poplatku, který se bude od r. 2021 výrazně zvyšovat z původních 500 Kč/t na 1850 Kč/t v r. 2029.
- Povinnost informování obyvatel o stavu OH min. 1x ročně

Obec má povinnost přebrat veškerý komunální odpad vznikající na jejím území při činnosti nepodnikajících fyzických osob, což znamená minimální možnost omezovat produkci odpadů od obyvatel.

Příležitosti k dalšímu rozvoji OH obce jsou zejména:

- Revize sběrné sítě a posílení systému tříděného sběru recyklovatelných KO
- Omezení frekvence svozu (RD) a počtu nádob na SKO (BD) pro SKO. Řešení sběru pro chatové oblasti.
- Rozšíření služeb sběrného dvora, dotřídění objemných odpadů a jejich využití
- Rozvoj aktivit na předcházení vzniku odpadů
- Zlepšení informování a motivace obyvatel
- Řešení živnostenských odpadů
- Prověření poskytovaných služeb TSDB a jejich cenové politiky u všech komodit odpadů
- Spolupráce obcí v DSO Dolnobřežansko při společném zajištění služeb v OH

Návrh systémových opatření pro obec

Zvýšení míry třídění využitelných KO

- Doplnění a optimalizace sběrné sítě na papír, plast, sklo
 - Doplnění nádob na sklo směsné na všechna stanoviště,
 - Redukce počtu kontejnerů na vybraných stanovištích
 - Zřízení min. 15 nových stanovišť na tříděný sběr
 - Vyhodnocení využití sběrné sítě a úprava frekvence svozu
 - Zpevnění a úprava ploch kontejnerových stání
- Změna a doplnění způsobu sběru nápojových kartonů (sběr ve směsi s plasty), kovových odpadů (sběr ve směsi s plasty a nápojovými kartony ve vazbě na zajištění vhodné dotřídovací linky),
- Okamžité zavedení sběru textilních odpadů podle zákona o odpadech
- Zlepšení propagace sběru jedlých olejů a tuků do sběrného dvora

Nakládání s bioodpady

- Podpora rozšíření odděleného sběru bioodpadů do sběrných nádob
 - Zhodnotit možnost změny podmínek pro nádobový sběr bioodpadů v domácnostech
 - Instalace kontejnerů na bioodpad na sídliště Štědřík
 - Posouzení rozšíření celoročního sběru bioodpadů na nádoby
- Podpora domácího kompostování
 - Cílená informační kampaň na domácí kompostování
 - Zjištění zájmu obyvatel obce o kompostéry a případné pořízení kompostérů obcí (s využitím dotačních titulů OPŽP)
- Nakládání s odpady z veřejné zeleně – zařazení odpadů do evidované produkce obce

Objemné odpady, sběrný dvůr

- Úprava povolení a činnosti stávajícího sběrného dvora podle zákona o odpadech
 - Dovybavení sběrného dvora váhou a kamerovým systémem, uzavření smluv s odběrateli odpadů, dopravce TSDB
 - Rozšíření otevírací doby
 - Zřízení místa zpětného odběru pneumatik (firma Green Logistics)
 - Omezení odběru stavebních odpadů

- Příprava a výstavba nového sběrného dvora
 - Zvážit rozšíření činnosti sběrného dvora (zpřístupnění pro podnikající subjekty, sdílení dvora s okolními obcemi na základě smluv, rozšíření otevírací doby, úprava vybraných odpadů v areálu sběrného dvora)
- Důsledné třídění objemných odpadů na sběrném dvoře na využitelné složky, omezení skládkování objemných odpadů
- Snížení produkce objemných odpadů
 - Informační kampaň pro obyvatele o předcházení vzniku objemných odpadů
 - Informace o pravidlech provozu SD a přijímání odpadů
 - Dotřídění objemných odpadů na využitelné složky

Snížení produkce SKO

- Úprava frekvence svozu SKO u rodinných domků v celé obci na 1x za 14 dní po doplnění sběrné sítě na využitelné složky a posílení sběru bioodpadů
- Snižování počtu kontejnerů na SKO u bytových domů na Štědříku a jejich náhrada za kontejnery na třídění využitelných KO včetně bioodpadů
- Opatření je nutné doplnit informační kampaní pro obyvatele
- Změna sběru a svozu SKO v chatových a obtížně dostupných částech obce
- Zajištění dlouhodobého energetického využití SKO a dalších zbytkových KO včetně přepravy
 - Provéřit možnost dlouhodobé smlouvy se ZEVO Pražské služby
 - Provéřit možnosti energetického využití v připravovaných projektech ZEVO_(ZEVO ČEZ a.s. Mělník, ZEVO PECeN FCC Neratovice).
- Případné vybudování společné překládací stanice pro obce DSKO Dolnobřežanska pro přepravu SKO a dalších vhodných KO do ZEVO (možnost využití TSDB)

Řešení živnostenských odpadů

- Informování živnostníků o jejich zákonných povinnostech ve vztahu k systému OH
- Kontrola původců ze strany obce (§ 147 zákona o odpadech) - písemná, fyzická kontrola, zhodnocení
- Zhodnocení možnosti zapojení živnostníků do obecního systému OH
- Pravidelná každoroční kontrola původců ze strany obce

Rozvoj aktivit na předcházení vzniku odpadů

- Vybudování a zajištění provozu RE USE centra v areálu nového sběrného dvora
- Rozvoj spolupráce s kolektivními systémy na zpětný odběr výrobků
- Podpora dalších aktivit na předcházení vzniku odpadů
 - Zjistit realizované aktivity nabízené soukromými subjekty a občany v oblasti předcházení vzniku odpadů a nastavit způsob spolupráce a podpory ze strany obce
 - Realizovat opatření na předcházení vzniku odpadů na úřadě a institucích zřizovaných obcí, dále při pořádání venkovních akcí
- Podpořit dobrovolnické úklidové akce

- Rozšířit síť odpadkových košů v obci na místech většího shromažďování obyvatel
- Podpora domácího kompostování a sběru použitého textilu
- Informování obyvatel o možnostech předcházení vzniku odpadů

Podpora recyklace odpadů

- Využití výrobků z recyklátů (mobiliář obce, vybavení institucí obce), využití stavebních recyklátů při stavebních zakázkách obce – vnitřní pravidla na používání výrobků z recyklátů ve veřejných zakázkách obce
- Ověření možnosti úpravy vytríděných odpadů a výroby surovin s přidanou hodnotou a případná realizace (pořízení/zapůjčení drtičů na bioodpady a objemné odpady, úprava a drcení stavebních odpadů na obchodovatelné recykláty apod.). Vhodná je spolupráce s obcemi v DSO Dolnobřežansko.

Komunikace systému OH

- Nastavení způsobu pravidelné a cílené komunikace OH obce a realizace informační kampaně (pravidelné vysvětlování změn OH, splnění zákonné povinnosti informování atd.)

Spolupráce s obcemi v DSO Dolnobřežansko

- Projednat zájem, možnosti a rozsah spolupráce obcí v oblasti hospodaření s odpady, a to i ve vazbě na existující TSDB
- Upravit strategii OH obce podle společné dohody obcí a zajistit stabilní provoz OH obce

Spolupráce s Technickými službami Dolnobřežanska, zajištění provozu OH

- Revidovat a upravit způsob spolupráce s TSDB
- Zhodnotit pokračování spolupráce s TSDB i s ohledem na ochotu ostatních obcí rozvíjet činnost TSDB
- V případě negativního zhodnocení spolupráce je nutné připravit jiné řešení (založení vlastních technických služeb nebo výběrové řízení na externího dodavatele služeb v OH)

Návrh organizačních opatření pro obec

- Schválení strategie rozvoje OH obce a její následná realizace
- Úprava vedení evidence, sledování charakteristik, výkonů a nákladů na OH

Strategie by měla být zásadním dokumentem pro další rozhodování o změnách a úpravách celého systému OH. Souhrn opatření na změny systému odpadového hospodářství obce je uveden v následující tabulce:

Opatření	25	26	27	28	29	30	dále
Úprava evidence odpadů, sledování a hodnocení výkonů v OH							
Sledování nákladů na OH							
Kontrola živnostníků, jak nakládají s odpady, zhodnocení možnosti zapojení živnostníků do obecního systému OH, pravidelné kontroly							
Doplnění stávajících stanovišť nádobami na sběr skla smíšeného							
Doplnění nových stanovišť na tříděný odpad a optimalizace rozmístění							
Změna způsobu sběru nápojových kartonů, textilu							
Ověření a případná změna sběru kovových odpadů							
Posílení tříděného sběru bioodpadů do nádob							
Zavedení nádobového sběru bioodpadů na sídliště Štědřík							
Podpora domácího kompostování, nákup kompostérů							
Obnovení povolení a úprava provozu stávajícího sběrného dvora							
Příprava a výstavba nového sběrného dvora včetně RE USE centra							
Zajištění předtřídění objemných odpadů a jejich částečné využití							
Úprava frekvence svozu SKO v RD, v BD (úprava počtu kontejnerů)							
Změna sběru a svozu SKO v chatových částech obce							
Zajištění dlouhodobého energetického využití zbytkových KO v dostupných ZEVO							
Prověření možnosti energetického využití SKO v ZEVO Pražské služby							
Příprava a případná výstavba překládací stanice (s obcemi Dolnobřežanska)							
Příprava a realizace informační kampaně pro obyvatele							
Příprava a realizace aktivit na předcházení vzniku odpadů							
Prověření možností využití výrobků z recyklátů pro potřeby obce, vnitřní pravidla pro veřejné zakázky							
Využití výrobků z recyklátů pro mobiliář a další vybavení, stavebních recyklátů							
Jednání s DSO Dolnobřežansko o vzájemné spolupráci v OH							
Úprava způsobu a rozsahu služeb poskytovaných TSDB							
Zhodnocení činnosti TSDB a případná příprava dalšího řešení zajištění provozu OH obce							
Realizace rozvojových projektů s obcemi Dolnobřežanska							
Schválení dlouhodobé strategie obce v OH včetně aktualizace							

Seznam tabulek

Tabulka 1: Podnikatelské subjekty na území Psár (k 31. 12. 2024)	8
Tabulka 2: Spoluvlastníci TS Dolnobřežanska, s.r.o. (2024).....	19
Tabulka 3: Přehled zařízení pro nakládání s odpady v Psárech	25
Tabulka 4: Přehled zařízení pro nakládání s odpady v okolí Psár.....	27
Tabulka 5: Dotřídovací linky na papír, plast, sklo.....	28
Tabulka 6.: Produkce odpadů obce Psáry v letech 2019-2024 (v t/rok).	30
Tabulka 7.: Přehled produkce vybraných skupin odpadů v Psárech v období 2019–2024 (kg/obyvatel/rok).....	31
Tabulka 8: Způsoby nakládání s produkovanými odpady celkem	32
Tabulka 9: Způsoby nakládání s produkovanými komunálními odpady (včetně obalových) ..	33
Tabulka 10: Míra třídění recyklovatelných KO	33
Tabulka 11: Vývoj produkce směsného komunálního odpadu v Psárech	34
Tabulka 12: Počty nádob na SKO a frekvence svozu (stav 2024)	35
Tabulka 13: Nakládání s SKO v t.....	35
Tabulka 14: Produkce odděleně sbíraných bioodpadů v Psárech.....	36
Tabulka 15.: Vývoj produkce objemného odpadu (v t/rok) v Psárech.....	37
Tabulka 16.: Vývoj produkce nebezpečných odpadů v t/rok v Psárech.....	38
Tabulka 17: Vývoj evidované produkce recyklovatelných složek KO (včetně obal. odpadů) v Psárech (t/rok).....	38
Tabulka 18.: Porovnání výtěžnosti tříděného sběru recyklovatelných složek KO (kg/obyvatel/rok).....	39
Tabulka 19: Porovnání výtěžnosti tříděného sběru podle komodit v kg/obyv., r. 2023	39
Tabulka 20: Počty kontejnerů podle komodit v Psárech (3/2025)	40
Tabulka 21: Instalovaný objem nádob v l/obyv. v Psárech a srovnávacích skupinách (r. 2023)	41
Tabulka 22: Produkce pneumatik v Psárech.....	42
Tabulka 23: Náklady na OH obce Psáry v Kč/rok	43
Tabulka 24: Porovnání celkových nákladů na OH v Kč/obyvatel	44
Tabulka 25: Vývoj nákladů na sběr, svoz, přepravu a odstranění/využití SKO v Psárech	45
Tabulka 26: Porovnání nákladů na SKO obce Psáry	45
Tabulka 27: Porovnání nákladů na objemný odpad	46
Tabulka 28: Vývoj nákladů na tříděný sběr využitelných složek KO v Psárech	46
Tabulka 29: Srovnávací ukazatele nákladů tříděného sběru využitelných složek KO	47
Tabulka 30: Porovnání nákladů na tříděný sběr papíru, plastů skla.....	48
Tabulka 31: Přehled příjmů do odpadového hospodářství obce Psáry (v Kč)	48
Tabulka 32: Bilance výdajů a příjmů do odpadového hospodářství obce Psáry	49
Tabulka 33: SWOT analýza OH obce Psáry.....	55
Tabulka 34: Postup při realizaci opatření na změny v OH obce Psáry.....	78

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v Psárech (k 1.1. kalendářního roku).....	8
Graf 2: Složení produkováných odpadů v Psárech, v % hmotn., r. 2024	32

Seznam obrázků

Obrázek 1: Umístění sběrného dvora v obci Psáry	25
Obrázek 2: Seznam odpadů přijímaných na SD Psáry	26
Obrázek 3: Náklady na odpadové hospodářství v území ORP v Kč/obyv. (r. 2023).....	44

Seznam map

Mapa 1:	7
---------------	---

Příloha č. 1**Přehled sběrných stanovišť na recyklovatelné komunální odpady**

(stav v březnu 2025)

název stanoviště: K Lesu - Staving			
	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	2	Vyměnit nálepky na kontejneru Plasty
	plast	2	
	sklo	1	
	nápojový karton	1	
	kov		
	textil		
	elektro		
	SKO		

název stanoviště: Sídliště Štědřík 1			
	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	2	Kontejnery na kovy otočit nálepkou ven, vyměnit nálepky na Plasty Kontejnery na SKO není vhodné umisťovat v blízkosti kontejnerů na třídění odpadů
	plast	3	
	sklo		
	nápojový karton	1	
	kov	1	
	textil		
	elektro		
	SKO	4	

název stanoviště: Sídliště Štědřík 2			
	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	2	Umýt kontejner na Sklo
	plast	2	
	sklo	1	
	nápojový karton	1	
	kov		
	textil		
	elektro		
	SKO	4	

název stanoviště: Ke Kukuláku

počty kontejnerů (ks)		poznámka
papír	2	Chybí nálepky na Plasty, vyměnit nálepku Papír, umýt kontejner na Sklo
plast	2	
sklo	1	
nápojový karton		
kov		
textil		
elektro		
SKO		

název stanoviště: Hlavní - Vysoká

počty kontejnerů (ks)		poznámka
papír	1	Kontejnery na Plasty vyměnit nálepky, doplnit nálepku na Papír, Sklo správně otočit nálepkou
plast	2	
sklo	1	
nápojový karton		
kov		
textil		
elektro		
SKO		

název stanoviště: Hlavní – K Ořechovce

počty kontejnerů (ks)		poznámka
papír	2	Chybí kontejner na Sklo, umýt kontejner na Plasty, doplnit nálepky Plast, Papír
plast	1	
sklo		
nápojový karton		
kov		
textil		
elektro		
SKO		

název stanoviště: Hlavní

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	1	Umýt všechny kontejnery a opatřit novými nálepkami, Sklo obrátit nálepkou ven
	plast	1	
	sklo	1	
	nápojový karton	1	
	kov		
	textil		
	elektro		
	SKO		

název stanoviště: Horní – Hřiště DJ

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	2	Sklo vyčistit (znečištěné od stromů), Na kontejnerech vyměnit nálepky Kov obrátit nálepkou ven
	plast	1	
	sklo	1	
	nápojový karton	1	
	kov	1	
	textil	1	
	elektro		
	SKO		

název stanoviště: U rybníčku

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	4	Předimenzovaný počet nádob (stanoviště by bylo vhodné rozdělit min. na 2-3), chybí nádoba na Kov, vyměnit nálepky, vyčistit nádoby
	plast	5	
	sklo	2	
	nápojový karton	1	
	kov		
	textil		
	elektro		
	SKO		

název stanoviště: Okružní Landor

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	3	Předimenzované stanoviště (možno rozdělit min. na 2-3 stanoviště s doplněním skla), Vyčistit nádoby na Papír a Plast, Vyměnit nálepky
	plast	3	
	sklo	1	
	nápojový karton	1	
	kov		
	textil		
	elektro		
	SKO		

název stanoviště: Na Lukách - Aulistav

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	2	Předimenzovaný prostor stanoviště, nádoby při doplnění sklad vystačí na 2 stanoviště
	plast	2	
	sklo	1	
	nápojový karton	1	
	kov		
	textil		
	elektro		
	SKO		

název stanoviště: Náves Dolní Jirčany

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	5	Předimenzovaný počet nádob (možno rozdělit na 3-4 stanoviště při doplnění skla a případně kovů) Stanoviště je nevhodně umístěné <i>Pozn.: v době dokončení studie bylo stanoviště přemístěno ke kostelní zdi a ohraničeno. Počet nádob se bohužel nesnížil)</i>
	plast	4	
	sklo	1	
	nápojový karton	1	
	kov	1	
	textil	1	
	elektro	1	
	SKO		

název stanoviště: Obecní úřad			
	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	1	Stanoviště je neuspořádané, nádoby mají rozdílné objemy. Není jasné, proč potřebuje OÚ tak velký objem nádob na směsný KO. Pokud stanoviště slouží pouze OÚ, bylo by vhodné umístit jej spíše do zadní části parkoviště, kde je omezený přístup
	plast	1	
	sklo		
	nápojový karton		
	kov		
	textil		
	elektro		
	SKO	2	

název stanoviště: Slepá - před sběrným dvorem			
	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	1	Chybí kontejner na sklo Je třeba vyměnit nálepky
	plast	1	
	sklo		
	nápojový karton		
	kov		
	textil	1	
	elektro		
SKO			

název stanoviště: Psárská - Rubín			
	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	2	Vyměnit nálepky na Plast, Papír
	plast	2	
	sklo	1	
	nápojový karton	1	
	kov	1	
	textil		
	elektro	1	
	SKO		

název stanoviště: U nádržky

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	2	Doplnit nálepky na kontejnery
	plast	2	
	sklo	1	
	nápojový karton		
	kov		
	textil		
	elektro		
	SKO		

název stanoviště: Chrpová

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	2	Chybí kontejner na sklo Stanoviště lze rozdělit na dvě s doplněním kontejnerů na sklo
	plast	2	
	sklo		
	nápojový karton		
	kov		
	textil		
	elektro		
	SKO		

název stanoviště: Na návsi - Psáry

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	3	Vyčistit kontejner na sklo Doplnit nálepky
	plast	2	
	sklo	1	
	nápojový karton	1	
	kov	1	
	textil		
	elektro	1	
	SKO		

název stanoviště: Sportovní

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	1	
	plast	1	
	sklo		
	nápojový karton		
	kov		
	textil		
	elektro		
	SKO		

název stanoviště: Na Vápence - Jílovská

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	3	
	plast	4	
	sklo	2	
	nápojový karton	1	
	kov	1	
	textil		
	elektro		
	SKO		

název stanoviště: Nad soutokem - Psáry

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	2	
	plast	3	
	sklo	1	
	nápojový karton	1	
	kov	1	
	textil		
	elektro		
	SKO		

název stanoviště: V Třešňovce

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	1	Vyměnit nálepky Stanoviště u komunikace pod stromy
	plast	2	
	sklo	1	
	nápojový karton	1	
	kov		
	textil		
	elektro		
	SKO		

název stanoviště: V zahradách

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	papír	1	Nadbytečná nádoba na plasty Doplnit nálepky Nevhodné umístění pod stromy
	plast	2	
	sklo	1	
	nápojový karton		
	kov		
	textil		
	elektro		
	SKO		

název stanoviště: kontejner u hřiště DJ

	počty kontejnerů (ks)		poznámka
	bioodpad	1	Chybí správné označení sbírané komodity (nejspíše 200201 biologicky rozložitelný odpad), případně instrukce ke sbíranému odpady (např. tráva, větve apod.) Není také jasné, zda kontejner slouží pro potřeby provozovatele hřiště nebo k veřejnému sběru

název stanoviště: kontejner u sběrného dvora v Psárech		
	počty kontejnerů (ks)	
	bioodpad	1
		Chybí správné označení sbírané komodity (nejspíše 200201 biologicky rozložitelný odpad), případně instrukce ke sbíranému odpady (např. tráva, větve apod.). Znečištěný kontejner na neuklizeném prostranství

Příloha č. 2

Návrh úprav obecně závazné vyhlášky o obecním systému odpadového hospodářství

OBEČ Psáry Zastupitelstvo obce Psáry Obecně závazná vyhláška obce o stanovení obecního systému odpadového hospodářství

Zastupitelstvo obce Psáry se na svém zasedání dne2025 usnesením č.usneslo vydat na základě § 59 odst. 4 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech (dále jen „zákon o odpadech“), a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- 1) Tato vyhláška stanovuje obecní systém odpadového hospodářství na území obce Psáry.
- 2) Každý je povinen odpad nebo movitou věc, které předává do obecního systému, odkládat na místa určená obcí v souladu s povinnostmi stanovenými pro daný druh, kategorii nebo materiál odpadu nebo movitých věcí zákonem o odpadech a touto vyhláškou¹.
- 3) V okamžiku, kdy osoba zapojená do obecního systému odloží movitou věc nebo odpad, s výjimkou výrobků s ukončenou životností, na místě obcí k tomuto účelu určeném, stává se obec vlastníkem této movité věci nebo odpadu².
- 4) Stanoviště sběrných nádob je místo, kde jsou sběrné nádoby trvale nebo přechodně umístěny za účelem dalšího nakládání s komunálním odpadem. Stanoviště sběrných nádob jsou individuální nebo společná pro více uživatelů.

Čl. 2

Oddělené soustředování komunálního odpadu

- 1) Osoby předávající komunální odpad na místa určená obcí jsou povinny odděleně soustřeďovat následující složky:
 - a) *biologické odpady rostlinného původu*
 - b) *papír*
 - c) *plasty*
 - d) *sklo*
 - e) *kovy*
 - j) *nápojové kartony*
 - i) *jedlé oleje a tuky*
 - f) *textil*
 - g) *nebezpečné odpady*

¹ § 61 zákona o odpadech

² § 60 zákona o odpadech

- h) objemný odpad*
- k) směsný komunální odpad*

- 2) Směsným komunálním odpadem se rozumí zbylý komunální odpad po stanoveném vytřídění podle odstavce 1 písm. a), b), c), d), e), f), g), h), i) a j).
- 3) Objemný odpad je takový odpad, který vzhledem ke svým rozměrům nemůže být umístěn do sběrných nádob.

Čl. 3

Soustředování papíru, plastů, skla, kovů, nápojových kartonů, biologického odpadu, jedlých olejů a tuků, textilu

- 1) Papír, plasty, sklo, kovy, nápojové kartony, biologické odpady a textil se soustřeďují do zvláštních sběrných nádob, kterými jsou kontejnery na stanovištích pro sběr tříděného odpadu.
- 2) Zvláštní sběrné nádoby jsou umístěny na těchto stanovištích vypsanych a zobrazených na internetových stránkách obce Psáry - <https://psary.cz/rozcestnik/odpady-a-sberny-dvur>
- 3) Zvláštní sběrné nádoby jsou barevně odlišeny a označeny příslušnými nápisy:
 - a) biologické odpady – hnědé nádoby, velkoobjemový kontejner s nápisem Bioodpad*
 - b) papír – modré nádoby*
 - c) plasty – žluté nádoby*
 - d) sklo - zelené/bílé nádoby*
 - e) kovy - kontejnery s nápisem Kovy*
 - f) nápojové kartony - černo-oranžové nádoby*
 - g) textil – červené kontejnery v nápisem Textil*
- 4) Do zvláštních sběrných nádob je zakázáno ukládat jiné složky komunálních odpadů, než pro které jsou určeny.
- 5) Zvláštní sběrné nádoby je povinnost plnit tak, aby je bylo možno uzavřít a odpad z nich při manipulaci nevypadal. Pokud to umožňuje povaha odpadu, je nutno objem odpadu před jeho odložením do sběrné nádoby minimalizovat.
- 6) Papír, plasty, sklo, kovy, nápojový karton, biologický odpad a textil lze také odevzdávat ve sběrném dvoře, který je umístěn v prostoru bývalého JZD naproti Obecnímu úřadu Psáry.
- 7) Jedlé oleje a tuky zbavené zbytků potravin lze ukládat v uzavíratelných obalech, nejlépe v plastových lahvích, do nádob umístěných ve sběrném dvoře v Psárech s označením Oleje.

Čl. 4

Svoz nebezpečných složek komunálního odpadu

- 1) Nebezpečný odpad lze odevzdávat ve sběrném dvoře, který je umístěn v prostoru bývalého JZD naproti Obecnímu úřadu Psáry.
- 2) Soustředování nebezpečných složek komunálního odpadu podléhá požadavkům stanoveným v čl. 3 odst. 4 a 5.

Čl. 5

Objemný odpad

- 1) Objemný odpad lze odevzdávat ve sběrném dvoře, který je umístěn v prostoru bývalého JZD naproti Obecnímu úřadu Psáry.
- 2) Soustředování objemného odpadu podléhá požadavkům stanoveným v čl. 3 odst. 4 a 5.

Čl. 6

Soustředování směsného komunálního odpadu

- 1) Směsný komunální odpad se odkládá do sběrných nádob. Pro účely této vyhlášky se sběrnými nádobami rozumějí:
 - a) typizované sběrné nádoby určené ke shromažďování směsného komunálního odpadu (popelnice o objemu 120 nebo 240 l, kontejnery o objemu 1100 l),
 - b) igelitové pytle o objemu 120 l označené logem Obec Psáry,
 - c) odpadkové koše, které jsou umístěny na veřejných prostranstvích v obci, sloužící pro odkládání drobného směsného komunálního odpadu.

Informace k doporučenému objemu nádob pro domácnosti jsou uvedeny na internetových stránkách obce Psáry.

- 2) Soustředování směsného komunálního odpadu podléhá požadavkům stanoveným v čl. 3 odst. 4 a 5.

Čl. 7

Povinnosti fyzických osob a osob zapojených do systému

Fyzická osoba je povinna:

- 1) Předcházet vzniku komunálního odpadu a omezovat jeho množství.
- 2) Komunální odpad třídit dle obcí stanoveného systému a jednotlivé složky komunálního odpadu dávat na místa touto vyhláškou určená.
- 3) Do sběrných nádob na komunální odpad je zakázáno ukládat:
 - a) nebezpečný odpad,
 - b) stavební suť a jiný podobný odpad,
 - c) objemný odpad, pružiny nebo jiný odpad měnicí tvar,
 - d) uhynulá zvířata a jejich části,
 - e) horký popel a hořící předměty,
 - f) tekutiny a tekuté odpady,
 - g) pneumatiky.
- 4) Je zakázáno odpad ve sběrných nádobách udupávat, zhutňovat nebo zapalovat.

Čl. 8

Nakládání s movitými věcmi v rámci předcházení vzniku odpadu

- 1) Obec v rámci předcházení vzniku odpadu za účelem jejich opětovného použití nakládá s těmito movitými věcmi: nepotřebné neznečištěné ošacení, utěrky, ručníky, ložní prádlo, bytový textil.

- 2) Seznam a umístění sběrných nádob na movité věci (nádoby na textil) uvedené v odst. 1 jsou uvedeny

Čl. 9

Nakládání s výrobky s ukončenou životností v rámci služby pro výrobce (zpětný odběr)

- 1) Obec v rámci služby pro výrobce nakládá s těmito výrobky s ukončenou životností:
 - a) elektrozařízení,
 - b) baterie a akumulátory,
 - c) pneumatiky.
- 2) Výrobky s ukončenou životností uvedené v odst. 1 lze předávat ve sběrném dvoře v Psárech.
- 3) Drobná elektrozařízení a baterie lze také odkládat do červených kontejnerů rozmístěných po obci. Přehled kontejnerů je uveden

Čl. 10

Nakládání se stavebním a demoličním odpadem

- 1) Stavebním odpadem a demoličním odpadem se rozumí odpad vznikající při stavebních a demoličních činnostech nepodnikajících fyzických osob. Stavební a demoliční odpad není odpadem komunálním.
- 2) Stavební a demoliční odpad lze předávat v množství do 50 kg/obyvatel/rok na sběrný dvůr v Psárech v souladu s jeho provozním řádem.
- 3) Ostatní stavební odpad lze předávat do příslušných zařízení k využívání nebo odstraňování odpadů, která jsou oprávněna k nakládání s odpady dle zákona o odpadech.

Čl. 11

Závěrečná ustanovení

- 1) Zrušuje se obecně závazná vyhláška č., ze dne
- 2) Tato vyhláška nabývá účinnosti počátkem patnáctého dne následujícího po dni jejího vyhlášení.

.....
Vlasty Málková
starostka

.....
Vít Olmr
místostarosta

Příloha č. 3

Činnosti a rozvoj TSDB v oblasti odpadového hospodářství

Stávající stav

- TSDB obsluhují pouze tři obce se svozem SKO a tříděných odpadů. Svoz SKO je zajišťován subdodavatelsky FCC Česká republika
- Zajišťují ve vybraných obcích svoz nádob na bioodpady
- Zajišťují odvoz odpadů ze sběrných dvorů, případně provoz sběrných dvorů (Vestec, Psáry,) a sběrných míst (Dolní Břežany, Zlatníky, Březová-Oleško)
- nedostatečné vybavení pro další rozvoj – chybí svozová auta s lineárním presem, areál a zázemí pro techniku, deponie stavebních odpadů, střepiště na sklo atd.
- vedení průběžné evidence a zasílání ročních hlášení do ISPOP pro vybrané obce
- zasílání podkladů pro výkazy EKO-KOM, NEVAJGLUJ

Možnosti rozvoje

Základem je, aby TSDB poskytovaly služby většině (nejlépe všem) členských obcí, aby vznikla dostatečná svozová oblast disponující odpady, pro které je nutné zajistit nakládání. Většinu služeb by TSDB měly zajistit vlastními silami, což předpokládá investice do techniky a provozního zázemí TS

Možné činnosti

- *Rozvoj systému tříděného sběru využitelných složek (papír, plast, sklo, kov, textil, bioodpady)*
 - o Zajištění sběrné sítě (nákup a opravy sběrných nádob, úpravy stanovišť nádob) a sjednocení způsobu sběru a rozsahu sbíraných komodit (multikomodity, horní a spodní výsyp, typy nádob apod.)
 - o Zajištění optimalizace svozu nádob a dalších sběrných míst (využití vážení nádob pro vybavení a úpravu stanovišť a úpravu frekvence svozu) v celé oblasti
 - o Zajištění vhodných smluvních odběratelů jednotlivých odpadů včetně bioodpadů
 - Pro bioodpady by mohla být případně zřízena společná kompostárna (spoluvlastněná všemi obcemi) provozovaná TSDB
 - Pro sbírané sklo je možné zřídit společné střepiště pro následný odvoz ke zpracování
 - o Případná přeprava odpadů do vzdálenějších míst s využitím společné překládací stanice
 - o Pravidelné hodnocení výsledků třídění v obcích s ohledem na zákonné požadavky a s tím související návrhy na úpravu systému v jednotlivých obcích
 - o Podpora domácího kompostování – společná strategie, osvěta obyvatel, případně podpora kompostérů
 - o Společná informační kampaň (viz dále) s konkrétními výstupy pro jednotlivé obce
- *Řešení objemných odpadů, sběrné dvory, sběrná místa*
 - o Zřízení dostatečné sítě sběrných dvorů (SD) (zřizovatelem mohou být obce nebo TSDB), doplňkové sítě sběrných míst SM (zřizovatel obce) a zajištění provozu včetně sdílení sběrných dvorů pro obce bez SD a SM prostřednictvím TSDB
 - o Dotřídění objemných odpadů na využitelné složky (zejména dřevo, kovy, plasty) a zajištění jejich odbytu

- Drcení vybraných odpadů dle potřeb odběratelů (výroba paliv) – nákup (zapůjčení) společné drtičky
- Zakoupení společné manipulační techniky pro obsluhu SD a SM
- Zřízení doplňkové služby pro obyvatele – odvoz většího množství odpadů do SD za úplatu
- Zajištění provozu míst zpětného odběru pro elektrozařízení, pneumatiky (smlouva s Green Logistics)
- Zajištění smluvních odběratelů NO
- Možnost doplňkové služby pro obce – příležitostný sběr odpadů s pomocí velkoobjemových kontejnerů (pokud bude ale dostatečná síť SD a SM, pak to není nutné)
- Vytvoření mezideponie stavebních odpadů a zajištění využití mobilní linky na zpracování těchto odpadů na recykláty
- **Zajištění svozu a dalšího nakládání s SKO**
 - Zajištění svozu odpadů vlastními silami
 - Zajištění provozu odpadkových košů, údržba sítě košů
 - Zajištění energetického využití SKO (smlouvy s provozovateli ZEVO pro obce) a doplňkové kapacity skládek (smlouvy s provozovateli skládek)
 - Případné vybudování společné překládací stanice pro odvoz SKO a dalších skládkovaných odpadů do ZEVO (stanici lze využít i na tříděné složky – viz výše)
 - Sjednovení frekvence svozu odpadů v celé oblasti za účelem snížení produkce SKO
- **Předcházení vzniku odpadů**
 - Zřízení 2 RE USE center provozovaných TSDB pro potřeb obyvatele v oblasti
 - Společná osvětová kampaň s výstupy pro konkrétní obce
 - Další aktivity na předcházení vzniku (opakovaně použitelné kelímky na akce a společná mycí linka pro potřeby obcí)
- **Podpora recyklace**
 - Nabídka pro obce na využití mobiliáře s obsahem recyklátu, zajištění nákupu
 - Využití stavebních recyklátů při stavební činnosti obcí apod.
- **Komunikační kampaň, právní služby**
 - Příprava a zajištění dlouhodobé komunikační kampaně pro veřejnost s výstupy pro jednotlivé obce
 - Zpracování informací, které je nutné zveřejňovat podle zákona
 - Poskytování poradenství ohledně obecně závazných vyhlášek, nastavení poplatků pro obyvatele
 - Vedení evidence včetně zajištění ročních hlášení, podklady pro EKOKOM apod.

Příloha č. 4

Informace o odpadovém hospodářství obce Psáry za rok 2024

(podle § 60 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech ve znění pozdějších předpisů)

- Pravidla pro sběr jednotlivých složek komunálních a dalších odpadů od fyzických osob byla uvedena v obecně závazné vyhlášce č. 1/2022.
- Místní poplatek za odkládání odpadů z nemovité věci pro rok 2024 byl stanoven obecně závaznou vyhláškou č. 5/2022 a to v základní výši 0,4792 Kč na 1 litr sběrné nádoby (popelnice 1220, 240, 1100 l) a pytle.
- Provoz odpadového hospodářství obce zajišťovaly Technické služby Dolnobřežanska, s.r.o.

Oddělený sběr využitelných odpadů, zpětný odběr

V obci se třídil papír, plast, sklo barevné, nápojový karton, kovy a jedlé oleje a tuky. Třídily se také bioodpady ze zahrad a domácností.

- Počet veřejných sběrných stanovišť pro tříděné odpady: 22
- Počet kontejnerů na stanovištích: 46 na papír, 50 na plast, 20 na sklo barevné, 14 na nápojový karton, 7 na kovy.
- Bioodpad ze zahrad a z domácností byl sbírán do 2 velkoobjemových kontejnerů na veřejných stanovištích a 153 individuálních nádob
- Veškeré tříděné odpady lze odevzdávat celoročně do sběrného dvora v Psárech.

Na území obce probíhal zpětný odběr použitých elektrozařízení a baterií.

- Počet kontejnerů na sběr elektrozařízení: 5
- Sběrný dvůr je místem bezplatného zpětného odběru pro elektrozařízení a baterie od obyvatel obce.

Ostatní odpady

Objemné odpady, nebezpečné složky komunálních odpadů a další nebezpečné odpady se sbíraly celoročně do sběrného dvora. Na sběrný dvůr lze odevzdat také stavební odpad. Směsný komunální odpad se svážel 1x týdně.

Předcházení vzniku odpadů

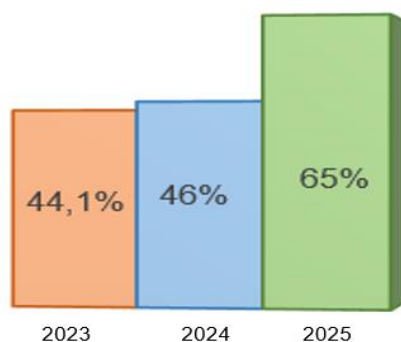
Na území obce probíhal charitativní sběr obnošeného šatstva a textilu.

- Počet kontejnerů na použitý textil: 5

Mapa všech veřejných stanovišť včetně sběrného dvora je zveřejněná na [\(doplnit webový odkaz\)](#).

Míra třídění komunálních odpadů

Míra třídění využitelných komunálních odpadů v r. 2024 dosáhla 46 %. Oproti roku 2023 (44,1 %) se zvýšila o necelá 2 %. Cíl pro rok 2025, který musí splnit obec, je podle zákona o odpadech 65 % vytříděných komunálních odpadů. Obec tedy bude muset i nadále zásadněji posílit třídění využitelných složek a snížit produkci skládkovaných komunálních odpadů.

Produkce odpadů v obci v r. 2024

	Celkové množství (v tunách)	Produkce (v kg/obyvatel)
Papír	115	27,3
Plast	107	25,2
Sklo	100	23,6
Nápojový karton	3	0,8
Kovy	23	5,5
Bioodpad	511	120,9
Oleje a tuky	0	0
Směsný komunální odpad	849	201
Objemný odpad	292	69,1
Nebezpečné odpady	3	0,8
Stavební odpady	235	55,6
Ostatní odpady	10,0	2,4
Celkem	2 248	532,1

Náklady a příjmy obecního systému odpadového hospodářství

Náklady

	Kč celkem	Kč/obyvatel
Tříděný sběr (papír, plast, sklo, nápojový karton)	3 970 638	939,6
Bioodpady	1 016 092	240,4
Směsný komunální odpad	5 648 353	1 336,6
Objemný odpad	1 259 912	298,1
Nebezpečné odpady	58 110	13,8
Úklid veřejných prostranství	54 138	12,8
Stavební odpad	220 818	52,3
Provoz sběrného dvora	255 000	60,3
celkem	12 483 061	2 953,9

Příjmy

	Kč celkem	Kč/obyvatel
Poplatky od občanů a ost. poplatníků	5 277 953	1 248,9
Odměna EKO-KOM	1 141 259	270,1
příjem druhotné suroviny	127 535	30,2
příjem kolektivní systémy (elektrozařízení, tabákové výrobky)	73 464	17,4
Celkem	6 620 211	1 566,5

Balance

	Náklady	Příjmy	Rozdíl
celkem v Kč	12 483 061	6 620 211	-5 862 850
Kč/obyvatel	2 953,9	1566,5	-1387,3

Celkové náklady na odpadové hospodářství v roce 2024 činily průměrně 2 954 Kč/obyvatel. Celkové příjmy v odpadovém hospodářství v roce 2024 činily průměrně 1567 Kč/obyvatel.

V roce 2024 průměrný občan hradil za odpadové hospodářství poplatek ve výši 1 249 Kč. Obec doplácí z rozpočtu za každého občana 1 387 Kč na systém odpadového hospodářství, tj. 47 % nákladů.